

32001D0822

L 314/1

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

30.11.2001

ID-DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL**tas-27 ta' Novembru 2001****dwar l-assocjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji lil hinn mill-baħar mal-Komunità Ewropea****(“Deċiżjoni dwar Assocjazzjoni lil hinn mill-baħar”)**

(2001/822/KE)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkonsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunitajiet Ewropej, minn issa 'l quddiem msejjaħ it-Trattat u partikolarment l-Artikolu 187 tiegħu,

Wara li kkonsidra l-proposta mill-Kummissjoni,

Billi:

- (1) Id-Deciżjoni tal-Kunsill 91/482/KEE tal-25 ta' Lulju 1991 dwar l-assocjazzjoni ta' pajjiżi u territorji lil hinn mill-baħar mal-Komunità Ekonomika Ewropea ⁽¹⁾, kienet applikabbli sal-1 ta' Diċembru 2001. L-Artikolu 240(4) tagħha tiddikjara li l-Kunsill, huwa u jaġixxi fuq proposta mill-Kummissjoni, għandu jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet li jridu jiġu preskritti għall-applikazzjoni sosewenti tal-prinċipji dikjarati fl-Artikoli 182 u 186 tat-Trattat.
- (2) Id-Dikjarazzjoni Nru 36 dwar il-pajjiżi u t-territorji lil hinn mill-baħar, minn issa 'l quddiem msejjaħ “PTLHB”, annessa ma' l-att finali tal-Konferenza tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet ta' l-Istati Membri ffirmat f'Amsterdam fl-1997, tistieden lill-Kunsill, huwa u jaġixxi bi qbil ma' l-Artikolu 187 tat-Trattat, biex jirrevedi l-arrangamenti ta' assocjazzjoni mal-PTLHB b'għan f'erba' partijiet kif ġej:
 - o il-promozzjoni aktar effettiva ta' l-iżvilupp ekonomiku u soċjali tal-PTLHB;
 - o l-iżvilupp ta' relazzjonijiet ekonomiċi bejn il-PTLHB u l-Unjoni Ewropea;
 - o titqies aktar id-diversita u l-karatteristiċi speċifiċi tal-PTLHB individwali, inkluż aspetti li għandhom x'jaqsmu ma' liberta li wiehed jipprovdi;
 - o u li jiġi żgurat li titjieb l-effettività ta' l-istrument finanzjarju.

- (3) Fil-11 ta' Frar 1999 il-Parlament Ewropew adotta riżoluzzjoni dwar relazzjonijiet bejn il-PTLHB, l-Istati AKP u r-reġjuni l-aktar imbegħda ta' l-Unjoni Ewropea ⁽²⁾. Barra minn hekk, fl-4 ta' Ottubru 2001, adotta riżoluzzjoni dwar il-proposta mill-Kummissjoni għal Deciżjoni tal-Kunsill dwar l-assocjazzjoni tal-PTLHB mal-Komunitajiet Ewropej ⁽³⁾.

- (4) Fil-komunikazzjoni tagħha ta' l-20 ta' Mejju 1999 intitolata “l-Istat tal-PTLHB assoċjata mal-KE u għażliet għall-PTLHB 2000”, il-Kummissjoni eżaminat il-fatturi u l-iżvilupp ta' l-assocjazzjoni tal-PTLHB-KE mill-1957, innotat il-prinċipji bażiċi u s-sitwazzjoni korrenti ta' l-assocjazzjoni u fasslet politika alternattiva għall-perjodu li jibda fl-1 ta' Marzu 2000.”

- (5) Bi qbil ma' l-Artikolu 10 tad-Deciżjoni 91/482/KEE, l-awtoritajiet kompetenti tal-PTLHB għarrfu lill-Kummissjoni bl-emendi jew iż-żidiet li xtaqu fil-futur, prinċipalment f'laqgħa li nżammet fil-kuntest tas-shubija fid-29 u t-30 ta' April, li għaliha attendew il-Kummissjoni, l-erba' Stati Membri li magħhom huma marbuta l-PTLHB u l-20 PTLHB konċernati.

- (6) Għalkemm mhumie x pajjiżi terzi, il-PTLHB ma jiffurmawx parti mis-suq wahdieni u jridu jikkonformaw ma' l-obbligazzjonijiet imposti fuq pajjiżi terzi rigward kummerċ, prinċipalment regoli ta' oriġini, livelli stabbiliti ta' saħħa u saħħa tal-pjanti u miżuri ta' salvagward.

- (7) Bħala regola ġenerali, meta l-Kunsill jadotta miżuri skond l-Artikolu 187 tat-Trattat, irid iqis kemm il-prinċipji preskritti f'Parti Erbgħa tat-Trattat u kif ukoll il-prinċipji l-oħra tal-ligi Komunitarja. Għandu jqis l-esperjenza akkwistata fl-implimentazzjoni ta' l-arrangamenti ta' kummerċ tad-Deciżjoni 91/482/KEE.

⁽¹⁾ ĠU L 263, tad-19.9.1991, p. 1. Id-Deciżjoni kif emendata l-aħħar u estiża mid-Deciżjoni 2001/161/KE (ĠU L 58, tat-28.2.2001, p. 21).

⁽²⁾ PE 228.210, ta' l-1.12.1998.

⁽³⁾ Għadha mhux pubblikata C5-0070 - 2001/2033 (COS).

- (8) Dawn l-arrangamenti jipprovdu għal aċċess liberu mid-dazju għal prodotti li joriginaw mill-PTLHB u r-regoli ta' orijini li jippermettu kumulu ma' prodotti li joriginaw mill-Istati AKP, li huma suġġetti għal arrangamenti differenti, jew fil-Komunità. Dan jidher jew jhedded li jikkawża tahwid serju għall-funzjonament ta' ċerti organizzazzjonijiet komuni fis-suq skond il-politika agrikola komuni, partikolarment dawk għar-ross u z-zokkor. Dan it-tahwid wassal diversi drabi sabiex il-Kummissjoni u l-Kunsill jadottaw miżuri ta' salvagward.
- (9) Billi jiġi limitat l-iskop għall-użu ta' kumulu ta' orijini, it-tibdiliet magħmula f'relazzjoni mar-ross fir-reviżjoni f'nofs l-iskond tad-Deċiżjoni ⁽¹⁾ għinu biex jinżamm aċċess għal prodotti tal-PTLHB lis-suq Komunitarju fuq termini li jwasslu għall-bilanċ tiegħu. Dan l-aċċess għandu jittjeb rigward il-PTLHB l-inqas żviluppati, imma mingħajr ma tiġi modifikata l-kwantita totali li tibbenfika minn kumulazzjoni. Meta jitqies li żewġ PTLHB oħra biss qatt operaw f'dan is-settur, il-bqija tal-kwantitajiet disponibbli għandhom jiġu allokati għalihom, fl-interess ta' trasparenza.
- (10) Madankollu, rigward iz-zokkor u tahlitiet taz-zokkor, iż-żieda f'esportazzjonijiet minn PTLHB magħmula miz-zokkor li joriginaw mill-AKP jew mill-Komunità lejn suq fornit iżżejjed, irriżultat fi tnaqqis akbar fil-kwota permessa għal produttori tal-Komunità u għalhekk telf akbar ta' dħul garantit għalihom.
- (11) Barra minn hekk, meta jitqiesu l-operati minimi ta' valur miżjud baxx li korrentement huma biżżejjed biex jinkiseb l-istat ta' prodott li jorigina mill-PTLHB fis-settur taz-zokkor, il-kontribuzzjoni ta' dawn l-esporti għall-iżvilupp tat-territorji tista' tkun biss żgħira u mingħajr dubju, barra mill-proporzjoni għat-tahwid ikkawżat lis-setturi tal-Komunità konċernati.
- (12) Għar-raġunijiet msemmija fuq, għandhom għalhekk jiġu adottati r-regoli ta' orijini li jeskludu l-possibiltà ta' kumulu ta' AKP/KE-PTLHB għaz-zokkor meta operati minimi jitwettqu biss. Madankollu, waqt li jitqiesu l-investimenti li diġa saru fil-PTLHB dwar il-bażi tar-regoli fis-sehh mill-1991, din l-eskluzjoni għandha tidhol fis-sehh b'mod progressiv. Għalhekk, bla ħsara għall-adozzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni meħtieġa, kumulu għandu jiġi permess li jkomplu temporanjament fl-limiti kwantitattivi li jonqsu progressivament li huma kompatibbli ma' l-għanijiet ta' l-organizzazzjoni fis-suq komuni tal-Komunità taz-zokkor waqt li jitqiesu kif misthoqq l-interessi legittimi ta' operaturi tal-PTLHB.
- (13) Dispożizzjonijiet għandhom isiru wkoll biex jiġi żgurat li prodotti agrikoli li joriginaw mill-Komunità u li bbenefikaw minn rifond ta' esportazzjoni ma jistgħux jiġu mportati mill-ġdid fil-Komunità meħlusa mid-dazju permezz tal-proċedura ta' kumulu.
- (14) Barra minn hekk, ir-regoli kollha ta' orijini tal-PTLHB għandhom jiġu aġġornati, fl-interessi ta' l-operaturi u l-amministraturi konċernati, biex jitqies il-progress tekniku u l-politika aġġornata mill-Komunità ta' armonizzazzjoni tar-regola ta' l-orijini. Bl-istess mod, il-proċedura għandha tiġi simplifikata biex ikunu jistgħu jsiru l-emendi tekniċi meħtieġa għar-regoli li jridu jsiru b'mod aktar sempliċi fil-futur.
- (15) Il-proċedura għat-trasbord ta' merkanzija li ma toriginax fil-PTLHB imma li hi f'ċirkolazzjoni hielsa hemmhekk għandha titlesta u tiġi klarifikata, bil-ħsieb li jiġi żgurat qafas legali trasparenti u ta' min joqgħod fuq għal operaturi u amministrazzjonijiet. Għandha tiġi estiża wkoll biex tkopri ċerti prodotti mis-sajd ta' tagħrif partikolari għall-Grenlandja u Saint-Pierre-et-Miquelon, bla ħsara għall-adozzjoni tad-dispożizzjonijiet meħtieġa ta' implimentazzjoni.
- (16) Id-dispożizzjonijiet ġenerali tat-Trattat u l-leġislażzjoni li tohrog minnhom ma japplikawx awtomatikament għall-PTLHB, minbarra dispożizzjonijiet espressi għall-kuntrarju. Prodotti ta' PTLHB importati fil-Komunità jridu madankollu jikkonformaw mar-regoli tal-Komunità fis-sehh.
- (17) Għajnuna finanzjarja għall-PTLHB għandha tiġi allokata fuq il-bażi ta' kriterji uniformi, trasparenti u effettivi, waqt li jiġiesu l-bżonnijiet u l-qadi tal-PTLHB. Dawn il-kriterji għandhom jinkludu partikolarment id-dimensjonijiet ekonomiċi u fiżiċi tal-PTLHB, l-użu li jkun sar minn allokazjonijiet tal-passat, rispett għall-prinċipji ta' tmexxija finanzjarja soda, politika fiskali bil-fier, kapaciċta stmata ta' assorbiment, il-bżonn li tiġi stabbilita riserva sabiex tiġi finanzjata nefqa mhux programmabbli u transizzjoni bla xkiel biex tiġi prevjenuta pass lura konsiderevoli u f'daqqa fl-allokazzjoni għal *New Caledonia, French Polynesia* u l-Antilli Olandiżi. Fl-interessi ta' effiċjenza, simplifikazzjoni u għarfen tal-kapaċitajiet ta' tmexxija ta' l-awtoritajiet tal-PTLHB, ir-risorsi finanzjarji mogħtija lill-PTLHB għandhom jitmexxew aktar fuq il-bażi ta' shubija billi jiġu applikati proċeduri bbażati fuq ir-regoli fis-sehh għall-fondi strutturali.
- (18) Għal dan il-ghan, il-proċeduri jiddelegaw ir-responsabbiltà ewlenija tagħhom għall-programmar u l-implimentazzjoni tal-koperazzjoni partikolarment lill-PTLHB. Koperazzjoni tiġi kondotta preominantement f'konformità ma' regolamenti territorjali tal-PTLHB u tifred appoġġ għall-monitorjar, l-evalwazzjoni u r-reviżjoni ta' l-operati programmati. B'żieda ma' dan, huwa meħtieġ li jiġi klarifikat liema programmi Komunitarji u linji ta' stima huma miftuha għall-PTLHB, kif ukoll il-proċeduri għal transizzjoni bla xkiel mill-FEŻ ta' qabel għad-disa' wiehed.
- (19) Tibdil globali, rifless fil-proċess kontinwu ta' liberalizzazzjoni ta' kummerċ, jimplika b'mod wiesgħa l-Komunità, is-sieheb prinċipali tal-kummerċ, kif ukoll ii-girien ta' l-AKP u s-sieħba ekonomiċi l-oħra. Fl-ekwazzjoni ta' l-aċċess fis-suq, il-livell ta' tariffi jilgħab rwol aktar imnaqqas waqt li kummerċ f'servizzi u erji li għandhom x'jaqsmu ma'

⁽¹⁾ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 97/803/KE tad-29 ta' Novembru 1997 li temenda f'nofs l-iskond id-Deċiżjoni 91/482/KEE dwar l-assocjazzjoni ta' pajjizi u territorji li hinn mill-bahar mal-Komunità Ekonomika Ewropea (ĠU L 329, tad-29.11.1997, p. 50).

kummerċ jassumu importanza akbar fir-relazzjoni bejn il-PTLHB u s-sieħba ekonomiċi tagħhom. Dik ir-relazzjoni għandha għalhekk tiġi nkoraggjata, waqt li jinżammu fil-wisa' l-arranġamenti korrenti ta' kummerċ, u l-kondizzjonijiet għall-integrazzjoni gradwali ta' dawk il-PTLHB li jixtiequ fl-ekonomija reġjonali u globali simplifikata billi jiġi meħjuna biex Izidu l-kapaċità tagħhom sabiex jimmaniġġjaw dawn l-erji godda kollha.

- (20) Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni għandhom jiġu adottati bi qbil mad-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999, li tippreskrivi l-proċeduri għall-eżerċizzju tal-poteri ta' implimentazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni⁽¹⁾. Madankollu, sakemm u safejn l-implimentazzjoni tad-disa' FEŻ hija konċernata, il-votazzjoni u l-maġġoranza għandhom ikunu kif preskritt fl-Artikolu 21 tal-Ftehim Intern bejn ir-rappreżentanti tal-Gvernijiet ta' l-Istati Membri, li jiltaqgħu fil-Kunsill, dwar il-finanzjament u l-amministrazzjoni ta' Ghajnuna Komunitarja skond il-Protokoll Finanzjarju mal-Ftehim ta' Shubija bejn l-Istati Afrikani, tal-Karibbew u tal-Paċifiku l-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha ffirmati f'Cotonou (Benin) fit-23 ta' Ġunju 2000 u l-allokkazzjoni ta' ghajnuna finanzjarja għall-Pajjiżi u Terri-torji lil hinn mill-Baħar li għalihom tapplika Parti Erbgħa tat-Trattat⁽²⁾, minn issa 'l quddiem imsejjah "Il-Ftehim Intern".

- (21) Il-PTLHB huma ambjenti ta' gżejjer fraġli li jeħtieġu protezzjoni adegwata, inkluż rigward maniġġjar ta' l-iskart. Rigward skart radjoattiv, dan huwa provvdut skond l-Artikolu 198 tat-Trattat Euratom u l-leġislazzjoni adottata fuqu, minbarra l-Grenlandja, li għaliha t-Trattat Euratom ma japplikax. Għal skart ieħor, għandu jiġi speċifikat liema regoli tal-Komunità għandhom japplikaw rigward il-PTLHB.

- (22) L-arranġamenti għal assoċjazzjoni preskritti f'din id-Deciżjoni m'għandhomx jiġu applikati għal Bermuda bi qbil max-xewqat tal-Gvern ta' Bermuda.

- (23) Il-Kunsill għandu jipproduċi risposta innovattiva għall-fatturi kollha godda msemmija hawn fuq li hija kemm konsistenti u kif ukoll mfassla għall-varjeta ta' sitwazzjonijiet. Stat ġdid għall-assocjazzjoni jista' jipprovdi risposta bħal din,

IDDEĊIEDA KIF ĠEJ:

L-EWWEL PARTI

DISPOSIZZJONIJET ĠENERALI TA' L-ASSOĊJAZZJONI TAL-PTLHB MAL-KOMUNITÀ

Il-Kapitolu 1

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

Għan, oġġettivi u prinċipji

1. L-assocjazzjoni tal-PLHMB mal-Komunità, minn issa 'l quddiem msejha bħaha "l-Assocjazzjoni PTLHB-KE", għandu jkollha bħala l-bażi tagħha l-ghan dikjarat fl-Artikolu 182 tat-Trattat, prinċipalment li tippromwovi l-iżvilupp ekonomiku u soċjali tal-PTLHB u biex tistabbilixxi relazzjonijiet ekonomiċi bejniethom u l-Komunità bħala wiehed.

Għandha ssegwi l-ghanijiet preskritti fl-Artikolu 183 tat-Trattat bi qbil mal-prinċipji dikjarati fl-Artikoli 184 sa 188 tat-Trattat billi tiffoka fuq it-tnaqqs, il-prevenzjoni u, eventwalment, l-eradikazzjoni ta' poverta u fuq l-iżvilupp sostenut u l-integrazzjoni gradwali fl-ekonomija reġjonali u dinjija.

2. L-assocjazzjoni għandha x'taqsam mal-PTLHB mnizzla flista fl-Anness I A.

3. Bi qbil ma' l-Artikolu 188 tat-Trattat, din id-Deciżjoni għandha tapplika għall-Grenlandja bla hsara għad-dispożizzjonijiet speċifiċi dikjarati fil-Protokoll dwar l-arranġamenti speċifiċi għall-Grenlandja annessi mat-Trattat.

Artikolu 2

Elementi bażiċi

1. L-assocjazzjoni tal-PTLHB-KE għandha tiġi bażata fuq il-prinċipji ta' liberta, demokrazija, rispett għal drittijiet tal-

bniedem u l-libertajiet fundamentali u r-regola tal-liġi. Dawn il-prinċipji, li fuqhom l-Unjoni hija mwaqqfa bi qbil ma' l-Artikolu 6 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, għandhom ikunu komuni għall-Istati Membri u l-PTLHB marbuta magħhom.

2. M'għandu jkun hemm l-ebda diskriminazzjoni bbażata fuq sess, oriġini ta' razza jew etnika, reliġjon jew twemmin, diżabilità, eta jew orjentament sesswali fl-erji ta' koperazzjoni riferiti f'din id-Deciżjoni.

Artikolu 3

Il-PTLHB li huma l-inqas żviluppatti

1. Il-Komunità għandha tagħti trattament speċjali lill-PTLHB li huma l-inqas żviluppatti u lil dawk li ma jistgħux jiehdu vantaġġ mill-koperazzjoni reġjonali u l-integrazzjoni riferiti fl-Artikolu 16.

2. Biex twieġeb għal dawn id-diffikultajiet, koperazzjoni finanzjarja għal żvilupp għandha tikkompreni, fost hwejjeġ oħra, trattament speċjali meta jiġi stabbilit il-volum ta' risorsji finanzjarji u l-kondizzjonijiet marbuta magħhom sabiex il-PTLHB l-inqas żviluppatti jkunu jistgħu jegħlbu ostakli strutturali u oħrajn għall-iżvilupp tagħhom. Għandha tagħti attenzjoni speċjali għat-titjib tal-kondizzjonijiet ta' għixien tas-setturi l-aktar fqar tal-popolazzjoni fil-kuntest ta' allevjazzjoni tal-faqar.

3. Il-PTLHB kunsidrati bħala l-inqas żviluppatti għall-ghanijiet ta' din id-Deciżjoni huma mnizzla flista fl-Anness I B. Din il-lista għandha tiġi emendata permezz tad-deciżjoni tal-Kunsill, huwa u jaġixxi unanimament fuq proposta mill-Kummissjoni, fejn is-sitwazzjoni ekonomika ta' PTLHB tgħaddi minn bidla sinifikanti u dejjiema, li jwassal għal hteġa ta' l-inklużjoni tagħha fil-kategorija tal-PTLHB li huma l-inqas żviluppatti jew fejn l-inklużjoni tagħha f'dik il-kategorija m'għadhiex ġustifikata.

⁽¹⁾ ĠU L 184, tas-07.07.99, p. 23.

⁽²⁾ ĠU L 317, tal-15.12.00, p. 355.

Il-Kapitolu 2

Atturi ta' koperazzjoni fil-PTLHB

Artikolu 4

Il-Prinċipji

1. Fil-qafas tas-shubija preskritta fl-Artikolu 7, l-awtoritajiet tal-PTLHB għandhom jassumu responsabbiltà primarja għall-formulazzjoni ta' strateġiji ta' assoċjazzjoni u ta' żvilupp u l-implimentazzjoni tagħhom permezz tal-preparazzjoni, flimkien mal-Kummissjoni u l-Istat Membru li miegħu il-PTLHB huwa marbut, ta' Dokumenti ta' Programmazzjoni Wahdiena (minn issa 'l quddiem msejja DPW) u programmi ta' koperazzjoni.

2. Il-Komunità għandha tagħraf li atturi pubbliċi lokali u privati jilgħabu rwol ewlieni fil-ksib ta' l-għanijiet preskritti fl-Artikolu 183 tat-Trattat.

3. Fl-implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni, il-partijiet jrid ikollhom bhala l-prinċipji ta' gwida tagħhom it-trasparenza, is-sussidjarjeta u l-htieġa għall-effiċjenza.

Artikolu 5

L-atturi differenti nvoluti

1. Atturi ta' koperazzjoni fil-PTLHB għandhom jinkludu:

- l-awtoritajiet tal-PTLHB;
- l-awtoritajiet l-oħra reġjonali u lokali fil-PTLHB;
- soċjeta civili, assoċjazzjonijiet soċjali, kummerċjali u trejd-unjonisti, provvedituri tas-servizz pubbliku u organizzazzjonijiet lokali, nazzjonali jew internazzjonali jew mhux governattivi (OMG).

L-Istati Membri li magħhom huma marbuta l-PTLHB għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni fi żmien tliet xhur mid-dhul fis-seħh ta' din id-Deciżjoni bl-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali jew lokali riferiti fl-Artikoli varji tad-Deciżjoni.

2. L-għarfien ta' l-atturi mhux governattivi għandu jiddependi fuq il-kapaċità tagħhom li jilħqu l-bżonnijiet tal-popolazzjoni lokali, l-għarfien espert tagħhom u jekk għandhomx organizzazzjoni u tmexxija demokratika u kontabbli.

3. Atturi mhux governattivi għandhom jiġu identifikati permezz ta' ftehim bejn l-awtoritajiet tal-PTLHB, il-Kummissjoni u l-Istati Membri li magħhom huwa marbut il-PTLHB, waqt li jitqies is-sugġett konċernat, l-għarfien espert tagħhom u l-qasam ta' attività. Il-proċess ta' identifikazzjoni għandu jiġi kondott f'kull PTLHB bhala parti mill-proċess għall-preparazzjoni ta' programmi ta' koperazzjoni riferiti fl-Artikolu 4.

Artikolu 6

Responsabbiltajiet ta' l-atturi mhux governattivi

Atturi mhux governattivi identifikati skond l-Artikolu 5(3) jistgħu jilgħabu rwol:

- fit-tagħrif u konsultazzjoni;
- fil-preparazzjoni u l-implimentazzjoni ta' programmi ta' koperazzjoni;

- fil-koperazzjoni decentralizzata fil-kuntest ta' responsabbiltajiet delegati għall-ghan li jiġu appoġġjati inizjattivi ta' żvilupp lokali.

Il-Kapitolu 3

Il-Prinċipji u Proċeduri tas-Shubija tal-PTLHB-KE

Artikolu 7

Djalogu u Shubija

1. Bil-ghan li l-PTLHB jkun jistgħu jiehdu parti shiha fl-implimentazzjoni ta' l-assoċjazzjoni tal-PTLHB-KE, b'rigward kif misthoq għall-mod kif l-istituzzjonijiet ta' l-Istati Membri konċernati huma organizzati, l-assoċjazzjoni għandha tuża proċedura ta' konsulta bażata fuq id-dispożizzjonijiet riferiti hawn isfel. Għandha titratta kull kwistjoni li tinholoq f'relazzjonijiet bejn il-PTLHB u l-Komunità.

2. Djalogu fuq bażi wiesa' għandu jippermetti lill-Komunità, lill-PTLHB kollha u lill-Istati Membri li magħhom huma marbuta biex jikkonsultaw lil xulxin dwar il-prinċipji, proċeduri dettaljati u r-riżultati ta' l-assoċjazzjoni.

Forum tal-PTLHB-KE għal dijalogu, minn issa 'l quddiem imsejjah il-“Forum tal-PTLHB” għandu jiltaq' kull sena biex iġib flimkien awtoritajiet tal-PTLHB, rappreżentanti ta' l-Istati Membri u l-Kummissjoni.

3. Għandu jkun hemm shubija separata bejn il-Kummissjoni, l-Istat Membru li miegħu l-PTLHB huwa marbut u kull PTLHB rappreżentat mill-awtoritajiet tiegħu, biex jiġu permess li l-għanijiet u l-prinċipji ta' din id-Deciżjoni, partikolarment dawk riferiti fl-Artikoli 4 u 19 jibdew isehhu. Din il-konsultazzjoni trilaterali għandha minn issa 'l quddiem tissejjah is-“shubija”.

Kumitati tax-xogħol ta' shubija, li jaġixxu f'kapaċità konsultattiva, għandhom jitwaqqfu għal kull PTLHB. Is-shubija tagħhom għandha tikkomprendi t-tliet siehba msemmija fuq. Dawn il-kumitati tax-xogħol jistgħu jiġu mlaqqa' fuq talba tal-Kummissjoni, ta' Stat Membru jew ta' PTLHB. Fuq talba ta' wiehed mis-siehba, diversi kumitati tax-xogħol ta' shubija jistgħu jorganizzaw laqgħat kongunti biex jikkonsidraw sugġetti ta' interess komuni jew aspetti reġjonali ta' l-assoċjazzjoni.

4. Din il-konsultazzjoni għandha tiġi kondotta f'konformità shiha mal-poteri istituzzjonali, legali u finanzjarji rispettivi ta' kull wiehed mit-tliet siehba.

Il-Kummissjoni għandha tippresiedi l-kumitati tax-xogħol u l-Forum tal-PTLHB u jipprovdu s-segretarjat tagħhom.

Rappreżentant tal-Bank Ewropew ta' l-Investment, minn issa 'l quddiem msejjah il-BEI, għandu jkun preżenti f'laqgħat meta materji li jirrigwardjawh ikunu fuq l-aġenda.

5. L-opinjoni jiet tal-kumitati tax-xogħol u l-Forum tal-PTLHB għandhom, fejn xieraq, ikunu s-sugġett ta' deciżjonijiet tal-Kummissjoni fil-limiti tal-poteri tagħha, jew tal-proposti mill-Kummissjoni lill-Kunsill bil-hsieb ta' l-implimentazzjoni ta' elementi godda ta' l-assoċjazzjoni tal-PTLHB-KE jew l-emenda tiegħu fuq il-baži ta' l-Artikolu 187 tat-Trattat.

Artikolu 8

Assemblea Parlamentari Kongunta ta' l-AKP-KE

L-awtoritajiet tal-PTLHB għandhom jiġu mgħarrfa bl-aġenda, ir-resoluzzjonijiet u r-rakkomandazzjonijiet ta' l-Assemblea Parlamentari Kongunta ta' l-AKP-KE.

L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jappoġġjaw kull talba mill-awtoritajiet tal-PTLHB sabiex jipparteċipaw bhala osservaturi fis-sessjonijiet plenarji ta' l-Assemblea Parlamentari Kongunta ta' l-AKP-KE, bla hsara għar-regoli stess ta' proċedura ta' l-Assemblea.

Artikolu 9

Tmexxija

Tmexxija minn jum għall-iehor ta' din id-Deciżjoni għandha tiġi kondotta mill-Kummissjoni u l-awtoritajiet tal-PTLHB u, jekk jinholoq il-bżonn, mill-Istat Membru li miegħu huwa marbut il-PTLHB, bi qbil mal-poteri istituzzjonali, legali u finanzjarji ta' kull wiehied mis-sieħba, prinċipalment rigward koperazzjoni finanzjarja ta' żvilupp u koperazzjoni fl-erja ta' kummerċ u servizzi.

PARTI II

L-ERJI TA' KOPERAZZJONI TAL-PTLHB-KE

Artikolu 10

Erji ta' koperazzjoni

Il-Komunità għandha tikkontribbwixxi għal koperazzjoni f'dawk l-erji fil-PTLHB imniżżla f'lista f'dan it-Titolu bi qbil mal-prijoritajiet stabbiliti fl-istrategġiji ta' żvilupp għal kull PTLHB jew, fejn xieraq, fil-forma ta' miżuri reġjonali.

Artikolu 11

Setturi tal-prodott

Koperazzjoni għandha tappoġġja politika settorjali u strategġiji li jiffaċilitaw adeżjoni ma' attivitajiet u risorsi tal-prodott, partikolarment:

- (a) Agrikoltura: Politika agrikola u twaqqif ta' istituzzjonijiet, diversifikazzjoni, irrigazzjoni, multiplikazzjoni taż-żerriegħa, miżuri ta' protezzjoni ta' l-uċuh tar-raba, produzzjoni tal-fertilizzant, tagħmir, agro-proċessar, bhejjem hajjin u trobbija ta' l-ifrat, biedja ta' l-annimali, estensjoni u riċerka; bejgħ fis-suq; hażna u trasportazzjoni; sigurta ta' l-ikel, kreditu agrikolu, *settlement* u riforma ta' l-art, użu ta' l-art u politika ta' reġistrazzjoni, trasferiment ta' teknoloġija, infrastruttura ta' irrigazzjoni u ta' dranaġġ, servizzi oħra ta' appoġġ.
- (b) Forestrija: politika ta' forestrija u twaqqif ta' istituzzjonijiet, inkluż l-użu ta' siġar biex jiġi konservat l-ambjent f'kontroll kontra l-erosion u *desertification*; *afforestation*; maniġġjar tal-foresti, inkluż l-utilizzazzjoni razzjonali u l-maniġġjar ta' esporti ta' l-injam (timber); kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu ma' foresti tropikali tax-xita; riċerka u taħriġ.
- (ċ) Sajd: politika tas-sajd u twaqqif ta' istituzzjonijiet; protezzjoni tal-hażna tal-hut u maniġġjar razzjonali ta' hażniet tal-hut, *fish farming* u sajd artisanali; trasport għas-sajd; hażna kiesha u bejgħ fis-suq u preservazzjoni tal-hut.
- (d) Żvilupp rurali: politika rurali u twaqqif ta' istituzzjonijiet, proġetti/programmi integrati ta' żvilupp rurali; għajjuna u proġetti mmirati lejn in-nies, produzzjoni u bejgħ fis-suq f'erji rurali; infrastruttura rurali.

- (e) l-Industrija: Politiki settorjali u twaqqif ta' istituzzjonijiet; industriji tas-sengħa (*crafts*); agro-industriji u setturi oħra ta' fabbrikazzjoni, industrija ta' tagħmir tat-trasport; riċerka u żvilupp teknoloġiku; kontroll għall-kwalità; żvilupp u espansjoni ta' IŻM-ijiet u mikro-imprizi.
- (f) Thaffir fil-mijieri: Politika settorjali u twaqqif ta' istituzzjonijiet, riċerka u żvilupp teknoloġiku; thaffir fil-minjieri fuq skala żgħira, eċċ.
- (g) Energija: politika ta' l-enerġija u twaqqif ta' istituzzjonijiet, generazzjoni tas-saħħa elettrika (li ma terġax tiġgedded u li terġa tiġgedded); użu effiċjenti ta' risorsi ta' l-enerġija; riċerka u taħriġ ta' l-enerġija; l-inkoraġġiment għal involviment fis-settur privat fil-generazzjoni u d-distribuzzjoni tas-saħħa elettrika.
- (h) Trasport: politika tat-trasport u twaqqif ta' istituzzjonijiet; trasport permezz tat-triq, tal-ferrovija, bil-baħar jew bil-baħar intern u faċilitajiet ta' hażna.
- (i) Komunikazzjoni: politika ta' komunikazzjoni u twaqqif ta' istituzzjonijiet; telekomunikazzjonijiet u media.
- (j) Ilma: politika ta' l-ilma u twaqqif ta' istituzzjonijiet, protezzjoni ta' risorsi ta' l-ilma, maniġġjar ta' l-iskart, provvisti ta' l-iskart f'erji rurali u urbani għal għanijiet domestiċi, industrijali jew agrikoli; hażna, distribuzzjoni u maniġġjar ta' risorsi ta' l-ilma.
- (k) Servizzi bankarji, finanzjarji, u tan-negozju: politika fis-settur finanzjarju u twaqqif ta' istituzzjonijiet, servizzi ta' negozju; privatizzazzjoni, parteċipazzjoni u bejgħ fis-suq ta' ekwitajiet; appoġġ għal assoċjazzjonijiet ta' kummerċ u negozju (inkluż aġenziji ta' promozzjoni u ta' esportazzjoni); istituzzjonijiet finanzjarji u bankarji.
- (l) Żvilupp u applikazzjoni teknoloġika, riċerka: politika u twaqqif ta' istituzzjonijiet; azzjoni għalenija fl-ivell lokali, nazzjonali u/jew reġjonali għall-promozzjoni ta' attivitajiet ta' xjenza u teknoloġija u l-applikazzjoni tagħhom għall-produzzjoni u l-promozzjoni ta' għerf fil-komputer fis-setturi pubbliċi u privati, programmi xjentifiċi u tagħmir għal riċerka.

Artikolu 12

Żvilupp fil-kummerċ

1. Il-Komunità għandha timplimenta miżuri għall-iżvilupp ta' kummerċ fl-istadji kollha tad-distribuzzjoni finali tal-prodott.

L-għan huwa sabiex jiġi żgurat li l-PTLHB jiehdu l-benefiċċju mas-simu mid-dispożizzjonijiet ta' din id-Deċiżjoni u jkun jistgħu jippartecipaw skond il-kondizzjonijiet l-aktar favorevoli fis-swieq tal-Komunità, domestiċi, sub-reġjonali, reġjonali u internazzjonali billi jiddiversifikaw il-firxa u jzidu l-valur u l-volum ta' kummerċ fil-PTLHB f'merkanzija u servizzi.

2. B'zieda ma' l-iżvilupp ta' kummerċ bejn il-PTLHB u l-Komunità, għandha tingħata attenzjoni partikolari lil operati li huma disinjati sabiex iżidu s-self-reliance tal-PTLHB u jtejbju koperazzjoni reġjonali f'kummerċ u servizzi.

3. Fl-istrumenti provvduti f'din id-Deċiżjoni u bi qbil mad-dispożizzjonijiet dikjarati f'relazzjoni magħhom, għandhom jindhalu għal operati fuq it-talba ta' l-awtoritajiet tal-PTLHB, partikolarment fl-erji li ġejjin:

- (a) appoġġ għad-definizzjoni ta' politika makroekonomika xierqa meħtieġa għal żvilupp ta' kummerċ;
- (b) appoġġ għall-holqien jew ir-riforma ta' strutturi xierqa legali u regolatorji kif ukoll għar-riforma ta' proċeduri amministrattivi;
- (c) l-istabbiliment ta' strateġijiet koerenti ta' kummerċ;
- (d) appoġġ għal PTLHB fl-iżvilupp tal-kapaċitajiet interni, sistemi ta' tagħrif u għarfien tagħhom fir-rwol u l-importanza ta' kummerċ fi żvilupp ekonomiku;
- (e) appoġġ biex tissaħħah l-infrastruttura li għandha x'taqsam ma' kummerċ u partikolarment għall-isforzi tal-PTLHB biex jiżviluppaw u jtejbju infrastruttura f'manjiera li tappoġġja s-servizz, inkluż faċilitajiet ta' trasport u ta' hażna, sabiex jiġi żgurat il-partecipazzjoni effettiva tagħhom fid-distribuzzjoni ta' merkanzija u servizzi u sabiex jittejjeb u jingiebi il-quddiem il-mixi ta' esporti mill-PTLHB;
- (f) żvilupp ta' risorsi tal-bniedem u abilitajiet professjonali fil-qasam ta' kummerċ u servizzi, partikolarment fis-setturi ta' proċessar, bejgħ fis-suq, distribuzzjoni u trasport għas-swieq tal-Komunità, reġjonali u internazzjonali;
- (g) appoġġ għall-iżvilupp tas-settur privat u, partikolarment, għall-IŻM-ijiet għal identifikazzjoni u żvilupp tal-prodott, ftuh tas-suq u xogħlijiet kongunti orjentati lejn l-esportazzjoni;
- (h) appoġġ għal azzjonijiet tal-PTLHB immirati lejn l-inkoraġġiment u l-attrazzjoni ta' operati ta' investiment privat u xogħlijiet kongunti;
- (i) l-istabbilizzazzjoni, l-adattament u t-tiżiħ ta' organizzazzjonijiet fil-PTLHB li jitttraw l-iżvilupp ta' kummerċ u servizzi, fil-waqt li tingħata attenzjoni partikolari għall-bżonnijiet speċjali ta' organizzazzjonijiet fil-PTLHB li huma l-inqas żviluppati;

- (j) appoġġ għal PTLHB li jimmiraw biex itejbu l-kwalità tal-prodotti tagħhom, jadattawhom għal htiġijiet tas-suq u jiddiversifikaw il-postijiet ta' bejgħ tagħhom;
- (k) appoġġ għall-isforzi tal-PTLHB biex jippenetraw b'mod aktar effettiv is-swieq f'pajjiżi terzi;
- (l) miżuri ta' żvilupp fis-suq inkluż zieda fil-kuntatti u l-bdil ta' tagħrif bejn operaturi ekonomiċi fil-PTLHB, l-Istati AKP, l-Istati Membri u pajjiżi terzi;
- (m) appoġġ għal PTLHB fl-applikazzjoni ta' metodi moderni ta' teknika ta' bejgħ fis-suq f'setturi u programmi orjentati lejn il-produzzjoni, partikolarment f'erji bħal ma huma żvilupp rurali u agrikoltura;
- (n) l-istabbilizzazzjoni u l-iżvilupp ta' istituzzjonijiet ta' assigurazzjoni u ta' kreditu fil-qasam ta' żvilupp ta' kummerċ.

4. Appoġġ għall-partecipazzjoni tal-PTLHB f'fieri kummerċjali, esibizzjonijiet u missjonijiet ta' kummerċ għandu jitwettaq biss meta dawn l-avvenimenti jiffurmaw parti integra minn programmi totali ta' kummerċ u ta' żvilupp fis-suq.

5. Partecipazzjoni tal-PTLHB l-inqas żviluppati f'diversi attivitajiet ta' kummerċ għandha tiġi nkoragġita permezz ta' dispożizzjonijiet speċjali, fost hwejjeġ ohra, il-hlas ta' l-ispejjeż ta' l-ivjaġġar tal-personal u spejjeż tat-trasportazzjoni ta' wirjiet (*exhibits*), fl-okkażjoni tal-partecipazzjoni tagħhom f'fieri lokali, reġjonali u ta' pajjiżi terzi, esibizzjonijiet jew missjonijiet ta' kummerċ, inkluż l-ispiża tal-kostruzzjoni temporanja u/jew il-kiri ta' postijiet (*booths and stalls*) ta' esibizzjoni. Il-PTLHB l-inqas żviluppati għandhom jingħataw għajjnuna speċjali biex jassistu fil-preparazzjoni u/jew ix-xiri ta' materjali ta' promozzjoni.

Artikolu 13

Kummerċ f'servizzi

- 1. Il-Komunità taqbel li tiżviluppa u tiffinanzja infrastruttura u risorsi umani rigward kummerċ f'servizzi bi qbil mal-prijoritajiet stabbiliti skond l-istrateġiji ta' żvilupp għal kull PTLHB.
- 2. Il-Komunità għandha tikkontribwixxi għall-iżvilupp u l-promozzjoni ta' servizzi marittimi ta' trasport *cost-effective* u effiċjenti fil-PTLHB, billi:
 - (a) tippromwovi t-trasport bil-baħar effiċjenti ta' merkanzija b'rati li ekonomikament u kummerċjalment jagħmlu sens;
 - (b) timplimenta politika tajba u regoli ta' kompetizzjoni;
 - (c) tiffaċilita aktar partecipazzjoni tal-PTLHB f'servizzi internazzjonali ta' trasport bil-baħar;
 - (d) tinkoraġġixxi programmi reġjonali ta' trasport marittimu u żvilupp ta' kummerċ;
 - (e) iżżid l-involvement tas-settur privat lokali f'attivitajiet ta' trasport bil-baħar.

Il-Komunità u l-PTLHB jidhlu sabiex jippromwovu sigurta waqt trasport bil-baħar, sigurta ta' ekwipaġġi u l-prevenzjoni tat-tniġġiż.

3. Il-Komunità għandha iżżid koperazzjoni mal-PTLHB sabiex jiġi żgurat titjib regolari u tkabbir fit-traffiku ta' l-arju.

Dan għandu jinvolve:

- (a) l-eżami tal-meżzi kollha ta' riforma u modernizzazzjoni fl-industrija tat-trasport ta' l-ajru tal-PTLHB;
- (b) il-promozzjoni tal-vijabilità u l-kompetittività kummerċjali tagħhom;
- (c) l-inkoraġġiment ta' livelli aktar għolja ta' investiment u parteċipazzjoni fis-settur privat u aktar bdil ta' għerf u Prattika tajba ta' kummerċ;
- (d) li l-passiġġieri u l-esportaturi fil-PTLHB kollha jiġu provduti b'aċċess għal xbieki globali ta' trasport bl-ajru.

4. Sigurta trid tiġi żgurata fis-settur tat-trasport bl-ajru u l-livelli stabbiliti internazzjonali rilevanti iridu jiddaħhlu u jiġu mplimentati.

Għal dan l-iskop, il-Komunità għandha tghin lill-PTLHB f:

- (a) l-implimentazzjoni ta' sistemi ta' sigura ta' navigazzjoni bl-ajru, inkluż is-sistema ta' Komunikazzjonijiet, Navigazzjoni u Sorveljanza/Maniġġjar ta' Traffiku bl-Ajru (KNS/MTA);
- (b) l-implimentazzjoni ta' sigurta fl-ajruport u tishih fil-kapaċità awtoritajiet ta' avjazzjoni ċivili biex jimmaniġġjaw l-aspetti kollha ta' sigura operazzjonali mqegħda taht il-kontroll tagħhom;
- (c) l-iżvilupp ta' infrastrutturi u risorsi umani;
- (d) li jiġi żgurat li kull miżura meħuda f'dan il-qasam hija bbażata fuq parir mill-pranzizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti li jkunu effettivi u sostenibbli fl-iskond fit-tul.

5. Attenzjoni kif suppost trid tingħata sabiex jiġi minimizzat l-impatt ambjentali ta' trasport bl-ajru, partikolarment permezz ta' studji xierqa ta' impatt ambjentali.

6. F'hafna aspetti ta' trasport bl-ajru, soluzzjonijiet reġjonali jistgħu joffru skop għal prezz aktar effettiv u ekonomiji ta' skala. Għal dan l-iskop, il-Komunità tidhol sabiex tappoġġja u tinkoraġġixxi azzjonijiet fuq livell reġjonali fejn xieraq.

7. La darba telekomunikazzjoni u parteċipazzjoni attiva fis-soċjeta tat-tagħrif huma prerekwiziti għall-integrazzjoni b'suċċess tal-PTLHB fl-ekonomija dinjija, il-Komunità u l-PTLHB jikkonfermaw mill-ġdid l-irbit rispettiv tagħhom skond il-ftehimijiet multilateral eżistenti, partikolarment l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħha (ODS) dwar Telekomunikazzjonijiet Bażiċi.

8. Il-Komunità għandha tappoġġja l-isforzi tal-PTLHB sabiex tiżdied il-kapaċità tagħhom fil-qasam ta' kummerċ f'servizzi. Koperazzjoni għandha tkopri, fost hwejjeg oħra, l-erji li ġejjin:

- (a) il-promozzjoni ta' konsultazzjonijiet bejn korpjiet kompetenti ta' telekomunikazzjonijiet fil-PTLHB u l-Komunità bil-ħsieb li jiġi nkorraġġit żvilupp ta' ambjent ta' telekomunikazzjonijiet kompetittiv li jgħib rati aktar viċin għall-ispejjeż;
- (b) l-istabbiliment ta' dijalogu dwar aspetti differenti tas-soċjeta ta' tagħrif, inkluż aspetti regolatorji u politika ta' komunikazzjonijiet;

(c) bdil ta' tagħrif u għajnuna teknika possibbli dwar ir-regolament, l-istandardizzazzjoni, it-testjar ta' konformità u ċ-ċertifikazzjoni ta' tagħrif u teknoloġiji ta' komunikazzjonijiet u l-użu ta' frekwenzi;

(d) id-disseminazzjoni ta' tagħrif ġdid u teknoloġiji ta' komunikazzjonijiet u l-iżvilupp ta' faċilitajiet ġodda, partikolarment f'relazzjoni ma' interkonnessjoni ta' xbieki u interoperabilità ta' applikazzjonijiet;

(e) il-promozzjoni u l-implimentazzjoni ta' riċerka kongunta fil-qasam ta' teknoloġiji ġodda li għandhom x'jaqsmu mas-soċjeta tat-tagħrif;

(f) id-disinn u l-implimentazzjoni ta' programmi u politika sabiex jiżdied l-għarfien dwar benefiċċji ekonomiċi u soċjali li jhorigu mis-soċjeta ta' tagħrif.

9. Koperazzjoni għandha, partikolarment, tiġi diretta lejn aktar komplimentarjeta u armonizzazzjoni ta' sistemi ta' komunikazzjoni f'livell lokali, nazzjonali, reġjonali, inter-reġjonali u internazzjonali u l-adattament tagħhom għal teknoloġiji ġodda.

10. Il-Komunità għandha tappoġġja miżuri u operati sabiex jiġi żvilupp u appoġġjat turizmu sostenibbli. Dawn il-miżuri għandhom jiġu mplimentati fil-livelli kollha, mill-identifikazzjoni tal-prodott turistiku għall-istadju ta' bejgħ fis-suq u promozzjoni.

L-għan għandu jkun sabiex jiġu appoġġjat l-isforzi ta' l-awtoritajiet tal-PTLHB sabiex jhorigo benefiċċju massimu minn turizmu lokali, reġjonali u internazzjonali rigward l-impatt tat-turizmu fuq żvilupp ekonomiku u biex jiġi stimulat il-mixi finanzjarju privat mill-Komunità u sorsi oħra fl-iżvilupp tat-turizmu fil-PTLHB. Attenzjoni partikolari għandha tingħata lill-htieġa li jiġi ntegrat it-turizmu fil-ħajja soċjali, kulturali u ekonomika tan-nies, kif ukoll sabiex wiehed jibża' għall-ambjent.

Miżuri speċifiċi ta' żvilupp fit-turizmu għandhom jiġu mmirati lejn id-definizzjoni, l-adattament u l-iżvilupp ta' politika xierqa fil-livelli lokali, reġjonali, sub-reġjonali u internazzjonali. Programmi u proġetti ta' żvilupp fit-turizmu għandhom jiġu bbażati fuq din il-politika fuq il-bażi ta' l-erba' komponenti li ġejjin:

- (a) żvilupp ta' risorsi umani u istituzzjonali, fost hwejjeg oħra:
 - żvilupp fil-maniġġjar professjonali f'abbiltajiet speċifiċi u taħriġ kontinwu f'livelli xierqa fis-setturi privati u pubbliċi sabiex jiġi żgurat ippanjar u żvilupp adegwat;
 - l-istabbilizzazzjoni u t-tishih ta' ċentri turistiċi ta' promozzjoni;
 - l-edukazzjoni u t-taħriġ għal segmenti speċifiċi tal-popolazzjoni u organizzazzjonijiet pubbliċi/privati attivi fis-settur tat-turizmu inkluż personal involuti f'setturi li jappoġġjaw it-turizmu;
 - koperazzjoni inter-PTLHB u PTLHB-AKP u bdil fl-oqsma ta' taħriġ, għajnuna teknika u l-iżvilupp ta' istituzzjonijiet.

(b) l-iżvilupp ta' prodotti inkluż, fost hwejjeġ ohra:

- l-identifikazzjoni tal-prodott tat-turiżmu, l-iżvilupp ta' prodotti mhux tradizzjonali u ġodda tat-turiżmu, l-adattament ta' prodotti eżistenti inkluż il-priservazzjoni u l-iżvilupp ta' wirt kulturali, aspetti ekoloġiċi u ambjentali, il-manigġjar, il-protezzjoni u l-konservazzjoni tal-fawna u l-flora, assi storiċi, soċjali u ohra naturali, l-iżvilupp ta' servizzi anċillari;
- il-promozzjoni ta' investiment privat fl-industrija tat-turist tal-PTLHB, inkluż il-holqien ta' xogħlijiet konġunti;
- il-produzzjoni ta' *crafts* ta' natura kulturali għas-suq fit-turiżmu.

(c) l-iżvilupp fis-suq inkluż, fost hwejjeġ ohra:

- ta' l-għajnuna għad-definizzjoni u l-eżekuzzjoni ta' għanijiet u pjanijiet ta' żvilupp fis-suq flivelli lokali, sub-reġjonali, reġjonali u internazzjonali;
- l-appoġġ għall-isforzi tal-PTLHB sabiex jinkiseb aċċess għal servizzi għall-idustrija tat-turiżmu bħal ma huma sistemi ċentrali ta' riservazzjoni u sistemi ta' kontroll u s-sigurtà tat-traffiku fl-ajru;
- il-miżuri ta' bejgħ fis-suq u promozzjonali u materjali fil-qafas ta' pjanijiet u programmi integrati ta' żvilupp fis-suq bil-hsieb li jtejbu penetrazzjoni fis-suq, immirati lejn l-ġeneraturi ewlenin ta' mixi fit-turiżmu fi swieq tradizzjonali u mhux tradizzjonali kif ukoll attivitajiet speċifiċi bħal ma huma parteċipazzjoni f'avvenimenti speċjalizzati ta' kummerċ, bħal fieri, produzzjoni ta' letteratura ta' kwalità, films u għajnuniet għall-bejgħ fis-suq.

(c) ir-riċerka u t-tagħrif inkluż, fost hwejjeġ ohra:

- it-titjib ta' tagħrif fit-turiżmu u l-ġbir, l-analizzar, id-disseminazzjoni u l-utilizzazzjoni ta' fatti magħrufa (*data*) statistiċi;
- l-istima ta' l-impatt soċjo-ekonomiku tat-turiżmu fuq l-ekonomija tal-PTLHB b'enfasi partikolari fuq l-iżvilupp ta' rabtiet ma' setturi ohra fil-PTLHB u r-reġjuni ta' madwarhom, bħal ma huma l-produzzjoni ta' l-ikel, il-bini, it-teknoloġija u l-manigġjar.

Artikolu 14

Erji li għandhom x'jaqsmu mal-kummerċ

1. Il-Komunità għandha tgħin sabiex tirrinforza, fl-istrategġiji ta' żvilupp ta' kull PTLHB, il-kapaċità tal-PTLHB sabiex jimmanigġjaw l-erji kollha li għandhom x'jaqsmu mal-kummerċ, inkluż fejn ikun meħtieġ it-titjib u l-appoġġ ta' l-istruttura istituzzjonali.

2. Il-Komunità għandha tikkopera mal-PTLHB fl-introduzzjoni tal-prinċipji ġenerali dwar il-protezzjoni u l-promozzjoni ta' investimenti.

3. Il-Komunità għandha tgħin ukoll sabiex tirrinforza koperazzjoni mal-PTLHB bil-hsieb li tiġi formulata u appoġġjata politika ta' kompetizzjoni effettiva ma' l-aġenziji xierqa ta' kompetizzjoni li progressivament jiżguraw l-infurzar effiċjenti tar-regoli ta' kompetizzjoni minn kemm impriżi privati kif ukoll statali. Koperazzjoni f'din l-erja għandha, partikolarment, tinkludi għajnuna fl-abbozzar ta' struttura legali xierqa u l-infurzar amministrattiv tagħha b'riferenza partikolari għall-PTLHB li huma l-inqas żviluppati.

4. Il-Komunità għandha tkompli tinkoraġġixxi koperazzjoni mal-PTLHB u testendiha, partikolarment, għall-erji li ġejjin:

- (a) il-preparazzjoni ta' liġijiet u regolamenti għall-preparazzjoni u l-infurzar ta' drittijiet intellettuali ta' propjeta, il-prevenzzjoni ta' l-abbuż ta' dawn id-drittijiet minn pussessuri tad-drittijiet u l-ksur ta' dawn id-drittijiet minn kompetituri, l-istabbiliment u r-rinfurzar ta' uffiċċji lokali, nazzjonali u reġjonali u aġenziji ohra inkluż appoġġ għal organizzazzjonijiet ta' propjeta intellettuali u reġjonali involuti fl-infurzar u l-protezzjoni, inkluż it-taħriġ ta' personal;
- (b) il-konklużjoni ta' ftehimijiet immirati lejn il-protezzjoni ta' marki tal-fabbrika u indikazzjonijiet ġjografici għall-prodotti ta' interess partikolari.

5. Il-Komunità għandha tgħin lill-PTLHB fl-isforzi tagħhom rigward l-istandardizzazzjoni u ċ-ċertifikazzjoni mmirati lejn il-promozzjoni ta' sistemi kompatibbli bejn il-Komunità u l-PTLHB. Koperazzjoni għandha tikkomprendi partikolarment dan li ġej:

- (a) miżuri li jippromwovu aktar użu ta' regolamenti tekniċi internazzjonali, livelli stabbiliti u proċeduri ta' stima ta' konformità, inkluż miżuri speċifiċi għas-settur, bi qbil mal-livell ta' żvilupp ekonomiku tal-PTLHB;
- (b) koperazzjoni fl-erja ta' manigġjar ta' kwalità u assigurazzjoni f'setturi magħżula ta' importazzjoni lill-PTLHB;
- (c) appoġġ għal inizzjattivi ta' bini ta' kapaċità fl-oqsma ta' stima ta' konformità, metroloġija u standardizzazzjoni;
- (d) l-iżvilupp ta' rabtiet bejn il-PTLHB u l-istandardizzazzjoni Ewropea stima ta' konformità u istituzzjoni ta' ċertifikazzjoni.

6. Il-Komunità għandha tgħin sabiex issaħħaħ koperazzjoni mal-PTLHB rigward miżuri tas-saħħa tal-bniedem, ta' l-annimal u tal-pjanti bil-hsieb li tinbena kapaċità fis-settur pubbliku u privat f'din l-erja.

7. Filwaqt li jinżammu fil-moħħ il-Prinċipji Rio u bil-hsieb li jiġi rinfurzat l-appoġġ bejn xulxin ta' politika ta' kummerċ u ambjentali, il-Komunità għandha ssahħaħ koperazzjoni mal-PTLHB. L-ghan ta' koperazzjoni għandha partikolarment tkun li:

- (a) tistabbilixxi politika lokali, nazzjonali, reġjonali u internazzjonali koerenti;
- (b) tirrinforza kontrolli ta' kwalità ta' merkanzija u servizzi relatati ma' l-ambjent;
- (c) ittejjeb metodi ta' produzzjoni li jaqblu ma' l-ambjent fis-setturi rilevanti.

8. Il-Komunità għandha tikkopera mal-PTLHB f'relazzjoni mal-livelli stabbiliti tax-xogħol. Koperazzjoni f'din l-erja għandha tikkonsisti prinċipalment minn:

- (a) bdil ta' tagħrif dwar liġijiet u regolamenti tax-xogħol;
- (b) għajnuna fil-formulazzjoni ta' leġislazzjoni dwar ix-xogħol u tishih tal-leġislazzjoni eżistenti;
- (ċ) programmi ta' edukazzjoni u li jżidu l-għarfien immirati lejn l-eliminazzjoni ta' xogħol tat-tfal;
- (d) infurzar ta' leġislazzjoni u regolamenti tax-xogħol.

9. Il-Komunità għandha tikkopera mal-PTLHB fl-erja ta' politika tal-konsumatur u protezzjoni tas-saħħa tal-konsumatur billi:

- (a) ttejjeb kapaċita istituzzjonali u teknika f'din l-erja;
- (b) tistabbilixxi sistemi mgħaġġla ta' allert ta' tagħrif bejn xulxin dwar prodotti perikolużi;
- (ċ) tbiddel tagħrif u esperjenzi dwar l-istabbiliment u l-operat ta' sorveljanza wara bejgħ fis-suq ta' prodotti u sigurta ta' prodotti;
- (d) ittejjeb it-tagħrif provvdut lill-konsumaturi dwar prezzijiet, karatteristiċi ta' prodotti u servizzi offruti;
- (e) tinkoraġġixxi l-iżvilupp ta' assoċjazzjonijiet privati tal-konsumatur u kuntatti bejn ir-rappreżentanti ta' interess lill-konsumatur;
- (f) ittejjeb il-kompatibilità ta' politika u sistemi tal-konsumatur;
- (g) tgharraf fid-dhul fis-seħh ta' leġislazzjoni tippromwovi koperazzjoni fl-investigazzjoni ta' prattiċi tan-negozju ta' hsara jew mhux bil-fier;
- (h) timplimenta projbizzjonijiet fuq esporti fuq il-kummerċ ta' merkanzija u servizzi li l-bejgħ fis-suq tagħhom ikun ġie pprojbit fil-pajjiż ta' produzzjoni tagħhom.

10. Il-Komunità għandha tappoġġja l-isforzi allokatu mill-atturi pubbliċi u privati tal-PTLHB fil-qasam tat-teknoloġija informatika u tat-telekomunikazzjonijiet sabiex:

- (a) timmodernizza l-infrastruttura tat-telekomunikazzjonijiet, servizzi tat-trasmissjoni tal-fatti magħrufa (*data*), applikazzjonijiet remoti ta' proċessar u proġetti ta' applikazzjoni tat-telematika (PAT);
- (b) tiżviluppa u ttejjeb is-servizzi u l-kapaċita tal-bniedem meħtieġa biex tinkiseb is-soċjeta tat-tagħrif, u integra dawk is-servizzi fl-aħjar manjiera possibbli f'kuntest reġjonali;
- (ċ) ittejjeb l-għarfien ta' opportunitajiet ekonomiċi u l-bdil ta' esperjenza u ta' l-għerf fis-sengħa;
- (d) tipprovdi aktar tagħrif lill-utenti ta' dawk ir-risorsi;
- (e) tesplojta l-potenzal ta' dan is-settur f'manjera ottima u sostenibbli;
- (f) tiżviluppa l-użu ta' teknoloġija ta' komunikazzjonijiet u ta' l-informatika fil-qasam ta' edukazzjoni, inkluż tagħlim minn distanza;

- (g) iżżid kummerċ elettroniku u koperazzjoni ekonomika;
- (h) ittejjeb u timmodernizza xbieki tas-saħħa, permezz ta' l-iżvilupp ta' rabtiet bejn sptarijiet, l-użu ta' dijanjosi remota u l-holqien ta' *databases* kongunti;
- (i) tiżviluppa aċċess multimedja għal risorsi kulturali u turistiċi;
- (j) ittejjeb u iżżid l-użu ta' teknoloġija ta' l-informatika u tal-komunikazzjonijiet fl-industrija u għall-innovazzjoni.

Artikolu 15

Setturi soċjali

Il-Komunità għandha tikkontribwixxi, fl-istrategġija ta' l-iżvilupp ta' kull PTLHB, għal miżuri ta' żvilupp tal-bniedem u soċjali. Koperazzjoni tista' partikolarment tappoġġja programmi fis-setturi li ġejjin:

- (a) Politika ta' l-edukazzjoni u twaqqif ta' istituzzjonijiet (bini u materjali); taħriġ fil-lingwa u għall-ghalliem; edukazzjoni primarja; edukazzjoni sekondarja u taħriġ vokazzjonali; edukazzjoni aktar għolja (inkluż attivitajiet ta' edukazzjoni speċifiċi għas-settur, p.e. taħriġ agrikolu).

Fl-edukazzjoni, il-mira għandha tkun fuq it-twessiegħ ta' aċċess għal u t-titjib tal-kwalità ta' edukazzjoni bażika billi jinbnew aktar skejġel, jiġu rjabilitati klassijiet eżistenti u jiġu provvduti materjali edukazzjonali, taħriġ ta' l-ghalliem, u *bursaries* għal studenti fqar.

- (b) Attivitajiet ta' riforma fis-settur tas-saħħa, politika tas-saħħa u twaqqif ta' istituzzjonijiet, edukazzjoni medika, taħriġ u riċerka, infrastruttura tas-saħħa; HIV/AIDS.

Fis-settur tas-saħħa, proġetti għandhom ighinu biex jipprovdu servizzi ta' kura primarja u preventiva, partikolarment ippjanar tal-familja u servizzi tas-saħħa tat-tfal u ta' l-omm;

- (ċ) Politika tal-popolazzjoni u ppjanar tal-familja; kura ta' l-omm u tat-tarbija, inkluż appoġġ għall-proġetti li jiehdu hsieb u jiżviluppaw il-ġenerazzjoni li jmiss.
- (d) Iż-żieda ta' l-effiċjenza ta' politika għall-prevenzjoni tal-produzzjoni, id-distribuzzjoni u t-traffikar tat-tipi kollha ta' drogi, sustanzi narkotiċi u psikotropiċi, il-prevenzjoni u t-tnaqqis ta' l-abbuż tad-droga, filwaqt li jitqies ix-xogħol li jkun sar f'dan il-kuntest minn korpijiet internazzjonali.

Koperazzjoni għandha tikkomprendi dan li ġej:

- (i) taħriġ, edukazzjoni, promozzjoni tas-saħħa u rjabilitazzjoni ta' dawk maħkuma mill-vizzju, inkluż proġetti għall-integrazzjoni mill-ġdid ta' dawk maħkuma mill-vizzju fl-ambjenti tax-xogħol u soċjali;
- (ii) miżuri li jinkoraġġixxu opportunitajiet ekonomiċi alternattivi, per eżempju programmi għall-iżvilupp alternattiv ta' erji wżati għall-produzzjoni illeċita ta' pjanti narkotiċi, marbuta ma' miżuri effettivi ta' infurzar;

- (iii) għajnuna teknika, finanzjarja u amministrattiva li għandha x'taqsa mal-monitorjar ta' kummerċ tal-prekursur, u l-istabbiliment ta' livelli stabbiliti ekwivalenti għal dawk adottati mill-Komunità u l-awtoritajiet internazzjonali konċernati;
- (iv) għajnuna teknika, finanzjarja u amministrattiva li għandha x'taqsa mal-prevenzjoni, it-trattament u t-tnaqqis ta' abbuż mid-droga;
- (v) għajnuna u taħriġ tekniku, u l-istabbilizzazzjoni ta' livelli stabbiliti biex jipprevjenu hasil ta' flus ekwivalenti għal dawk adottati mill-Komunità u korpijiet internazzjonali ohra, partikolarment it-*Task Force* ta' Azzjoni Finanzjarja dwar Hasil ta' Flus;
- (vi) bdil ta' tagħrif rilevanti għall-implimentazzjoni ta' punti (a) sa (d).
- (e) Politika ta' l-ilma u twaqqif ta' istituzzjonijiet, protezzjoni ta' risorsi ta' l-ilma, maniġġjar ta' l-iskart (ilma għall-agrikoltura jew enerġija jiġi kopert skond is-settur rilevanti).

Fil-provvista ta' l-ilma u s-settur ta' sanitazzjoni, il-mira għandha tkun li tipprovdi servizzi ferji li m'għandhomx provvista biżżejjed. Fondi li jappoġġa aktar aċċess għall-provvista ta' l-ilma għax-xorb u servizzi ta' sanitazzjoni jikkontribwixxu direttament għall-żvilupp ta' risorsi umani billi jtejbju l-istat ta' saħħa, u b'hekk iżidu l-produttività, ta' nies li m'għandhomx diġa aċċess għal dawn is-servizzi; il-htieġa kontinwa li jiġu estiżi servizzi bażiċi fl-ilma, is-sanitazzjoni, u t-trasport lejn kemm popolazzjonijiet urbani kif ukoll rurali trid tiġi ndirizzata f'manjieri ambjentali sostenibbli.

- (f) Il-Komunità għandha tikkopera mal-PTLHB fil-konservazzjoni, l-użu sostenibbli u l-maniġġjar tad-diversità bijoloġika tagħhom filwaqt li tqis il-Pjan ta' Azzjoni tal-Komunità dwar diversità bijoloġika.

Koperazzjoni f'din l-erja tista' partikolarment, testendi biex:

- (i) tappoġġja l-elaborazzjoni, l-aġġornar u l-implimentazzjoni ta' strateġiji nazzjonali ta' bijodiversità u pjanijiet ta' azzjoni;
- (ii) tiffaċilita l-istabbilizzazzjoni ta' mekkaniżmi lokali, reġjonali u sub-reġjonali għall-bdil ta' tagħrif u l-monitorjar u l-istima ta' progress fl-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika (KDB) ⁽¹⁾;
- (iii) tiżviluppa u żżomm *databases* aġġornati dwar diversitajiet bijoloġiċi;
- (iv) timplimenta miżuri xierqa li għandhom x'jaqsmu ma' l-aċċess għal risorsi ġenetiċi;
- (v) tippromwovi l-konkluzjoni ta' ftehimijiet mas-settur privat għall-użu tar-risorsi ġenetiċi tal-pajjiż, sabiex il-komunitajiet lokali jkun jistgħu jibbenefikaw b'mod effettiv mid-dhul ekonomiku li johroġ minn dawn il-ftehimijiet u sabiex l-użu tar-risorsi ġenetiċi ma jagħmilx hsara lill-protezzjoni u l-konservazzjoni tal-bijodiversità;

- (vi) tgħin lill-PTLHB B sabiex jipparteċipaw b'mod attiv fil-proċess ta' l-għamla ta' politika u negozjati skond il-KDB.
- (g) Proġetti u programmi fil-qasam tad-djar u ta' l-iżvilupp urban integrat.

Fi żvilupp urban, sforzi għandhom jimmiraw lejn il-bini jew ir-rijabilitazzjoni ta' toroq u infrastruttura bażika ohra, inkluż djar bi dhul baxx.

Artikolu 16

Koperazzjoni u integrazzjoni reġjonali

Koperazzjoni għandha tiżgura li tiġi provvduta għajnuna effettiva sabiex jinkisbu l-għanijiet u l-prijoritajiet stabbiliti mill-awtoritajiet kompetenti fil-qafas ta' koperazzjoni u integrazzjoni reġjonali u sub-reġjonali:

1. Koperazzjoni reġjonali għandha tkopri operati kif miftiehma bejn:
 - (a) żewġ PTLHB jew aktar;
 - (b) PTLHB wiehed jew aktar u Stat wiehed jew aktar tal-AKP li huwa ġirien tiegħu;
 - (c) PTHLB wiehed jew aktar u Stat ta' l-AKP wiehed jew aktar jew wiehed jew aktar mir-reġjunijiet l-aktar remoti riferiti fl-Artikolu 299(2) tat-Trattat (Guadeloupe, il-Guyana, Martinique, Réunion, il-Gżejjer Kanarji, l-Azores u il-Madeira);
 - (d) żewġ korpijiet reġjonali jew aktar li tagħhom PTLHB huma membri;
 - (e) PTHLB wiehed jew aktar u korpijiet reġjonali li tagħhom PTLHB, Stati ta' l-AKP jew wiehed jew aktar mir-reġjunijiet l-aktar remoti huma membri.
2. L-għanijiet ta' koperazzjoni f'dan il-kuntest għandhom ikunu li:
 - (a) tiġi nkoraggjata l-integrazzjoni gradwali tal-PTLHB fl-ekonomija dinjija;
 - (b) tiġi aċċellerata koperazzjoni ekonomika u żvilupp fir-reġjunijiet tal-PTLHB u bejniethom u r-reġjunijiet ta' l-Istati ta' l-AKP;
 - (c) tippromwovi l-moviment liberu ta' persuni, merkanzija, servizzi, kapital, xogħol u teknoloġija;
 - (d) taċċellera diversifikazzjoni ekonomika u l-kordinazzjoni u l-armonizzazzjoni ta' politika ta' koperazzjoni reġjonali u sub-reġjonali;
 - (e) tippromwovi u tinkoraggja inter-PTLHB u intra-PTLHB kif ukoll kummerċ mar-reġjunijiet l-aktar remoti, l-Istati ta' l-AKP jew pajjiżi terzi ohra.
3. Fil-kuntest ta' integrazzjoni reġjonali, il-mira ta' koperazzjoni għandha tkun li:
 - (a) tibni u ttejjeb u tmexxi l-quddiem il-kapaċità ta' koperazzjoni reġjonali u organizzazzjonijiet u istituzzjonijiet ta' integrazzjoni biex jippromwovu koperazzjoni u integrazzjoni reġjonali;
 - (b) tinkoraggja l-PTLHB l-inqas żviluppati sabiex jiehdu parti fl-iżvilupp ta' swieq reġjonali u jibbenefikaw minn-hom;

⁽¹⁾ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 93/626/KE tal-25 ta' Ottubru 1993 rigward il-konkluzjoni tal-Konvenzjoni dwar Diversità Bijoloġika (ĠU L 309, tat-13.12.1993, p. 1).

- (ċ) timplimenta politika settorjali ta' riforma flivell reġjonali;
 - (d) tilliberalizza kummerċ u hlasijiet;
 - (e) tistimula investiment barrani u domestiku fil-qsim tal-fruntieri u inizjattivi ta' integrazzjoni ekonomiċi reġjonali jew sub-reġjonali ohra;
 - (f) tqis l-ispiża transitorja nett ta' integrazzjoni reġjonali fuq dhul ta' l-estimi u l-bilanċ tal-hlasijiet.
4. Koperazzjoni għandha, fl-erja ta' koperazzjoni reġjonali, tkopri varjeta wiesgħa ta' oqsma funzjonali u tematiċi li speċifikament jindirizzaw problemi komuni u jiehdu vantaġġ minn ekonomiji ta' skala, inkluż:
- (a) l-infrastruttura, partikolarment infrastruttura tat-trasport u tal-komunikazzjonijiet u problemi ta' sigurta relatati, enerġija;
 - (b) l-ambjent, maniġġjar ta' risors ta' l-ilma;
 - (ċ) saħħa, edukazzjoni u taħriġ;
 - (d) riċerka u koperazzjoni xjentifika u teknika;
 - (e) preparazzjoni għal diżastru reġjonali u inizjattivi ta' allevjazzjoni;
 - (f) erji ohra, p. e. kontrolli ta' armi, drogi, delitti organizzati, hasil ta' flus, frodi u korruzzjoni.

5. Koperazzjoni għandha tappoġġja wkoll skemi u inizjattivi ta' koperazzjoni inter-reġjonali, inter-PTLHB u inter-AKP.

Artikolu 17

Koperazzjoni kulturali u soċjali

Koperazzjoni għandha tikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' min joqghod fuq tal-PTLHB, li huwa proċess iċċentrat fuq in-nies infushom u li għandu l-għeruq tiegħu fil-kultura ta' kull bniedem. Id-dimensjoni umana u kulturali għandha tħaddan l-erji kollha u tiġi riflessa fil-proġetti u l-programmi kollha ta' żvilupp. Koperazzjoni għandha tappoġġja l-politika u l-miżuri adottati mill-awtoritajiet kompetenti tal-PTLHB sabiex jittejbu u jitmexxew 'l quddiem ir-risorsi umani tagħhom, jiżiedu l-kapaċitajiet kreattivi tagħhom stess u jippromwov l-identitajiet kulturali tagħhom. Għandha tinkoraġġixxi parteċipazzjoni mill-popolazzjoni fil-proċess ta' żvilupp.

Koperazzjoni kulturali u soċjali għandha tiġi espressa permezza ta':

- l-qies tad-dimensjoni kulturali u soċjali;
- il-promozzjoni ta' identitajiet kulturali u djalogu interkulturali, b'riferenza partikolari għall-priservazzjoni tal-wirt kulturali, il-produzzjoni u d-disseminazzjoni ta' prodotti kulturali, avvenimenti kulturali u tagħrif u komunikazzjoni;
- operati li jtejbu u jtmexxu 'l quddiem risorsi umani, prinċipalment biex ikopru edukazzjoni u taħriġ, koperazzjoni xjentifika u teknika, ir-rwol tan-nisa fl-iżvilupp, is-saħħa u l-ġlieda kontra l-abbuż tad-droga, popolazzjoni u demografija.

PARTI TLIETA

STRUMENTI TA' KOPERAZZJONI BEJN PTLHB-KE

IT-TITOLU I

KOPERAZZJONI TA' ŻVILUPP FINANZJARJU

Il-Kapitolu 1

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 18

Għanijiet

L-għan tal-koperazzjoni ta' żvilupp finanzjarju għandu jkun, permezz tad-dispożizzjoni ta' risorsi finanzjarji adegwati u ta' għajjuna teknika xierqa, li:

- (a) jappoġġja u jippromwovi l-isforzi tal-PTLHB stess sabiex jinkiseb żvilupp soċjali, kulturali u ekonomiku sostenibbli fuq il-bażi ta' interess mutwu u fi spirtu ta' interdependenza;
- (b) jgħin sabiex jiżied il-livell ta' hajja tan-nies tal-PTLHB;
- (ċ) jippromwovi miżuri li x'aktarx jimmobilizzaw il-kapaċita għall-inizjattiva ta' komunitajiet, gruppi, assoċjazzjonijiet u individwi u l-partecipazzjoni tagħhom fid-disinn u l-implimentazzjoni ta' programmi ta' żvilupp;

- (d) jikkontribwixxi għall-partecipazzjoni shiha tal-popolazzjoni fil-benefiċċji ta' żvilupp fl-interessi ta' l-allevjazzjoni tal-faqar;
- (e) jikkontribwixxi għall-iżvilupp tal-kapaċita tal-PTLHB biex jinnovaw, jadattaw u jittrasformaw metodi ta' teknika lokali u biex jiġu magħrufa (*to master*) metodi ta' teknika ġodda;
- (f) jappoġġja l-isforzi tal-PTLHB sabiex jiksbu diversifikazzjoni ekonomika, fost hwejjeġ ohra billi jikkontribwixxi għall-esplorazzjoni, il-konservazzjoni, il-proċessar u l-esplotazzjoni tar-riżorsi naturali tagħhom;
- (g) jipprovdi appoġġja għal u jippromwovi l-iżvilupp ottimu ta' riżorsi umani fil-PTLHB;
- (h) jiffaċilità zieda fil-mixi finanzjarju lejn il-PTLHB li jilhq l-bżonnijiet tagħhom ta' evolviment u jappoġġja l-isforzi tal-PTLHB biex jarmonizzaw koperazzjoni internazzjonali għall-iżvilupp tagħhom permezz ta' kofinanzjament ta' operati ma' aġenziji finanzjarji ohra jew partijiet terzi;
- (i) jippromwovi investiment privat dirett fil-PTLHB, jappoġġja l-iżvilupp ta' settur privat tal-PTLHB b'saħħtu, affluwenti u dinamiku u jinkoraġġixxi mixi ta' investiment privat lokali, nazzjonali u barrani fis-setturi produttivi fil-PTLHB;

- (j) jinkoraġġixxi koperazzjoni reġjonali, solidarjeta u integrazzjoni inter-PTLHB u PTLHB-AKP;
- (k) jippermetti l-istabbilizzazzjoni ta' aktar relazzjonijiet ekonomiċi u soċjali bilanċjati u ftehim aħjar bejn il-PTLHB, l-Istati ta' l-AKP, l-Istati Membri u l-bqija tad-dinja, bil-hsieb li tiġi meġhuna l-integrazzjoni tal-PTLHB fl-ekonomija tad-dinja;
- (l) jgħinu lill-PTLHB iffaccjati b'diffikultajiet ekonomiċi u soċjali serji ta' natura eċċezzjonali li jirrisultaw minn diżastri naturali jew ċirkostanzi straordinari li għandhom effetti paragnabbli sabiex jibbenefikaw minn għajjnuna ta' emerġenza;
- (m) iġhinu lill-PTLHB li huma l-inqas żviluppatisabiex jegħlbu l-ostakli speċifiċi li jostakolaw l-isforzi tagħhom ta' żvilupp.

Artikolu 19

Prinċipji

1. Koperazzjoni finanzjarja ta' żvilupp għandha tiġi bażata fuq shubija kumplimentarjeta u sussidju u għandha:
 - (a) tiġi implimentata, bi qbil ma' l-istrategġija ta' assoċjazzjoni u ta' żvilupp adottati skond l-Artikolu 5, waqt li jiġu meqjusa kif misthoqq il-karatteristiċi ġeografiki, soċjali u kulturali tal-PTLHB rispettivi, kif ukoll il-potenzal speċifiku tagħhom;
 - (b) tiżgura li mixi ta' risorsi huma jingġataw fuq bażi li titbassar u regolari;
 - (ċ) tkun flessibbli u mfassla għas-sitwazzjoni f'kull PTLHB.
2. L-Istati Membri għandhom jikkoperaw mal-Kummissjoni biex jiżguraw maniġġjar finanzjarju sod fl-użu ta' fondi Komunitarij.
3. Wara avvicinament ta' shubija, attivitajiet Komunitarij għandhom jiġu deċiżi f'konsultazzjoni mill-viċin bejn il-Kummissjoni, l-awtoritajiet tal-PTLHB konċernati u l-Istat Membru li huwa marbut miegħu. Din is-shubija għandha tiġi kondotta f'konformità shiha mal-poteri istituzzjonali, legali u finanzjarji rispettivi ta' kull wiehed mis-sieha.
4. Mingħajr preġudizzju għat-tieni sottoparagrafu ta' l-Artikolu 25(1), komtribuzzjonijiet Komunitarij u ta' l-Istati Membri għandhom ikunu kumplimentarij.
5. Bi qbil mal-prinċipju ta' sussidjarjeta, l-awtoritajiet tal-PTLHB konċernati għandhom ikunu responsabbli għall-operati ta' implimentazzjoni mingħajr preġudizzju għall-poteri tal-Kummissjoni disinjati biex jiżguraw il-maniġġjar finanzjarju sod fl-użu ta' fondi Komunitarij.

Artikolu 20

Dokumenti ta' Programmar Wahdieni

1. Skond l-Artikolu 4, l-awtoritajiet tal-PTLHB, il-Kummissjoni u l-Istat Membru li miegħu l-PTLHB huwa marbut, li jagħmlu parti

mill-ishubija, għandhom jippreskrivu l-istrategġija u l-miri ta' priorita li fuqhom id-DPW jrid jiġi bbażat.

2. L-awtoritajiet tal-PTLHB għandhom ikunu responsabbli biex:

- (a) jistabbilixxu l-prioritajiet li fuqhom l-istrategġija ta' koperazzjoni għandha tiġi bbażata;
- (b) fil-qafas ta' l-ippjanar settorjali, jidentifikaw proġetti u programmi u jistabbilixxu miżuri ta' appoġġ biex jiżgura is-sostenibbiltà u l-vijabilità ta' l-iskemi proposti;
- (ċ) jippreparaw *dossier*-ijiet ta' proġetti u programmi;
- (d) jippreparaw, jinnegożjaw u jikkonkludu kuntratti;
- (e) jimplimentaw u jimmaniġġjaw proġetti u programmi;
- (f) iżommu proġetti u programmi u jiżguraw is-sostenibbiltà tagħhom.

3. L-awtoritajiet rilevanti tal-PTLHB u l-Kummissjoni għandhom ikunu responsabbli b'mod kongunt sabiex:

- (a) jadottaw id-DPW;
- (b) jiżguraw l-ugwaljanza ta' kondizzjonijiet għall-partecipazzjoni fi stedinet għall-offerti u kuntratti;
- (ċ) jimmonitorjaw u jevalwaw l-effetti u r-riżultati ta' proġetti u programmi;
- (d) jiżguraw l-eżekuzzjonijiet kif suppost, mill-aktar fis u effiċjenti ta' proġetti u programmi.

4. Il-Kummissjoni għandha tkun responsabbli għat-tehid ta' deċiżjonijiet finanzjarji fuq l-allokazzjoni shiha li tikkorrespondi għad-DPW, bi qbil mal-proċedura riferita fl-Artikolu 24.

5. Sakemm mhux provvdut mod ieħor f'din id-Deciżjoni, id-deċiżjonijiet kollha li jehtiegu l-approvazzjoni ta' parti ma' l-assoċjazzjoni għandhom jiġu approvati, jew jitqiesu approvati, fi żmien sitt xhur min-notifika mill-parti l-oħra.

Artikolu 21

Skop ta' finanzjament

Fil-qafas ta' l-istrategġija u l-prioritajiet stabbiliti mill-PTLHB konċernati flivell lokali u reġjonali, appoġġ finanzjarju jista' jingħata għal operati li jgħinu biex jiksbu l-għanijiet dikjarati f'din id-Deciżjoni.

L-attivitajiet li ġejjin għandhom jidhlu fl-iskop tiegħu:

- (a) politika settorjali u riformi kif ukoll proġetti li huma f'koerenza magħhom;
- (b) żvilupp istituzzjonali, twaqqif u integrazzjoni ta' kapacità ta' aspetti ambjentali;

- (ċ) programmi tekniċi ta' koperazzjoni;
- (d) għajjuna umanitarja u operati ta' solliev ta' emerġenza;
- (e) appoġġ addizzjonali fil-każ ta' oxxillazzjonijiet fi qligħ ta' esportazzjoni minn esportazzjonijiet ta' merkanzija u servizzi.

Artikolu 22

Eligibilita għal finanzjament

1. L-entitajiet jew korpjiet li ġejjin għandhom ikunu eliġibbli għal appoġġ finanzjarju skond din id-Deciżjoni:

- (a) PTLHB;
 - (b) korpjiet reġjonali jew inter-Statali li għalihom PTLHB jew aktar jappartjenu u li huma awtorizzati mill-awtoritajiet rilevanti tagħhom;
 - (ċ) korpjiet kongunti mwaqqfa mill-Komunità u l-PTLHB biex isegwu ċerti għanijiet speċifiċi.
2. Bla hsara għall-ftehim ta' l-awtoritajiet tal-PTLHB konċernati, dawn li ġejjin għandhom ikun eliġibbli wkoll għal appoġġ:
- (a) aġenziji lokali, nazzjonali u/jew reġjonali pubbliċi jew semi-pubbliċi, dipartimenti jew awtoritajiet lokali tal-PTLHB u partikolarment l-istituzzjonijiet finanzjarji tagħhom u banek ta' żvilupp;
 - (b) kumpaniji u ditti tal-PTLHB u ta' gruppi reġjonali;
 - (ċ) impriži ta' Stat Membru, sabiex iġinuhom, b'żieda mal-kontribuzzjoni tagħhom stess, jidhlu għal proġetti produttivi fit-territorju ta' PTLHB;
 - (d) intermedjarji finanzjarji tal-PTLHB jew tal-Komunità li jipromwovu u jifinanzjaw investimenti privati fil-PTLHB;
 - (e) atturi ta' koperazzjoni deċentralizzata u atturi oħra mhux Statali minn PTLHB u mill-Komunità, sabiex iġinuhom jidhlu għal proġetti u programmi ekonomiċi, kulturali, soċjali u edukazzjonali fil-PTLHB fil-qafas ta' koperazzjoni deċentralizzata, kif riferit fl-Artikolu 29.

Artikolu 23

Programmar u implimentazzjoni

Il-Kummissjoni għandha tadotta d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni għal din il-Parti tad-Deciżjoni u għal l-Annessi II A sa D fi żmien 12-il xahar mid-dhul fis-seħh tagħha, bi qbil mal-proċedura preskritta fl-Artikolu 24 u f'koperazzjoni mal-PTLHB bi qbil ma' l-Artikolu 7.

Għandha tappoġġja l-utilizzazzjoni shiha mill-PTLHB ta' l-istrumenti preskritti f'din id-Deciżjoni, partikolarment id-dispożizzjonijiet ta' kummerċ u finanzjarji, billi jiġu provvduti l-linji ta' gwida u t-tagħrif rilevanti fi żmien 12-il xahar mid-dhul fis-seħh tagħha.

Id-dispożizzjonijiet għandhom jinkludu partikolarment:

- (a) il-proċedura għat-thejjiya tad-DPW u l-elementi essenzi tal-tiegħu;
- (b) il-proċeduri u l-kriterji għas-segwiment, ir-reviżjoni, l-evalwazzjoni *ex-ante*, f'nofs l-iskond u *ex-post*, reviżjoni u implimentazzjoni tad-DPW, inkluż dawk f'relazzjoni mal-partecipazzjoni tal-Kummissjoni f'dawn l-attivitajiet;
- (ċ) it-thejjiya ta' rapporti perijodiċi jew oħrajn;
- (d) regoli dettaljati għall-korrezzjonijiet finanzjarji riferiti fl-Artikolu 32.

Il-proċeduri finanzjarji u ta' kontijiet għandhom jiġu preskritti fid-disa' Regolament Finanzjarju tal-FEŻ.

Artikolu 24

Il-Kumitat ta' l-FEŻ-PTLHB

1. Il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq, tigi meġġuna mill-Kumitat mahluq mill-Ftehim Intern, minn issa 'l quddiem riferit f'dan l-Artikolu bħala "il-Kumitat."

2. Meta jeżerċita l-poteri mogħtija lil minn din id-Deciżjoni, il-Kumitat għandu jkun magħruf bħala "l-Kumitat FEŻ-PTLHB". Ir-regoli interni ta' proċedura tal-Kumitat mahluqa mill-Ftehim Intern għandhom japplikaw għall-Kumitat FEŻ-PTLHB.

3. Il-Kumitat għandu jimmira x-xogħol tiegħu fuq il-kwistjonijiet sostantivi ta' koperazzjoni ta' żvilupp f'livell tal-PTLHB u reġjonali. Fl-interessi ta' koerenza, kordinazzjoni u kumplimentarjeta, għandu jimmonitorjaw l-implimentazzjoni tad-DPW.

4. Il-Kumitat għandu jagħti l-opinjoni tiegħu dwar:

- (a) abbozz ta' DPW u kull emenda għalihom;
- (b) id-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni għal din il-Parti tad-Deciżjoni u għall-Anness II A sa D.

5. Ir-rappreżentant tal-Kummissjoni għandu jissottometti lill-Kumitat abbozz tal-miżuri li jridu jittiehdu. Il-Kumitat għandu jwassal l-opinjoni tiegħu fuq l-abbozz f'limitu ta' żmien preskrit mill-president. L-opinjoni għandha titwassal mill-magħġoranza preskritta fl-Artikolu 21(4) tal-Ftehim Intern. Il-voti tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri fil-Kumitat għandhom jitqiesu fil-manjiera dikjarata fil-paragrafu 3 ta' dak l-Artikolu. Il-President m' għandux jivvota.

6. Il-Kummissjoni għandha tadotta l-miżuri, li għandhom japplikaw immedjatament. Madankollu, jekk il-miżuri mhumix bi qbil ma' l-opinjoni tal-Kumitat għandhom jiġu komunikati lill-Kummissjoni lill-Kunsill mill-ewwel. F'dak il-każ, il-Kummissjoni tista' żżomm lura applikazzjoni tal-miżuri li tkun iddeċidiet fuqhom għal perijodu ta' mhux aktar minn tliet xhur mid-data ta' din il-komunikazzjoni.

7. Il-Kunsill, huwa u jaġixxi bil-magħġoranza u bi qbil mal-piż riferit lil paragrafu 5, jista' jiehu deciżjoni differenti fil-perijodu provvdut fil-paragrafu 6.

8. Il-Kummissjoni għandha tgħarraf lill-Kumitat bis-segwiment, l-evalwazzjoni u r-reviżjoni ta' DPW.

Il-Kapitolu 2

Risorsi magħmula disponibbli lill-PTLHB

Artikolu 25

Għajnuna finanzjarja

1. L-ammont totali ta' għajnuna finanzjarja Komunitarja għall-ghanijiet ta' Kapitolu 1, l-allokazzjoni tagħha, termini u arranġamenti ta' finanzjament u ta' l-użu ta' l-għajnuna għall-perjodu mill-2000 sa' l-2007 jista' jinstab fl-Annessi II A sa D u f'Kapitolu 3, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet li jridu jiġu adottati mill-Kummissjoni kif preskritt fl-Artikolu 24.

Għajnuna finanzjarja skond din id-Deċiżjoni tista' tintuża biex tkopri l-ispiża totali ta' kemm in-nefqa totali kif ukoll barranija ta' proġetti u programmi, inkluż finanzjament ta' spejjeż rikorrenti.

2. PTLHB huma eliġibbli wkoll għal finanzjament skond il-leġislazzjoni fis-sehh favur il-pajjiżi li qed jiżviluppaw imniżżla fl-istat fl-Anness II E u għall-programmi Komunitarji mniżżla fl-istat fl-Anness II F.

Il-Kapitolu 3

Appoġġ ta' Investiment fis-Settur Privat

Artikolu 26

Promozzjoni ta' investiment

L-awtoritajiet tal-PTLHB, l-Istati Membri u l-Komunità, huma u jgħarrfu l-importanza ta' investiment privat fil-promozzjoni tal-koperazzjoni ta' l-iżvilupp tagħhom u huma u jammettu l-bżonn li jittiehdu passi biex jippromwovu dan l-investment, għandhom:

- jimplimentaw miżuri biex jinkoraġġixxu parteċipazzjoni fl-isforzi ta' żvilupp tagħhom permezz ta' investituri privati li jikkonformaw ma' l-ghanijiet u l-prioritajiet ta' koperazzjoni ta' żvilupp tal-PTLHB-KE u mal-liġijiet u r-regolamenti xierqa;
- jaġhtu trattament bil-fier u ekwitabbli lil dawn l-investituri;
- jieħdu miżuri u azzjonijiet li jgħinu sabiex johlqu u jżommu klima ta' investiment li jista' jitbassar u sikur kif ukoll jidhlu f'negozjati fuq ftehimijiet li se jtejbu din il-klima;
- jippromwovu koperazzjoni effettiva bejn operaturi ekonomiċi tal-PTLHB u bejniethom u dawk tal-Komunità sabiex jiżied il-mixi ta' kapital, abbiltajiet ta' maniġġjar, teknoloġija u forum ohra ta' għerf tas-sengħa;
- ifittxu li jippromwovu aktar mixi ta' risorsi privati bejn il-Komunità u l-PTLHB billi jikkontribwixxu, fost hwejjeġ ohra, għat-tnehhija ta' ostakli li jimpedixxu l-aċċess ta' l-operaturi tal-PTLHB għas-swieq kapitali internazzjonali, inkluż dawk tal-Komunità;
- johlqu ambjent li jinkoraġġixxi l-iżvilupp ta' istituzzjonijiet finanzjarji u l-mobilizzazzjoni ta' risorsi li huma essenzjali għal formazzjoni tal-kapital u t-tkabbir ta' intrapreniżmu;

(g) jippromwovu l-iżvilupp ta' imprizi billi jieħdu l-passi meħtieġa sabiex itejbu l-ambjent tan-negozju u, partikolarment, jinkoraġġixxu qafas legali, amministrattiv u incentiv li jwassal għall-ħruġ u l-iżvilupp ta' imprizi dinamiċi fis-settur privat inkluż operati tal-grassroots;

(h) isahhu l-kapaċita ta' l-istituzzjonijiet lokali fil-PTLHB sabiex jipprovdu il-firxa ta' servizzi li jistgħu jinkoraġġixxu aktar parteċipazzjoni lokali f'attivitajiet industrijali u tan-negozju.

Artikolu 27

Appoġġ finanzjament ta' investiment

Koperazzjoni se tipprovdi finanzjament fuq skond fit-tul sabiex tippromwovi tkabbir fis-settur privat u timmobilizza kapital nazzjonali u barrani għal dan l-iskop. Għal dan l-iskop, koperazzjoni għandha partikolarment tipprovdi:

- għotjiet biex ikopru għajnuna teknika u finanzjarja f'appoġġ ta' żvilupp ta' risorsi umani, twaqqif ta' kapaċita istituzzjonali, jew forum ohra ta' għajnuna istituzzjonali marbuta ma' investiment speċifiku; miżuri disinjati biex imprizi jsiru aktar kompetittivi u biex tinbena l-kapaċita ta' intermedjarji finanzjarji u mhux finanzjarji privati; miżuri li jiffaċilitaw u jippromwovu investiment u attivitajiet biex titjieb il-kompetittività;
- servizzi konsultattivi u ta' konsultazzjoni biex igħinu sabiex tinholq klima li toffri investiment u hażna ta' tagħrif li jgħin u jinkoraġġixxi mixi ta' kapital;
- għotjiet fondati mill-Faċilità ta' Investiment rifeita fl-Anness II Ċ;
- self mir-risorsi tal-EIB stess.

Il-kondizzjonijiet applikabbli għall-Faċilità ta' Investiment u s-self msemmi hawn fuq huma preskritti rispettivament fl-Annessi II B u Ċ.

Il-Kapitolu 4

Appoġġ addizzjonali fil-każ ta' oxillazzjonijiet fi qligħ minn esporti

Artikolu 28

Appoġġ addizzjonali

1. Sabiex jittaffew l-effetti hżiena ta' tluġ u nżul (oxillazzjonijiet) fuq skond qasir fi qligħ minn esporti, partikolarment fis-setturi agrikoli u ta' thaffir fil-minjieri, li jistgħu jipperikolaw il-ksib ta' għanijiet ta' żvilupp tal-PTLHB konċernat, sistema ta' appoġġ addizzjonali għandha titwaqqaf fl-allokazzjoni finanzjarja riferita fl-Anness II A.

2. L-ghan ta' appoġġ fil-każ ta' oxillazzjonijiet fuq skond qasir fi qligħ minn esporti huwa li jiġu salvagwardjati riformi u politika makroekonomika u politika li huma friskju bħala riżultat ta' waqa' fid-dhul u biex jiġu rimedjati l-effetti hżiena ta' instabbilita ta' qligħ minn esporti partikolarment minn prodotti agrikoli u ta' thaffir fil-minjieri.

3. Id-dipendenza ta' l-ekonomiji tal-PTLHB fuq esporti, partikolarment fis-setturi agrikoli u ta' thaffir fil-minjieri, għandha titqies fl-allokazzjoni ta' risorsi riferiti fl-Anness II D. F'dan il-kuntest, il-PTLHB li huma l-inqas żviluppati għandhom jirċievu aktar trattament favorevoli.

4. Ir-risorsi addizzjonali għandhom jiġu provvduti bi qbil mal-modalitajiet speċifiċi tal-mekkanizmu ta' appoġġ kif dikjarat fl-Anness II D.

5. Il-Komunità għandha tipprovdi wkoll appoġġ għal skemi ta' assigurazzjoni bbażati fuq il-bejgħ fis-suq disinjati għall-PTLHB li qed ifittxu sabiex jipproteġu lilhom infushom kontra r-riskju ta' oxxillazzjonijiet fi qligħ ta' esporti.

Il-Kapitolu 5

Appoġġ għal atturi ta' koperazzjoni

Artikolu 29

Għanijiet u finanzjament

1. Sabiex twieġeb għall-htigijiet ta' l-iżvilupp ta' kommunitajiet lokali u tinkoraġġixxi l-atturi kollha ta' koperazzjoni deċentralizzata li huma f'pusizzjoni li jikkontribwixxu għall-iżvilupp awtonomu tal-PTLHB sabiex iressqu u jimplimentaw inizjattivi, koperazzjoni tal-PTLHB-KE għandha tappoġġja dawn l-operati ta' żvilupp fil-limiti preskritti mill-PTLHB konċernati u mill-Istati Membri li magħhom dawn il-PTLHB huma marbuta, u fil-qafas tad-dispożizzjonijiet tad-DPW.

2. F'dan il-kuntest, appoġġ finanzjarju għandu jingħata lil proġetti u mikroproġetti deċentralizzati kif ġej:

(a) Is-sieħba fil-koperazzjoni eligibbli għal appoġġ finanzjarju skond dan il-Kapitolu għandhom ikunu agenti ta' koperazzjoni deċentralizzati fil-Komunità jew il-PTLHB jew pajjiżi oħra li għadhom qed jiżviluppaw, prinċipalment: awtoritajiet lokali, organizzazzjonijiet mhux governattivi, assoċjazzjonijiet ta' negozjanti lokali u gruppi ta' ċittadini lokali, koperattivi, trejd union-ijiet organizzazzjonijiet tan-nisa u taż-żagħżagħ, istituzzjonijiet ta' tagħlim u ta' riċerka, knejjes u kull assoċjazzjoni mhux governattiva li x'aktarx tikkontribwixxi għall-iżvilupp.

Din il-forma ta' koperazzjoni għandha tagħmel disponibbli l-iżvilupp tal-PTLHB il-kapaċitajiet, metodi innovattivi ta' operat u risorsi ta' l-atturi ta' koperazzjoni deċentralizzata. Appoġġ se jqis partikolarment azzjonijiet kongunti bejn il-Komunità, il-PTLHB u pajjiżi oħra li għadhom qed jiżviluppaw;

(b) Mikroproġetti lokali għandu jkollhom impatt ekonomiku u soċjali fuq il-hajja tan-nies, jilhq u tiegħa ta' prijorita murija u osservata u jindahl u għalihom bl-inizjattiva u bil-partecipazzjoni attiva tal-Komunità lokali li tibbenefika minn-hom.

3. Proġetti jew programmi taht din il-forma ta' koperazzjoni jistgħu jkunu mod li permezz tiegħu jiksibu l-għanijiet speċifiċi

tad-DPW jew ir-riżultati ta' inizjattivi minn komunitajiet lokali jew atturi deċentralizzati.

4. L-appoġġ provvdut skond dan il-Kapitolu għandu jkun addizzjonali jew, jekk jinhtieg kumplimentari rigward id-dispożizzjonijiet fl-Anness II E.

5. Kontribuzzjonijiet għall-fondi ta' mikroproġetti u koperazzjoni deċentralizzata għandhom jiġu minn għotjiet, li fil-każ tagħhom il-kontribuzzjoni m'għandhiex normalment taqbeż it-tliet kwarti mill-ispiża totali ta' kull proġett. Il-bilanċ għandu jkun finanzjat:

- għal mikroproġetti, mill-Komunità lokali konċernata, f'oġġetti jew fil-forma ta' servizzi jew flus kontanti u adattat għall-kapaċita tagħha li tikkontribwixxi;
- għal koperazzjoni deċentralizzata mill-atturi ta' koperazzjoni deċentralizzata, basta iżda li r-risorsi finanzjarji, tekniċi, materjali u oħrajn lin jiddahl u minn dawn l-atturi mhumieħ, bħala regola ġenerali, inqas minn 25 % mill-ispiża stmata tal-proġett/programm;
- f'każijiet eċċezzjonali fejn kemm il-mikroproġetti u koperazzjoni deċentralizzati huma konċernati, mill-awtoritajiet tal-PTLHB konċernati, kemm fil-forma ta' kontribuzzjoni finanzjarja jew permezz ta' l-użu ta' tagħmir pubbliku jew il-provvista ta' servizzi.

Il-proċeduri applikabbli għall-proġetti u l-programmi finanzjati fil-kuntest ta' mikroproġetti jew koperazzjoni deċentralizzata għandhom ikunu kif dikjarati f'din id-Deċiżjoni, prinċipalment rigward id-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni tad-DPW.

Il-Kapitolu 6

Appoġġ għal għajnuna umanitarja u ta' emerġenza

Artikolu 30

Għanijiet u mezzi

1. Għajnuna umanitarja u ta' emerġenza għandha tingħata lill-PTLHB iffaċċjati minn diffikultajiet serji ekonomiċi u soċjali ta' natura eċċezzjonali li jirrisultaw minn diżastri naturali jew ċirkostanzi straordinarji li għandhom effetti paragonabbli. Għajnuna umanitarja u ta' emerġenza għandha tinżamm kemm huwa meħtieġ sabiex jiġu trattati problemi urġenti li jinholqu f'dawn is-sitwazzjonijiet.

Għajnuna umanitarja u ta' emerġenza għandha tingħata biss fuq il-bażi tal-htigijiet u l-interessi ta' vittmi tad-diżastri.

2. Il-mira ta' għajnuna umanitarja u ta' emerġenza għandha tkun li:

- issalva l-hajjiet tan-nies f'sitwazzjonijiet ta' krizi u wara l-krizi kkawżati minn diżastri naturali jew ċirkostanzi straordinarji li għandhom effetti paragonabbli;
- tghin sabiex tiffinanzja t-trasport ta' għajnuna u tisforza sabiex tiżgura li hija aċċessibbli għal dawk li għalihom hija mahsuba, bil-mezzi kollha loġistiċi disponibbli;

(c) timplimenta miżuri ta' riabilitazzjoni u ta' bini mill-ġdid fuq skond qasir sabiex tistabbilixxi kondizzjonijiet kemm jista' jkun malajr sabiex in-nies konċernati jiġu integrati jew integrati mill-ġdid;

(d) twieġeb għall-htigijiet li jinholqu bħal riżultat ta' nies spostati, bħal ma' huma refuġjati, persuni spostati u *returnees* wara diżastri naturali jew magħmula mill-bniedem sabiex tilhaq il-htigijiet kollha ta' refuġjati u nies spostati kull fejn ikunu għal kemm ikun hemm bżonn u biex tiffacilità ir-*resettlement* volontarju tagħhom;

(e) tghin lill-PTLHB sabiex jiżviluppaw jew jipperfezzjonaw sistemi ta' prevenzjoni u thejjija għal diżastri, inkluż tbassir u sistemi li javżaw minn kmieni, bil-hsieb li jitnaqqsu l-konsegwenzi ta' diżastri.

3. Bl-istess mod għajnuna tista' tingħata lill-PTLHB li qed idahhlu r-refuġjati jew ir-*returnees* sabiex jilhqu l-htigijiet akuti mhux koperti mill-għajnuna ta' emerġenza.

4. Għajnuna provvduta minn dan l-Artikolu għandha tiġi finanzjata mill-estimi tal-Komunità. Madankollu, tista' feċċezzjonijiet tiġi finanzjata mill-allokazzjonijiet preskritti fl-Anness II A, b'żieda mal-fondi mill-intestatura ta' l-estimi konċernati.

5. Għandhom jindahhlu għal operati ta' għajnuna umanitarja u ta' emerġenza fuq talba mill-PTLHB affettwat, il-Kummissjoni u l-Istat Membru li miegħu il-PTLHB huwa marbut, organizzazzjonijiet internazzjonali jew organizzazzjonijiet mhux governattivi lokali jew internazzjonali. Din l-għajnuna għandha tiġi amministrata u implimentata skond proċeduri li jiffacilitaw operati mgħagħla, flessibbli u effettivi.

Il-Kapitolu 7

Proċeduri ta' implimentazzjoni

Artikolu 31

Għajnuna teknika

1. Fuq l-inizjattiva ta' jew fisem il-Kummissjoni, studji jew miżuri tekniċi ta' għajnuna jistgħu jiġu finanzjati sabiex jiżguraw it-thejjija, il-monitorjar, l-evalwazzjoni u s-sorveljanza meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni.

Dawn l-istudji jew miżuri tekniċi ta' għajnuna għandhom jiġu finanzjati mill-allokazzjoni totali ta' l-għotja.

2. Fuq l-inizjattiva tal-PTLHB, studji jew miżuri tekniċi ta' għajnuna jistgħu jiġu finanzjati f'relazzjoni ma' l-implimentazzjoni ta' l-attivitajiet li jinstabu fid-DPW, bla hsara għall-opinjoni tal-Kummissjoni.

Dawn l-istudji jew miżuri tekniċi ta' għajnuna għandhom jiġu finanzjati mill-allokazzjoni tal-PTLHB konċernat.

Artikolu 32

Kontroll finanzjarju

1. IL-PTLHB konċernat għandu jgħorr ir-responsabbiltà primarja għas-sorveljanza finanzjarja ta' l-operat. Dan għandu jitwettaq, fejn ikun xieraq, f'koordinazzjoni ma' l-Istat Membru li miegħu il-PTLHB huwa marbut bi qbil mal-legislazzjoni nazzjonali applikabbli.

2. Il-Kummissjoni għandha tidhol responsabbli biex:

(a) tiżgura li sistemi ta' manigġjar u ta' kontroll jeżistu u jiffunzjonaw kif suppost fil-PTLHB konċernat sabiex tiżgura li l-fondi Komunitariji jintużaw b'mod korrett u effettiv;

(b) fil-każ ta' irregolaritajiet, tibgħat rakkomandazzjonijiet jew talbiet għal miżuri korrettivi biex jiġu rimedjati dawk l-irregolaritajiet u jirrettifikaw kull nuqqas li jinstab.

3. Il-Kummissjoni, il-PTLHB u, fejn xieraq, l-Istat Membru li hu marbut miegħu, għandhom jikkoperaw fuq il-bażi ta' arrangements amministrattivi f'laqgħa annwali jew biannwali biex jikkordinaw programmi, metodoloġiji u l-implimentazzjoni ta' kontrolli.

4. Rigward korrezzjonijiet finanzjarji:

(a) il-PTLHB għandu jidhol responsabbli fl-ewwel istanza għas-sejba u l-korrezzjoni ta' irregolaritiet finanzjarji;

(b) Madankollu, fil-każ ta' nuqqasijiet mill-PTLHB konċernat, il-Kummissjoni għandha tiehu azzjoni, jekk il-PTLHB jonqos milli jirrimedja s-sitwazzjoni u sforzi għal konċiljazzjoni ma jkollhomx suċċess, biex jitnaqqas jew jiġi rtirat il-bilanċ ta' l-allokazzjoni totali li jikkorrespondi għad-deciżjoni ta' finanzjament tal-DPW.

Il-Kapitolu 8

Transizzjoni minn Fondi Ewropej ta' Żvilupp ta' qabel (FEŽ) għad-disa' FEŽ

Artikolu 33

Implimentazzjoni tal-FEŽ ta' qabel u l-fażi transitorja

1. Irbit magħmul fil-qafas tas-sitt, is-seba' u t-tmien FEŽ qabel id-dhul fis-seħh ta' din id-Deciżjoni għandu jibqa' jitwettaq skond ir-regoli applikabbli għal dawk il-FEŽ.

Risorsi mis-sitt, is-seba' u t-tmien FEŽ li ġew allokati lill-PTLHB qabel id-dhul fis-seħh ta' din id-Deciżjoni għandhom jibqgħu allokati lilhom. Dawn ir-risorsi għandhom jibqgħu jiġu wżati bi qbil mad-dispożizzjonijiet rilevanti tad-Deciżjoni 91/482/KEE, li għandu jibqa' applikabbli għal dawn l-għanijiet, sad-dhul fis-seħh tal-Ftehim Intern li jstabbilixxi d-disa' FEŽ.

Sakemm jidhol fis-sehh il-Ftehim Intern li jistabbilixxi d-disa' FEŻ, l-uffiċjali responsabbli għall-manigġjar u l-implimentazzjoni tar-risorsi tal-Fond Ewropew ta' Żvilupp, prinċipalment l-Uffiċjali Ewlieni li jagħti l-Awtorizzazzjonijiet, l-Uffiċjali Lokali li jagħti l-Awtorizzazzjonijiet tal-PTLHB u l-Kap tad-Delegazzjoni tal-Kummissjoni, għandhom jibqgħu responsabbli għax-xogħlijiet ta' manigġjar u implimentazzjoni assejnati lilhom mid-Deciżjoni tal-Kunsill 91/482/KE.

2. Kull bilanċ li jibqa' mill-FEŻ ta' qabel fid-data tad-dhul fis-sehh tal-Ftehim Intern li jistabbilixxi d-disa' FEŻ, kif ukoll kull ammont li għandu jiġi *decommitted* f'data aktar tard minn proġetti kontinwi skond dawn il-Fondi, għandu jiġi trasferit lid-disa' FEŻ u wżat bi qbil mal-kondizzjonijiet preskritti f'din id-Deciżjoni.

Kull risors trasferit b'dan il-mod għad-disa' FEŻ li qabel ikun ġie allokat għall-programm indikattiv ta' PTLHB jew reġjun għandu jibqa' allokat għal dak il-PTLHB jew għal koperazzjoni reġjonali.

Xi bilanċ ieħor li jista' jibqa' li mhuwiex allokat ma' programm indikattiv għandu jiġi trasferit għall-ammont mhux kommess tad-disa' FEŻ. L-ammont totali ta' din id-Deciżjoni, supplantat mill-bilanċi trasferiti minn FEŻ ta' qabel, għandu jkopri l-perjodu 2000-2007. Dan il-paragrafu għandu japplika partikolarment għall-bqija ta' bilanċi ta' l-ammonti totali riferiti fl-Artikoli 118 u 142 tad-Deciżjoni 91/482/KEE li jirrigwardjaw, rispettivament, l-istabbilizzazzjoni ta' qligħ minn esporti minn komoditajiet agrikoli (*Stabex*) u l-facilità speċjali ta' finanzjament (*Sysmin*).

IT-TITOLU II

KOPERAZZJONI EKONOMIKA U TA' KUMMERĊ

Artikolu 34

Għan

1. L-għan ta' koperazzjoni ekonomika u ta' kummerċ għandu jkun li jippromwovi l-iżvilupp ekonomiku u soċjali tal-PTLHB, partikolarment billi jiġu stabbiliti relazzjonijiet ekonomiċi bejniet-hom u l-Komunità bħala wiehed.

L-implimentazzjoni ta' din il-koperazzjoni trid tkun konsistenti ma' l-għanijiet tal-politika l-oħra komuni.

2. Barra minn hekk, il-Komunità tindahal biex tappoġġja l-integrazzjoni effettiva tal-PTLHB fl-ekonomija globali u l-iżvilupp tal-kummerċ tagħhom f'merkanzija u servizzi għal swieq reġjonali u dinjija.

Il-Kapitolu 1

Arrangamenti għal kummerċ fil-merkanzija

Artikolu 35

Aċċess liberu għal prodotti li joriġinaw

1. Prodotti li joriġinaw mill-PTLHB għandhom jiġu mportati fil-Komunità hielsa mid-dazju ta' mportazzjoni.

2. Il-kunċett ta' prodotti li joriġinaw u l-metodi ta' koperazzjoni amministrattiva li għandhom x'jaqsmu ma' dan huma preskritti fl-Anness III.

Artikolu 36

Trasbord ta' prodotti li ma joriġinawx f'ċirkolazzjoni hielsa fil-PTLHB

1. Prodotti li ma joriġinawx fil-PTLHB imma li huma f'ċirkolazzjoni hielsa f'PTLHB u huma esportati mill-ġdid hekk lill-Komunità għandhom jiġu aċċettati għal importazzjoni fil-Komunità hielsa mid-dazji u t-taxxi tad-dwana li għandhom effett ekwivalenti basta iżda li:

- jkunu hallsu, fil-PTLHB konċernat, dazji tad-dwana jew taxxi li għandhom effetti ekwivalenti ta' livell ugwali għal, jew aktar għoli, mid-dazji tad-dwana applikabbli fil-Komunità fuq importazzjoni ta' dawn l-istess prodotti li joriġinaw f'pajjiżi terzi eliġibbli għall-klawsola l-aktar favorita tan-nazzjon;
- ma kienux is-suġġett ta' eżenzjoni minn, jew rifond ta', fl-intier tagħhom jew parti minnhom, dazji tad-dwana jew taxxi li għandhom effetti ekwivalent, mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2;
- gew akkompanjati minn ċertifikat ta' esportazzjoni.

2. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1, il-Kummissjoni tista', wara rapport sostanzjat kif misthoqq mill-awtoritajiet tal-PTLHB konċernat u fid-dawl ta' l-għanijiet ta' din id-Deciżjoni, tawtorizza għajjnuna pubblika finanzjarja tal-PTLHB għal daww li qed jope-raw il-proċedura ta' trasbord.

It-talba għandha tindika partikolarment in-natura u l-volum anti-ċipat ta' kummerċ, li jistgħu jibbenefikaw mill-għajjnuna.

Din l-għajjnuna trid tiehu l-forma ta' għajjnuna għat-trasport ta' merkanzija li titqiegħed f'ċirkolazzjoni hielsa, inkluż spejjeż legittimi fl-operat appoġġjati f'relazzjoni mal-proċedura ta' trasbord. Din l-għajjnuna m'għandhiex tipprovoka tfixkil jew diffikultajiet serji, li jistgħu jirrisultaw f'deterjazzjoni f'settur ekonomiku tal-Komunità jew wiehed jew aktar mill-Istati Membri.

L-awtoritajiet tal-PTLHB jistgħu jagħmlu rappreżentazzjonijiet lill-Kummissjoni sabiex jipprovdu aktar tagħrif biex jissostanzjaw it-talba bil-miktub tagħhom.

Jekk l-awtoritajiet tal-PTLHB jitolbu dan, kumitat tax-xogħol tas-shubija riferit fl-Artikolu 7(3) għandu jiġi mlaqqa' sabiex jirrisolvi kull kwistjoni li tinholq mill-amministrazzjoni tal-proċedura ta' trasbord.

3. Paragrafi 1 u 2 m'għandhomx japplikaw għal:

- prodotti agrikoli mnizzla f'lista fl-Anness I mat-Trattat lanqas għal prodotti koperti mir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3448/93 tas-6 ta' Dicembru 1993 li jippreskrivi l-arrangamenti ta' kummerċ applikabbli għal ċerti oġġetti li jirrisultaw mill-proċessar ta' prodotti agrikoli⁽¹⁾ minbarra, mill-1 ta' Frar 2002 u bla ħsara għall-adozzjoni mill-Kummissjoni ta' l-arrangamenti mehtieġa ta' implimentazzjoni, għal prodotti mis-sajd;

- li jidhlu fil-kodiċijiet tan-NK 0303 31 10 00, 0304 20 95 10 u 0306 13 10 trasbordati matul il-Grenlandja fi kwantita annwali ta' 10 000 tunnellata, u

⁽¹⁾ ĠU L 318, ta' l-20.12.93, p. 18. Ir-Regolament kif l-aħhar emendat mir-Regolament (KE) Nru 2580/2000 (ĠU L 298, tal-25.11.00, p. 5).

- (B) li jidhlu fil-kodiċijiet tan-NK 0302 21 10, 0303 31 10, 0305 49 10, 0306 12 10, 0306 12 90, 0306 22 91, 0306 22 99, 0306 13 10, 0306 13 30, 0306 13 40, 0306 13 50, 0306 13 80, 0306 23 10, 0306 23 31, 0306 23 39, 0306 23 90 23 90 trasbordati matul Saint-Pierre-et-Miquelon fi kwantita annwali ta' 2 000 tunnel-lata;
- (b) prodotti bla hsara, ma' l-importazzjoni fil-Komunità, għal restrizzjonijiet kwantitattivi jew limitazzjonijiet jew dazji kontra l-fqigh tas-suq.
4. Il-kondizzjonijiet għad-dhul fil-Komunità ta' prodotti li ma joriġinawx mill-PTLHB imma li huma f'ċirkolazzjoni hielsa f'PTLHB, u l-metodi ta' koperazzjoni amministrattiva li għandha x'taqasma magħhom, huma preskritti fl-Anness IV.

Artikolu 37

Proċedura tal-Kumitat

1. F'materji koperti mill-Artikolu 36, il-Kummissjoni għandha tiġi meġġuna minn Kumitat.
2. L-Artikoli 3 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw għall-proċedimenti tal-Kumitat.
3. Il-Kumitat għandu jadotta r-regoli tiegħu ta' proċedura.

Artikolu 38

Restrizzjonijiet u miżuri kwantitattivi li għandhom effett ekwivalenti

1. Il-Komunità m'għandhiex tapplika għal importi ta' prodotti li joriġinaw fil-PTLHB xi restrizzjonijiet jew miżuri kwantitattivi li għandhom effett ekwivalenti.
 2. Il-paragrafu 1 m'għandux jipprekludi projbizzjonijiet jew restrizzjonijiet fuq importi, esporti jew merkanzija fi transitu ġustifikati għal raġunijiet ta' moralita pubblika jew politika pubblika, il-protezzjoni tas-saħħa u l-hajja tal-bniedem, ta' l-annimali u tal-pjanti, il-protezzjoni ta' teżori nazzjonali li jippossjedu valuri artistici, storiċi jew arkaeoloġiċi, il-konservazzjoni ta' risorsi naturali li jinhlew jew il-protezzjoni ta' proprjetajiet industrijali u kummerċjali.
- Dawn il-projbizzjonijiet jew restrizzjonijiet ma għandhomx fl-ebda każ jikkostitwixxu mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew mhux ġustifikabbli jew restrizzjoni travestita fil-kummerċ.

Artikolu 39

L-iskart

1. Moviment ta' skart bejn l-Istati Membri u l-PTLHB għandu jiġi kontrollat bi qbil mal-liġi internazzjonali u Komunitarja. Il-Komunità għandha tappoġġja l-istabbiliment u l-iżvilupp ta' koperazzjoni internazzjonali effettiva f'din l-erja bil-hsieb li tiproteġi l-ambjent u s-saħħa pubblika.
2. Il-Komunità għandha tipprojbixxi l-esportazzjoni kollha diretta jew indiretta ta' skart lill-PTLHB, minbarra esportazzjonijiet ta' skart li ma jagħmilx hsara mahsub għal operati ta' rkupru waqt li fl-istess hin l-awtoritajiet tal-PTLHB għandhom jipprojbixxu l-importazzjoni diretta jew indiretta fil-pajjiż tagħhom ta' dan l-iskart mill-Komunità jew minn xi pajjiż ieħor, mingħajr pre-ġudizzju għal impriżi internazzjonali speċifiċi li jikkonċernaw dawn l-erji li jkun saru, jew jistgħu jsiru fil-futur, fil-fora kompetenti internazzjonali.

3. Rigward il-Komunità, ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 259/93 ta' l-1 ta' Frar 1993 dwar is-sorveljanza u l-kontroll ta' l-iskart ġewwa, għal go u għal barra mill-Komunità Ewropea ⁽¹⁾ għandu japplika.

4. Rigward dawk il-PTLHB, li, minhabba fl-istat kostituzzjonali tagħhom, mhumix Parti mill-Konvenzjoni ta' Basle, l-awtoritajiet rilevanti tagħhom għandhom iħaffu l-adozzjoni tal-leġislazzjoni nazzjonali interna u regolamenti amministrattivi biex jimplimentaw id-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni ta' Basle ⁽²⁾.

5. B'zieda ma' dan, l-Istati Membri konċernati għandhom jip-promwovu l-adozzjoni mill-PTLHB tal-leġislazzjoni nazzjonali interna u regolamenti amministrattivi biex jimplimentaw:

- (a) Ir-Regolament (KEE) Nru 259/93 kif ġej:
- (i) l-Artikolu 13 rigward bastimenti ta' l-iskart fil-PTLHB,
- (ii) l-Artikolu 18 rigward esportazzjonijiet ta' l-iskart lill-Istati ta' l-AKP mill-PTLHB;
- (b) ir-Regolament (KE) Nru 1420/1999 ⁽³⁾;
- (c) ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1547/1999 ⁽⁴⁾;
- (d) il-Parlament Ewropew u d-Direttiva tal-Kunsill 2000/59/KE bla hsara għall-limiti taż-żmien għat-trasposizzjoni preskritta fl-Artikolu 16 tiegħu ⁽⁵⁾.
6. Rigward importi ġol-Komunità mill-PTLHB ta' l-iskart li jagħmel il-hsara u l-iskart li ma jagħmilx hsara mahsuba għar-rimi/querda finali, l-Artikoli, 1 sa 12 u 25 sa 39 tar-Regolament (KEE) Nru 259/93 u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 94/774/KE ⁽⁶⁾, għandhom jgħoddu.
7. PTLHB wiehed jew aktar u l-Istat Membru li miegħu huma marbuta jista' japplika proċeduri nazzjonali ta' esportazzjoni ta' l-iskart mill-PTLHB għal dak l-Istat Membru.

⁽¹⁾ ĠU L 30, tas-6.2.1993, p. 1. Ir-Regolament kif l-aħhar emendat mid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 1999/816/KE (ĠU L 316, ta' l-10.12.1999, p. 45).

⁽²⁾ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 93/98/KEE ta' l-1 ta' Frar 1993 dwar il-konkluzjoni fisem il-Komunità, tal-Konvenzjoni dwar il-kontroll ta' movimenti transboundary ta' l-iskart perikoluż u r-rimi/querda tiegħu (Konvenzjoni ta' Basle) (ĠU L 39, tas-16.2.1993, p. 1).

⁽³⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1420/1999 tad-29 ta' April 1999 li jistabbilixxi regoli u proċeduri komuni sabiex jiġu applikati għat-trasport bil-bahar lejn ċerti pajjiżi li mhumix fl-OŻEK ta' ċerti tipi ta' skart (ĠU L 166, ta' l-1.7.1999, p. 6). Ir-Regolament kif l-aħhar emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1800/2001 (ĠU L 244, ta' l-14.9.2001, p. 19).

⁽⁴⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni Nru 1547/1999/KE tat-12 ta' Lulju 1999 li jistabbilixxi l-proċeduri ta' kontroll skond ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 259/93 sabiex jiġu applikati għat-trasport bil-bahar ta' ċerti tipi ta' skart lejn ċerti pajjiżi li ma tapplikax għalihom id-Deċiżjoni ta' l-OŻEK K(92)39 finali (ĠU L 185, tas-17.7.1999, p. 1) Regolament kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1800/2001.

⁽⁵⁾ Il-Parlament Ewropew u d-Direttiva tal-Kunsill Nru 2000/59/KE tas-27 ta' Novembru 2000 dwar faċilitajiet ta' riċeviment fil-port ta' skart generat mill-vapur u fdalijiet ta' merkanzija (ĠU L 332, tat-28.12.2000, p. 81).

⁽⁶⁾ Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 94/774/KE ta' l-24 ta' Novembru 1994 rigward in-nota standard tal-kunsinja riferita fir-Regolament tal-Kunsill Nru 259/93/KEE dwar is-sorveljanza u l-kontroll ta' bastimenti ta' l-iskart fi, go u barra mill-Komunità Ewropea (ĠU L 310, tat-3.12.94, p. 70).

F'dan il-każ, l-Istat Membru konċernat jgħarraf lill-Kummissjoni bil-leġislazzjoni applikabbli fi żmien sitt xhur mid-dhul fis-seħh ta' din id-Deċiżjoni jew b'xi leġislazzjoni nazzjonali rilevanti futura, inkluż xi emendi għaliha.

Artikolu 40

Miżuri adottati mill-PTLHB

1. Bil-hsieb tal-htigijiet preżenti ta' żvilupp tal-PTLHB, l-awtoritajiet tal-PTLHB jistgħu jżommu jew jdahhlu, rigward importi ta' prodotti li joriginaw fil-Komunità, daww id-dazji tad-dwana jew restrizzjonijiet kwantitattivi li jqisu mehtieġa.
2. (a) L-arrangamenti ta' kummerċ applikati lill-Komunità mill-PTLHB jistgħu ma jgħolqux xi diskriminazzjoni bejn l-Istati Membri lanqas ikunu inqas favorevoli mit-treatment tan-nazzjoni l-aktar favoriti.
- (b) Minkejja d-dispożizzjonijiet speċifiċi ta' din id-Deċiżjoni, il-Komunità m'għandhiex tiddiskrimina bejn PTLHB fil-qasam tal-kummerċ.
- (c) Id-dispożizzjonijiet ta' (a) m'għandhomx jipprekludu pajjiż jew territorju milli jagħti lil ċerti PTLHB jew pajjiżi oħra li għadhom qed jiżviluppaw treatment aktar favorevoli minn dak mogħti mill-Komunità.
3. L-awtoritajiet tal-PTLHB għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni, f'perjodu ta' tliet xhur wara d-dhul fis-seħh ta' din id-Deċiżjoni, it-tariffi tad-dwana u l-listi ta' restrizzjonijiet kwantitattivi li japplikaw.

Għandhom jikkomunikaw ukoll lill-Kummissjoni kull emenda sosegwenti għal dawn il-miżuri kif u meta jkunu adottati.

Artikolu 41

Klawsola ta' sorveljanza

1. Il-prodotti li joriginaw fil-PTLHB riferiti fl-Artikolu 35 jew prodotti li ma joriginawx mill-PTLHB riferiti fl-Artikolu 36 jistgħu jkunu bla hsara għal sorveljanza speċjali. Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi liema sorveljanza ta' prodotti għandha tapplika f'konsultazzjoni ma' l-awtoritajiet tal-PTLHB u l-Istat Membru li miegħu l-PTLHB huwa marbut.
2. L-Artikolu 308d tar-Regolament tal-Kummissjoni (KEE) Nru 2454/93 tat-2 ta' Lulju 1993, li jippreskrivi dispożizzjonijiet sabiex jiġi implimentat ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92 dwar il-Kodiċi tad-Dwana tal-Komunità ⁽¹⁾ għandu japplika.
3. Il-Kummissjoni u l-awtoritajiet kompetenti tal-PTLHB għandhom jiżguraw l-effettività tal-miżuri ta' sorveljanza billi jdahhlu l-metodi ta' koperazzjoni amministrattivi dikjarati fl-Annessi III u IV.

Artikolu 42

Miżuri ta' salvagward

1. Jekk, bħala riżultat ta' l-applikazzjoni ta' din id-Deċiżjoni, ikun hemm tfixkil serju f'settur ta' l-ekonomija tal-Komunità jew wiehed jew aktar mill-Istati Membri tiegħu, jew tiġi perikolata l-istabbilita finanzjarja esterna tagħhom, jew jekk jinholqu diffikultajiet li jistgħu jirrisultaw f'deterjorazzjoni f'settur ta' l-attività tal-Komunità jew f'reġjun tal-Komunità, il-Kummissjoni tista', fuq talba ta' Stat Membru wiehed jew aktar u wara konsultazzjoni mal-Kumitat riferit fl-Artikolu 43 jiehu jew jawtorizza lill-Istat Membru konċernat biex jiehu l-miżuri mehtieġa ta' salvagward, bi qbil mal-paragrafi hawn taht.

2. Għall-ghan ta' l-implimentazzjoni ta' paragrafu 1, għandha tingħata prijorita lil dawn il-miżuri li jistgħu għall-inqas ifixxlu l-funzjonament ta' l-assocjazzjoni u l-Komunità. Dawn il-miżuri m'għandhomx jaqbuż l-limiti ta' dak li huwa strettament mehtieġ biex jiġu rimedjati d-diffikultajiet li jkun nholqu. Ma jistgħux jaqbuż l-irtirar tat-treatment preferenzjali mogħti minn din id-Deċiżjoni.

3. Meta jittiehdu jew jiġu modifikati miżuri ta' salvagward, għandha tingħata attenzjoni partikolari għall-interessi tal-PTLHB li huma l-inqas żviluppati.

4. Dan l-Artikolu huwa mingħajr preġudizzju għad-drittijiet u l-obbligazzjonijiet tal-Komunità skond regoli ta' l-ODS, inkluż dawn li jinstabu fil-Ftehim ta' l-ODS dwar Salvagwardji ⁽²⁾. Lanqas ma għandu jipprekludi l-applikazzjoni tar-regolamenti li jistabbilixxu organizzazzjoni Komunità ta' swieq agrikoli, jew dispożizzjonijiet amministrattivi Komunitariji jew nazzjonali li joħroġu minnhom, jew ir-regoli speċifiċi adottati skond l-Artikolu 235 tat-Trattat għal prodotti agrikoli proċessati.

5. (a) Jekk Stat Membru titlob lill-Kummissjoni sabiex jiġi applikati miżuri ta' salvagward, il-Kummissjoni għandha tgħarraf lill-Kunsill, l-Istati Membri u l-awtoritajiet tal-PTLHB bihom fi żmien tliet ijiem tax-xogħol mid-data ta' meta tkun giet irċevuta t-talba ta' l-Istat Membru, u għandha tis-tieden lill-awtoritajiet tal-PTLHB sabiex jipprovdu kull tagħrif li huma jqisu importanti għas-sitwazzjoni preżenti.

(b) Meta l-Kummissjoni taġixxi fuq l-inizjattiva tagħha stess, għandha tgħarraf lill-PTLHB konċernati u lill-Istati Membri fl-istadju l-aktar kmieni possibbli.

(c) Jekk l-awtoritajiet tal-PTLHB jehtieġu dan u mingħajr preġudizzju għat-temmiet ta' żmien riferiti f'dan l-Artikolu, kumitat tax-xogħol ta' shubija riferit fl-Artikolu 7(3) għandu jiġi mlaqqa'. Ir-riżultat tal-kumitat tax-xogħol għandu jiġi trasmess lill-kumitat konsultattiv. F'dan il-każ, it-temma taż-żmien riferita fil-paragrafu 9 ta' dan l-Artikolu għandu jiġi estiż b'għaxart ijiem tax-xogħol. Fl-istess hin għandu jistieden lill-Istati Membri għal laqgħa tal-kumitat riferit fl-Artikolu 43.

L-Istati Membri u l-PTLHB għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni b'kull tagħrif mehtieġ biex jiġġustifikaw it-talbiet tagħhom biex japplikaw jew ma japplikawx miżuri ta' salvagward.

⁽¹⁾ ĠU L 253, tal-11.10.1993, p. 1. Regolament kif l-ahhar emendat bir-Regolament (KE) Nru 993/2001 (ĠU L 141, tat-28.5.2001, p. 1).

⁽²⁾ ĠU L 336, tat-23.12.1994, p. 184.

6. Il-Kummissjoni għandha tgharraf lill-Kunsill, lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet tal-PTLHB immedjatament bid-deċiżjoni sabiex jittiehdu l-miżuri mehtieġa ta' salvagward. Id-Deciżjoni għandha tapplika b'effett immedjat.

7. Kull Stat Membru jista' jirreferi d-deċiżjoni tal-Kummissjoni riferita fil-paragrafu 6 lill-Kunsill fi żmien 10t ijiem tax-xogħol minn meta jkun irċieva notifika tad-deċiżjoni.

8. Jekk il-Kummissjoni tonqos milli tadotta deciżjoni fi żmien 21 gurnata tax-xogħol jew jekk tirriġetta t-talba jew jekk il-Kummissjoni tiddeciedi li ma tiehux miżuri ta' salvagward, kull Stat Membru li jkun għab il-materja quddiem il-Kummissjoni jista' jirreferiha lill-Kunsill.

9. Fil-każijiet riferiti f'paragrafi 7 u 8, il-Kunsill, huwa u jaġixxi b'maġġoranza kwalifikata, jista' jadotta deciżjoni differenti fi żmien 21 gurnata tax-xogħol.

Artikolu 43

Proċedura tal-Kumitat

1. F'materji koperti mill-Artikolu 42, il-Kummissjoni għandha tigi meghjuna minn Kumitat.
2. L-Artikoli 3 u 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE għandhom japplikaw għall-proċedimenti tal-Kumitat.
3. Il-Kumitat għandu jadotta r-regoli tiegħu ta' proċedura.

Il-Kapitolu 2

Kummerċ f'servizzi u regoli ta' stabbiliment

Artikolu 44

Għan ġenerali

Il-għan fuq skond fit-tul f'din l-erja huwa liberalazzazzjoni progressiva ta' kummerċ f'servizzi, b'rigward kif misthoqq għall-ghanijiet tal-politika lokali tal-PTLHB, huwa u jitqies il-livell ta' żvilupp tal-PTLHB u l-obbligazzjonijiet li tkun dahhlet għalihom il-Komunità, l-Istati Membri jew il-PTLHB fil-qafas ta' l-ODS.

Artikolu 45

Prinċipji ġenerali ta' stabbiliment u d-dispożizzjoni ta' servizzi

1. Għall-ghanijiet ta' dan il-Kapitolu, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
 - (a) "kumpaniji jew impriži": kumpaniji jew impriži kostitwiti skond liġi ċivili jew kummerċjali, inklużi kumpaniji pubbliċi jew oħrajn, soċjetajiet koperattivi u kull persuna jew assoċjazzjoni legali oħra regolata mill-liġi pubblika jew privata, minbarra dawk li ma jagħmlux qligħ.
 - "Kumpaniji jew impriži ta' Stati Membri" huma dawk iffurmati bi qbil mal-liġijiet ta' Stat Membru li l-uffiċċju registrat, l-amministrazzjoni ċentrali jew il-post prinċipali tan-negożju

tagħhom huwa go Stat Membru. Madankollu, kumpanija jew impriża l-għandha l-uffiċċju registrat tagħha biss fi Stat Membru trid tigi mqabbdha f'attività li għandha rabta attwali u kontinwa ma' l-ekonomija ta' dak l-Istat Membru.

"kumpaniji jew impriži tal-PTLHB" huma dawk iffurmati bi qbil mal-liġi applikabbli f'PTLHB imsemmi u li l-uffiċċju registrat, l-amministrazzjoni ċentrali jew il-post prinċipali tan-negożju tagħhom huwa f'dak il-PTLHB; madankollu, kumpanija jew impriża li għandha l-uffiċċju registrat tagħha biss f'pajjiż jew territorju trid tigi mqabbdha f'attività li għandha rabta attwali u kontinwa ma' l-ekonomija ta' dak il-pajjiż jew territorju;

- (b) "abitanti ta' PTLHB": persuni li normalment jgħixu f'PTLHB u li huma ċittadini nazzjonali ta' Stat Membru jew li jgawdu stat legali speċifiku għal PTLHB. Din id-definizzjoni hija mingħajr preġudizzju għad-drittijiet mogħtija minn ċittadinanza ta' l-Unjoni fit-tifsira tat-Trattat.

2. Rigward l-arrangamenti applikabbli għall-istabbilizzazzjoni u d-dispożizzjoni ta' servizzi, flinja ma' l-Artikolu 183(5) tat-Trattat u bla hsara għall-paragrafu 3 hawn taht:

- (a) il-Komunità għandha tapplika għall-PTLHB ix-xoghlijiet imdahhla skond il-Ftehim Ġenerali dwar Kummerċ f'Servizzi (FGKS) skond il-kondizzjonijiet preskritti f'dak il-Ftehim u bi qbil ma' din id-Deciżjoni; fl-applikazzjoni ta' dawn ix-xoghlijiet, l-Istati Membri m'għandhomx jiddiskriminaw bejn abitanti, kumpaniji jew impriži tal-PTLHB;
- (b) l-awtoritajiet tal-PTLHB għandhom joffru trattament liċ-ċittadini nazzjonali, kumpaniji jew impriži ta' l-Istati Membri li mhuwiex inqas favorevoli minn dak li jestendu liċ-ċittadini nazzjonali, kumpaniji jew impriži ta' pajjiżi terzi u m'għandhomx jiddiskriminaw bejn ċittadini nazzjonali, kumpaniji jew impriži ta' l-Istati.

3. L-awtoritajiet ta' PTLHB jistgħu bil-hsieb li jippromwovu jew jappoġġjaw impjeg lokali, jadottaw regolamenti sabiex iġinu lill-abitanti u l-attivitajiet lokali tagħhom.

F'dan il-każ, l-awtoritajiet tal-PTLHB għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni bir-regolamenti li jadottaw sabiex ikunu jistgħu jgħarrfu lill-Istati Membri.

4. Rigward il-professjonijiet ta' tabib, dentist, qabla, infermiera ġenerali, spiżjar u kirurgu veterinarju, il-Kunsill, huwa u jaġixxi unanimament fuq proposta mill-Kummissjoni, għandu jadotta l-lista ta' kwalifiki professjonali speċifiċi għall-abitanti tal-PTLHB li jridu jigu mgħarrfa fl-Istati Membri.

Artikolu 46

Trasport marittimu

L-għan ta' koperazzjoni f'dan il-qasam għandu jkun sabiex jiġi żgurat żvilupp armonjuż ta' servizzi effiċjenti u ta' min joqgħod fuqhom ta' trasport bil-baħar fuq termini sodisfaċenti ekonomikament billi tigi faċilità l-partecipazzjoni attiva tal-partijiet kollha skond il-prinċipju ta' aċċess mhux ristrett għall-kummerċ fuq bażi kummerċjali.

Din id-dispożizzjoni m'għandhiex tapplika għall-Grenlandja.

Il-Kapitolu 3

Erji li għandhom x'jaqsmu mal-kummerċ

Artikolu 47

Hlasijiet korrenti u movimenti ta' kapital

1. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2:

(a) L-Istati Membri u l-awtoritajiet tal-PTLHB m'għandhom jimponu l-ebda restrizzjoni fuq xi hlasijiet f'munita korrenti konvertibbli liberalment fuq il-kont korrenti ta' bilanċ ta' hlasijiet bejn residenti tal-Komunità u tal-PTLHB;

(b) rigward transazzjonijiet fuq il-kont kapitali ta' bilanċ ta' hlasijiet, l-Istati Membri u l-awtoritajiet tal-PTLHB m'għandhom jimponu l-ebda restrizzjoni fuq il-moviment liberu ta' kapital għal investimenti diretti f'kumpanijiet iffurmati bi qbil mal-ligijiet ta' l-Istat Membru, pajjiż jew territorju tal-lqugh u biex jiġi żgurat li l-assi ffurmati minn dan l-investment u kull qligħ li johroġ minnu jkun jista' jiġi realizzat u miġjub lura fil-pajjiż (*repatriated*).

2. Il-Komunità, l-Istati Membri u l-PTLHB għandhom jiġu ntitolati sabiex jiehdu l-miżuri riferiti *mutatis mutandis* fl-Artikoli 57, 58, 59, 60 u 301 tat-Trattat bi qbil mal-kondizzjonijiet preskritti li jinsabu fihom. Ugwalment, fejn PTLHB wiehed jew aktar jew Stat Membru wiehed jew aktar ikun f'diffikultajiet serji ta' hlasijiet ta' bilanċ, jew taht theddida minnhom, l-awtoritajiet ta' l-PTLHB, l-Istati Membri jew il-Komunità jisthgu, bi qbil mal-kondizzjonijiet stabbiliti skond il-GATT, il-GATS u l-Artikoli VIII u XIV ta' l-Artikoli tal-Ftehim tal-Fond Monetarju, jadottaw restrizzjonijiet fuq transazzjonijiet korrenti li għandhom ikunu ta' tul ta' żmien limitat u ma jistgħux imorru lil hinn minn dak li hu meħtieġ sabiex tiġi rmedjata s-sitwazzjoni tal-bilanċ ta' hlasijiet. Meta jiehdu dawn il-miżuri, l-awtoritajiet tal-PTLHB, l-Istati Membri jew il-Komunità għandhom jgħarrfu lil xulxin mingħajr dewmien u jissottomettu lil xulxin kemm jista' jkun malajr tabella taż-żmien għall-eliminazzjoni tal-miżuri konċernati.

Artikolu 48

Politika ta' kompetizzjoni

1. Id-dhul u l-implimentazzjoni ta' politika u regoli ta' kompetizzjoni effettivi u sodi hija ta' importanza kruċjali sabiex titjeb u tkun sikura klima li toffri investment, proċess ta' industrijalizzazzjoni sostenibbli u trasparenza fl-aċċess għas-swieq.

2. Sabiex tiġi żgurata l-eliminazzjoni ta' tagħwiġ fil-kompetizzjoni u b'kunsiderazzjoni kif misthoqq għall-livelli differenti ta' htigijiet ta' żvilupp u ekonomiċi ta' kull PTLHB, il-Komunità u l-PTLHB jindahlu sabiex jimplimentaw regoli u politika lokali, nazzjonali jew reġjonali inkluż il-kontroll u, taht ċerti kondizzjonijiet, il-projbizzjoni ta' ftehimijiet bejn impriżi, deċiżjonijiet minn assoċjazzjonijiet jew tagħwiġ fil-kompetizzjoni. Il-projbizzjoni msemmija fuq għandha x'taqasma ukoll ma' l-abbuż minn impriża waħda jew aktar ta' pożizzjoni dominanti fit-territorju tal-Komunità jew tal-PTLHB.

Artikolu 49

Protezzjoni ta' drittijiet intellettuali tal-propjeta

1. Livell ta' protezzjoni adegwat u effettiv ta' drittijiet ta' propjeta intellettuali, industrijali u kummerċjali, inkluż mezzi għall-infurzar ta' dawn id-drittijiet, għandu jiġi żgurat f'linja mal-livelli stabbiliti internazzjonalment l-aktar għolja bil-hsieb li jitnaqqsu tagħwiġ u impedimenti fil-kummerċ bilaterali.

2. Drittijiet intellettuali ta' propjeta ikopru d-dritt ta' l-awtur (*copyright*), inkluż partikolarment id-dritt ta' l-awtur (*copyright*) fuq programmi tal-kompjuter u drittijiet ġirien, mudelli ta' utilita, patenti inkluż invenzjonijiet b'jo-teknoloġiċi, disinni ndustrijali, indikazzjonijiet ġiografiki inkluż appellazzjonijiet ta' oriġini, marki tal-fabbrika għal merkanzija jew servizzi, topografiji ta' ċirkwiti integrati, il-protezzjoni legali ta' *databases* u l-protezzjoni kontra kompetizzjoni mhux bil fier kif riferit fl-Artikolu 10 bis tal-Konvenzjoni ta' Pariġi għall-Protezzjoni ta' Propjeta Industrijali u protezzjoni ta' tagħrif mhux żvelat fuq l-għerf tas-sengħa.

Artikolu 50

Standardizzazzjoni u ċertifikazzjoni

Koperazzjoni aktar mill-viċin għandha tiġi segwita fil-qasam ta' standardizzazzjoni, ċertifikazzjoni u assigurazzjoni ta' kwalità sabiex jitneħħew barrieri tekniċi u biex jitnaqqsu differenzi f'dawk l-erji, sabiex jiġi faċilitat il-kummerċ.

Artikolu 51

Kummerċ u l-ambjent

Żvilupp ta' kummerċ internazzjonalment għandu jiġi promoss b'tali mod sabiex jiżgura manigġjar sostenibbli u sod ta' l-ambjent, bi qbil mal-ftehimijiet u x-xogħlijiet (*undertakings*) internazzjonalment rilevanti u b'qies kif misthoqq għall-livelli rispettivi ta' żvilupp tal-PTLHB. Il-bżonnijiet u l-htigijiet speċjali tal-PTLHB għandhom jitqiesu fid-disinn u l-implimentazzjoni ta' miżuri ambjentali.

Filwaqt li jinżammu fil-mohh il-Prinċipji ta' Rio, koperazzjoni għandha tkun immirata sabiex jiġi żgurat il-appoġġ mutwu ta' politika ta' kummerċ u ta' l-ambjent, partikolarment permezz tar-rinfurzar ta' kontrolli ta' kwalità ta' merkanzija u servizzi li għandhom x'jaqsmu ma' l-ambjent u t-titjib ta' metodi ta' produzzjoni li jaqblu ma' l-ambjent.

Artikolu 52

Livelli stabbiliti ta' kummerċ u tax-xogħol

Il-livelli stabbiliti fil-qalba tax-xogħol magħrufa internazzjonalment u nazzjonalment għandhom jiġu rispettati, partikolarment il-liberta ta' assoċjazzjoni u protezzjoni tad-dritt li wiehed jorganizza, l-applikazzjoni tad-dritt li wiehed jorganizza u jinneogħja kollettivament, l-abolizzjoni ta' xogħol infurzat, l-eliminazzjoni ta' l-għar forum ta' xogħol mit-tfal, l-eta minima għad-dhul f'impjieg u n-nuqqas ta' diskriminazzjoni rigward l-impjieg.

Artikolu 53

Politika tal-konsumatur u protezzjoni tas-saħħa tal-konsumatur

Koperazzjoni għandha tiġi segwita fl-erja ta' politika tal-konsumatur u protezzjoni tas-saħħa tal-konsumatur, waqt li titqies kif misthoq il-leġislazzjoni fis-seħh fil-PTLHB u l-Komunità sabiex jiġu evitati barrieri għall-kummerċ.

Artikolu 54

Projbizzjoni ta' miżuri protezzjonisti mohlja

Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu ma għandhomx jintużaw bħala mezz ta' diskriminazzjoni arbitraria jew restrizzjoni mohlja fil-kummerċ.

Il-Kapitolu 4

Materji monetarji u tat-taxxa

Artikolu 55

Klawsola tat-taxxa carve-out

1. Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 56, it-trattament tan-nazzjon l-aktar favorit li jingħata bi qbil mad-dispożizzjonijiet ta' din id-Deciżjoni m'għandhomx japplikaw għal vantaġġi tat-taxxa li l-Istati Membri jew l-awtoritajiet tal-PTLHB qed jipprovdu jew jistgħu jipprovdu fil-futur fuq il-bażi ta' ftehimijiet sabiex tiġi evitata tassazzjoni doppja jew arranġamenti oħra tat-taxxa, jew il-leġislazzjoni fiskali domestika fis-seħh.

2. Xejn f'din id-Deciżjoni ma tista' titqies li tipprevjeni l-adozzjoni jew l-infurzar ta' xi miżura mmirata lejn il-prevenzjoni biex jiġu evitati jew il-frodi ta' taxxi skond id-dispożizzjonijiet tat-taxxa ta' ftehimijiet biex tiġi evitata tassazzjoni doppja jew arranġamenti oħra tat-taxxa, jew leġislazzjoni fiskali domestika fis-seħh.

3. Xejn f'din id-Deciżjoni m'għandha titqies li tipprevjeni lill-awtoritajiet kompetenti rilevanti milli jiddistingwu, fl-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-leġislazzjoni fiskali tagħhom, bejn dawk li jhallu t-taxxi li mhumex fl-istess

sitwazzjoni, partikolarment rigward il-post ta' residenza tagħhom, jew rigward il-post fejn il-kapital tagħhom huwa nvestit.

Artikolu 56

Arranġamenti ta' taxxa u tad-dwana għal kuntratti bil-fondi Komunitarji

1. Il-PTLHB għandhom japplikaw arranġamenti tad-dwana u tat-taxxa għal kuntratti bil-fondi Komunitarji li mhumex inqas favorevoli minn dawk applikati minnhom lill-Istati l-aktar favoriti jew organizzazzjonijiet internazzjonali ta' żvilupp li magħhom għandhom relazzjonijiet. Għall-ghan li jiġi stabbilit it-trattament tan-nazzjon l-aktar favorit, għandhom jitqiesu l-arranġamenti applikati mill-awtoritajiet rilevanti tal-pajjiż jew it-territorju konċernat lill-pajjiżi oħra li għandhom qed jiżviluppaw.

2. Bla ħsara għall-paragrafu 1, l-arranġamenti li ġejjin għandhom japplikaw għall-kuntratti finanzjati mill-Komunità:

- (a) il-kuntratt m'għandux ikun bla ħsara fil-PTLHB benefiċjarju għal dazji tal-boll u tar-registrazzjoni jew għal hlasijiet fiskali li għandhom effett ekwivalenti, kemm jekk dawn il-hlasijiet jeżistu diġa jew jekk iridu jiġu mwaqqfa fil-futur; madankollu, dawn il-kuntratti għandhom jiġu registrati bi qbil mal-ligijiet fis-seħh fil-PTLHB u miżata li tikkorrespondi għas-servizz mogħti tista' tithallas għaliha;
- (b) qligħ u/jew dhul li jinholoq mill-qadi ta' kuntratti għandu jkun taxxabbli skond l-arranġamenti fiskali interni tal-PTLHB konċernat, basta iżda li l-persuni naturali jew legali li jirrealizzaw dan il-qligħ u/jew dhul ikollhom post permanenti ta' negozju f'dak il-PTLHB, u li l-qadi tal-kuntratt jiehu aktar minn sitt xhur;
- (c) imprizi li jridu jimportaw tagħmir sabiex iwettqu kuntratti ta' xogħlijiet għandhom, jekk jitolbu dan, jibbenefikaw mis-sistema ta' dhul temporanju kif preskritt mill-leġislazzjoni tal-PTLHB benefiċjarju rigward dak it-tagħmir;
- (d) tagħmir professjonali meħtieġ għat-twettieq ta' xogħlijiet definiti f'kuntratt ta' servizz għandhom jiddaħhlu temporanjament fil-PTLHB benefiċjarju bi qbil mal-leġislazzjoni ta' dak il-PTLHB li huwa hieles minn dazji fiskali, ta' importazzjoni u tad-dwana u minn hlasijiet oħra li għandhom effett ekwivalenti fejn dawn id-dazji u l-hlasijiet ma jikkostitwixxux rimunerazzjoni għas-servizzi mogħtija;
- (e) importi skond kuntratti ta' provvista għandhom jiddaħhlu fil-PTLHB benefiċjarju mingħajr dazji tad-dwana, dazji ta' importazzjoni, taxxi jew hlasijiet fiskali li għandhom effett ekwivalenti. Il-kuntratt għall-provvisti li joriġinaw mill-pajjiż jew it-territorju konċernat għandhom jiġu konklużi fuq il-bażi tal-prezz ta' l-ex-works tal-provvisti, li miegħu jistgħu jiżdiedu hlasijiet fiskali tant li jistgħu jkunu applikabbli għal dawk il-provvisti fil-pajjiż jew it-territorju;
- (f) karburanti, lubrikanti u waħħala ta' l-idrokarbonju u, in ġenerali, il-materjali kollha wżati fil-qadi ta' kuntratti ta' xogħlijiet għandhom jitqiesu bħala li nxtraw fis-suq lokali u għandhom ikunu bla ħsara għal regoli fiskali applikabbli skond il-leġislazzjoni fis-seħh fil-PTLHB benefiċjarju;

(g) effetti personali u tad-dar importati għall-użu minn persuni naturali, ohra għajr dawk reklutati lokalment, imqabbdha sabiex iwettqu xogħlijiet definiti f'kuntratt ta' servizz u membri tal-familja tagħhom, għandhom jiġu eżentati minn dazji tad-dwana jew ta' importazzjoni, taxxi u hlasijiet fiskali ohra li għandhom effett ekwivalenti, fil-limiti tal-leġislazzjoni fis-sehh fil-PTLHB benefiċjarju.

3. Kull materja mhux koperta minn paragrafi 1 u 2 għandha tibqa' bla hsara għall-leġislazzjoni tal-PTLHB konċernat.

4. L-uffiċjali tal-Kummissjoni, minbarra l-istaff mikri lokalment, għandhom jiġu eżentati mit-taxxi kollha imposti fil-pajjiż jew it-territorju li fih huma trasferiti.

Il-Kapitolu 5

Tahriġ vokazzjonali, eligibilita għal programmi Komunitarji u dispożizzjonijiet ohra

Artikolu 57

Tahriġ professjonali

Individwi minn PTLHB bin-nazzjonalita ta' Stat Membru għandhom ikun eligibbli sabiex jercievu tahriġ vokazzjonali fil-Komunità fuq l-istess bażi ta' ċittadini nazzjonali ta' l-Istat Membru msemmi fejn ikunu jistgħu jilghu l-kondizzjonijiet meħtieġa li jintlaħqu minn dawk iċ-ċittadini nazzjonali, inkluż kull kondizzjoni ta' residenza fil-Komunità jew l-EEE.

Artikolu 58

Programmi miftuħa għall-PTLHB

Individwi minn PTLHB u fejn applikabbli l-korpjiet u l-istituzzjonijiet pubbliċi u/jew privati rilevanti f'PTLHB

għandhom ikunu eligibbli għall-programmi tal-Komunità mnizzla f'lista fl-Anness II F u kull programm li jiġi wara, bla hsara għar-regoli tal-programmi u l-arrangamenti applikabbli għall-Istat Membru li miegħu huma konnessi.

Il-Kummissjoni tista' timmodifika din il-lista fuq it-talba ta' PTLHB jew Stat Membru jew fuq l-inizjattiva tagħha stess.

Artikolu 59

Ċentri ta' Korrespondenza Euro-Info (EICC)

Fuq it-talba ta' l-awtoritajiet tal-PTLHB u bi qbil mal-proċeduri speċifikati f'Parti Tlieta, Titolu I, Ċentru ta' Korrespondenza Euro-Info, minn issa 'l quddiem msejjah "EICC", jista' jitwaqqaf f'PTLHB. Finanzjament parzjali jista' jkun disponibbli għall-istruttura tal-lqugh ta' l-EICC mill-ghajnuna ta' l-ghotja disponibbli skond id-DPW jew koperazzjoni reġjonali.

Ix-xogħlijiet ta' l-EICC-ijiet, l-ghodda u s-servizzi magħmula disponibbli lilhom, il-proċeduri u l-kriterji sabiex tintgħażel l-istruttura tal-lqugh huma dikjarati fl-Anness V.

Artikolu 60

ĊŹI u ĊTA

Fuq it-talba ta' l-awtoritajiet tagħhom, il-PTLHB għandu jkun eligibbli għas-servizzi taċ-Ċentru għall-Iżvilupp ta' Impriza (ĊŹI) u ċ-Ċentru Tekniku għal Koperazzjoni Agrikola u Rurali (ĊTA) riferiti fl-Artikolu 1 ta' l-Anness III mal-Ftehim at' Shubija ta' l-AKP/KE.

Kull spiża li tirrisulta minn servizzi provvduti miċ-ĊŹI jew miċ-ĊTA għall-benefiċċju tal-PTLHB għandha tiġi finanzjata mill-fondi provvduti fl-Anness II A.

PARTI ERBGHA

DISPOSIZZJONIJET FINALI

Artikolu 61

Bdil ta' stat

Jekk PTLHB isir indipendenti:

- (a) l-arrangamenti provvduti f'din id-Deciżjoni jistgħu jkomplu japplikaw proviżorjament għal dak il-pajjiż jew territorju skond il-kondizzjonijiet preskritti mill-Kunsill;
- (b) il-Kunsill, huwa u jaġixxi unanimament fuq proposta mill-Kummissjoni, għandu jiddeċiedi fuq kull aġġustament meħtieġ għal din id-Deciżjoni, partikolarment għall-ammonti speċifikati fl-Anness II A.

Artikolu 62

Reviżjoni

Qabel il-31 ta' Diċembru 2011, il-Kunsill, huwa u jaġixxi unanimament fuq proposta mill-Kummissjoni, għandu

jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet li jridu jiġu preskritti għall-applikazzjoni sosekwenti tal-prinċipji dikjarati fl-Artikoli 182 - 186 tat-Trattat. F'dan il-kuntest, il-Kunsill għandu partikolarment jadotta kull miżura meħtieġa fejn PTLHB jiddeċiedi bi qbil mal-proċeduri kostituzzjonali tiegħu stess li jidhol f'arrangamenti preferenzjali speċjali bejn il-Komunità u diversi siehba fir-reġjun li għalih jappartjeni. Il-Kunsill għandu jqis partikolarment f'dan ir-rigward l-obbligazzjonijiet internazzjonali li jidhlu għalihom il-Komunità, l-Istati Membri jew il-PTLHB, inkluż dawk fil-qafas ta' l-ODS.

Artikolu 63

Dhul fis-sehh

Din id-Deciżjoni għandha tidhol fis-sehh fit-2 ta' Diċembru 2001. Għandha tkun applikabbli sal-31 ta' Diċembru 2011.

*Artikolu 64***Pubblikazzjoni**

Din id-Deciżjoni għandha tiġi pubblikata fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*.

Magħmula fi Brussel, fis-27 ta' Novembru 2001.

Għall-Kunsill

Il-President

A. NEYTS-UYTTEBROECK

L-ANNEX I A

LISTA TAL-PAJJIŻI U TERRITORJI (PTLHB) RIFERITI FL-ARTIKOLU 1

- Il-Grenlandja,
 - In-*New Caledonia* u d-dipendenzi tagħha,
 - French Polynesia,
 - it-Territorji tan-Nofs-in-Nhar u Antartiċi Franċiżi,
 - il-Gżejjer Wallis u Futuna,
 - Mayotte,
 - St Pierre u Miquelon,
 - Aruba,
 - l-Antilli Olandiżi:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Saint Eustatius,
 - Saint Martin (Sint Maarten),
 - Anguilla,
 - il-Gżejjer Cayman,
 - il-Gżejjer Falkland,
 - Georgia t'isfel u l-Gżejjer *South Sandwich*,
 - Montserrat,
 - Pitcairn,
 - Saint Helena, il-Gżira *Ascension*, Tristan da Cunha,
 - it-Territorju Antartiku Brittanniku (*British Antarctic Territory*),
 - British Indian Ocean Territory,
 - il-Gżejjer tat-Torok u ta' *Caicos* (*Turks and Caicos Islands*),
 - il-Gżejjer Vergni Brittanniċi.
-

L-ANNESS I B

**LISTA TAL-PTLHB MEQJUSA BĦALA L-INQAS ŻVILUPPATI, GHALL-GHANIJIET TA' DIN
ID-DEĊIŻJONI RIFERITA FL-ARTIKOLU 3(3)**

- Anguilla,
 - Mayotte,
 - Montserrat,
 - Saint Helena, il-Gżira *Ascension*, Tristan da Cunha,
 - il-Gżejjer tat-Torok u ta' *Caicos* (*Turks and Caicos Islands*),
 - il-Gżejjer *Wallis* u *Futuna*,
 - St Pierre u Miquelon.
-

L-ANNESS II A

GHAJNUNA FINANZJARJA KOMUNITARJA: ID-DISA' FEQ

Artikolu 1

Allokazzjoni bejn l-istrumenti varji

1. Għall-għanijiet dikjarati f'din id-Deċiżjoni, għall-perjodu ta' hames snin mill-1 ta' Marzu 2000 sat-28 ta' Frar 2005, l-ammont totali ta' għajjnuna finanzjarja Komunitarja ta' 175 miljun EUR skond il-Fond Ewropew ta' Żvilupp (FEŻ) iffissat skond il-Ftehim Intern għandu jiġi allokati kif ġej:

(a) 153 miljun EUR fil-forma ta' għotjiet, inkluż:

(i) 145 miljun EUR għal appoġġ programmabbli għal żvilupp fuq skond fit-tul, għajjnuna umanitarja, għajjnuna ta' emerġenza, għajjnuna għar-refugjati u appoġġ addizzjonali fil-każ ta' oxxillazzjonijiet fi qligħ ta' esportazzjoni. Dan l-ammont għandu jintuża partikolarment biex jiġu finanzjati l-inizjattivi riferiti fid-Dokumenti ta' Programmazzjoni Wahdanin (DPW);

(ii) 8 miljun EUR għal appoġġ ta' koperazzjoni reġjonali u integrazzjoni inkluż id-djalogu u azzjonijiet ta' shubija preskritti fl-Artikolu 7.

(b) 20 miljun EUR għandhom jiġu allokati biex tiġi finanzjata l-Facilità ta' Investiment tal-PTLHB riferita fl-Anness II Ċ.

(c) 2 miljun EUR għandhom jiġu allokati għal studji jew miżuri ta' għajjnuna teknika fuq l-inizjattiva jew f'isem il-Kummissjoni, prinċipalment għal evalwazzjoni totali tad-Deċiżjoni li trid issir l-aktar tard sentejn qabel ma tiskadi.

2. B'zieda ma' dan, l-ammont totali ta' għajjnuna finanzjarja skond id-disa' FEŻ, b'xi bilanċi trasferiti lid-disa' FEŻ mill-Fondi ta' qabel miżjuda skond il-Ftehim Intern għandu jkopri l-perjodu 2000 sa 2007. Qabel l-iskadenza tad-disa' FEŻ, l-Istati Membri għandhom jistmaw id-digriet ta' realizzazzjoni ta' rbit u żborżamenti. Il-htieġa li risorsi godda jappoġġjaw koperazzjoni finanzjarja għandha tiġi stabbilita fid-dawl ta' din l-istima u għandha tqis kif misthoqq ir-risorsi mhux kommessi u mhux żborżati skond id-disa' FEŻ.

3. Qabel l-iskadenza tad-disa' FEŻ, l-Istati Membri għandhom iwaqqfu data li lil hinn minnha l-fondi tad-disa' FEŻ ma jistgħux jiġu kommessi aktar.

4. Jekk il-fondi provvduti fil-paragrafu 1 jistpiċċaw qabel ma din id-Deċiżjoni tiskadi, il-Kunsill għandu jiehu l-miżuri mehtieġa.

Artikolu 2

Amministrazzjoni ta' risorsi

Il-BEI għandu jamministra s-self magħmul mir-risorsi tiegħu stess, kif ukoll l-operati finanzjati skond il-Facilità ta' Investiment tal-PTLHB. Ir-risorsi finanzjarji kollha l-oħra skond din id-Deċiżjoni għandhom jiġu amministrati mill-Kummissjoni.

Artikolu 3

Allokazzjoni bejn il-PTLHB

1. L-ammont ta' 145 miljun EUR imsemmi fl-Artikolu 1(1)(i) għandu jiġi allokati fuq il-baži tal-htigijiet u l-qadi tal-PTLHB bi qbil mal-kriterji li ġejjin:

(a) Ammont A ta' 66,1 miljun EUR għandu jiġi allokati għall-PTLHB li l-iżvilupp ekonomiku tagħhom huwa l-inqas avvanzat, primarjament dawk b' Prodott Gross Nazzjonali (PGN) per kapita li ma jaqbiżx il-75 % tal-PGN tal-Komunità, skond il-fatti magħrufa (data) statistika disponibbli.

(b) Ammont B ta' 61 miljun EUR huwa allokati għall-PTLHB b' PGN per kapita li ma jaqbiżx il-PGN tal-Komunità, sabiex jiġu finanzjati azzjonijiet ta' priorita għal żvilupp soċjali u protezzjoni ambjentali, fil-qafas tal-ġlieda kontra l-povertà.

(c) L-alkokazzjoni ta' ammonti A u B għandha tqis il-popolazzjoni, il-livell tal-PGN, l-użu magħmul minn FEŻ ta' qabel, ir-rispett tal-prinċipji ta' taxxa internazzjonali soda u manigġjar finanzjarju, kostrizzjonijiet minhabba f'karatteristiċi ġijografiċi, il-kapaċità stmata ta' assorbiment u t-transizzjoni bla xkiel li tippreveni pass lura (*setback*) konsiderevoli f'daqqa f'alkokazzjoni għal New Caledonia, French Polynesia u l-Antilli Olandiżi. Kull allokazzjoni għandha tkun waħda li tippermetti l-użu effettiv tagħha. Għandha tiġi deċiża f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjeta.

2. Il-kwistjoni ta' allokazzjoni possibbli għall-Grenlandja se tiġi eżaminata fid-dawl tar-reviżjoni provvduta fl-Artikolu 14 tal-Protokoll dwar il-kondizzjonijiet tas-sajd għall-perjodu 2001 sa 2006 ⁽¹⁾.

3. Riserva mhux allokata Ċ ta' 17,9 miljun EUR hija mwarra sabiex:

(a) tiġi finanzjata għajjnuna umanitarja, ta' emerġenza u għar-refugjati għall-PTLHB kollha u, jekk ikun mehtieġ, l-appoġġ addizzjonali fil-każ ta' oxxillazzjonijiet fi qligħ ta' esporti, bi qbil ma' l-Anness II D;

(b) isiru allokazzjonijiet godda bi qbil ma' l-iżvilupp tal-htigijiet u l-qadi tal-PTLHB.

Qadi huwa evalwat f'manjera oggettiva u trasparenti, waqt li jitqies l-użu tar-risorsi allokati, l-implimentazzjoni effettiva ta' l-operati li jkun qad isiru, l-allevjazzjoni jew it-tnaqqis ta' faqar u l-miżuri ta' żvilupp sostenibbli adottati:

(c) Jekk ikun xieraq, biex jittiehdu l-miżuri mehtieġa, wara r-reviżjoni riferita fil-paragrafu 2;

(d) Ammont massimu ta' miljun EUR jiġi mwarra bħala fondi għas-sussidji ta' imghax għal operati li jridu jiġu finanzjati mill-Bank mir-risorsi tiegħu stess, bi qbil ma' l-Anness II B, jew skond il-Facilità ta' Investiment tal-PTLHB.

⁽¹⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1575/2001 tal-25 ta' Ġunju 2001 dwar il-konkluzjoni tar-Raba' Protokoll jippreskrivi l-kondizzjonijiet li għandhom x'jaqsmu mas-sajd provvduti fil-Ftehim dwar is-sajd bejn il-Komunità Ekonomika Ewropea, mill-banda waħda, u l-Gvern tad-Danimarka u l-Gvern lokali tal-Grenlandja, mill-banda l-oħra (ĠU L 209, tat-2.8.2001, p. 1).

4. Bil qbil mal-paragrafi hawn fuq u mingħajr preġudizzju għat-trasferiment tal-bilanċi li ma jintefqux minn FEŻ ta' qabel, l-ammonti indikattivi allokatati skond id-disa' FEŻ huma dawn li ġejjin:

(EUR f'miljuni)

PTLHB	FEŻ id-disa' allokazżjoni indikattiva inizjali		
	A	B	Total
New Caledonia		13,75	13,75
French Polynesia		13,25	13,25
Wallis u Futuna	8	3,5	11,5
Mayotte	9,9	5,3	15,2
St Pierre u Miquelon	5,6	6,8	12,4
l-Antilli Olandiżi	11,7	8,3	20,0
il-Gżejjer <i>Falkland</i>		3	3
Turks u Caicos	8,2	0,2	8,4
Anguilla	7,9	0,1	8
Montserrat	5,3	5,7	11,0
Saint Helena u d-dipendenzi tagħha (Ascension, Tristan da Cunha)	7,5	1,1	8,6
Pitcairn	2		2
Total	127,1 miljun EUR		
Riserva Ċ mhux allokata	17,9 miljun EUR		

5. Il-Kummissjoni, wara reviżjoni f'nofs l-iskond, tista' tiddeċiedi dwar allokazżjoni differenti ta' kull bilanċ mhux allokat tal-fondi msemmija f'dan l-Artikolu. Il-proċedura għal din ir-reviżjoni u d-deċiżjoni dwar kull allokazżjoni għada huma adottati bi qbil ma' l-Artikolu 24 ta' din id-Deciżjoni.

L-ANNESS II B

GHAJNUNA FINANZJARJA KOMUNITARJA SELF MIR-RISORSI TAL-BANK EWROPEW TA' L-INVESTIMENT STESS**Artikolu 1****Ammont**

Ammont sa 20 miljun EUR kif preskritt fl-Artikolu 5 tal-Ftehim Intern għandu jiġi provvdut mill-BEI fil-forma ta' self mir-risorsi tiegħu stess bi qbil mal-kondizzjonijiet provvduti mill-istatuti tiegħu u dan l-Anness.

Artikolu 2**Bank Ewropew ta' l-Investment****1. Il-BEI għandu:**

- (a) jikkontribwixxi, permezz tar-risorsi li jimmaniġġja, għall-iżvilupp ekonomiku u industrijali tal-PTLHB fuq bażi nazzjonali u reġjonali; u għal dan l-iskop, finazzi bħala prijorita, proġetti u programmi produttivi jew investimenti oħra mmirati lejn il-promozzjoni tas-settur privat fis-setturi ekonomiċi kollha;
- (b) jistabbilixxi rabtiet ta' koperazzjoni mill-viċin ma' banek ta' iżvilupp nazzjonali u reġjonali u ma' istituzzjonijiet bankarji u finanzjarji tal-PTLHB u tal-Komunità;
- (ċ) f'konsultazzjoni mal-PTLHB konċernat, jadatta l-arranġamenti u l-proċeduri għall-implimentazzjoni ta' koperazzjoni finanzjarja ta' iżvilupp, kif dikjarat f'din id-Deciżjoni, jekk ikun mehtieg, biex titqies in-natura tal-proġetti u l-programmi u biex jaġixxi bi qbil ma' l-għanijiet ta' din id-Deciżjoni, fil-qafas tal-proċeduri preskritti mill-istatut tiegħu.

2. Self mir-risorsi tal-BEI stess għandu jingħata skond it-termini u l-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) ir-rata ta' riferenza ta' imghax għandha tkun ir-rata applikata mill-BEI għal self bl-istess kondizzjonijiet għall-munita, u l-perjodu ta' hlas mill-gdid fil-jum tal-firma tal-kuntratt jew fid-data ta' żborżament;
- (b) iżda:
 - (i) fi prinċipju, proġetti fis-settur pubbliku għandhom ikunu eligibbli għal sussidju tar-rata ta' imghax ta' 3 %;
 - (ii) għal proġetti fis-settur privat li jinvolvu ristrutturizzazzjoni ta' operati fil-qafas ta' privatizzazzjoni jew għal proġetti b'benefiċċji soċjali jew ambjentali sostenibbli u li jidhru b'mod ċar, self jista' jiġi estiż b'sussidju tar-rata ta' imghax li l-ammont u l-għamla tiegħu jiġi deciż rigward il-karatteristiċi partikolari tal-proġett. Madankollu, is-sussidju tar-rata ta' imghax m'għandux ikun aktar għoli minn 3 %.

Ir-rata finali ta' imghax m'għandha qatt, f'kull każ, tkun anqas minn 50 % tar-rata ta' riferenza.

- (ċ) l-ammont tas-sussidju tar-rata ta' imghax kalkolat f'termini tal-valur tiegħu fiż-żminijiet ta' żborżament tas-self għandu jiġi mħallas kontra l-allokazzjoni tas-sussidju ta' imghax preskritta fl-Anness II A, l-Artikolu 3(3)(d), u jithallas direttament lill-BEI;

Sussidji ta' imghax jistgħu jiġu kapitalizzati jew wżati fil-forma ta' għotjiet biex tigi appoġġjata għajnuna teknika li għandha x'taqsam mal-proġett, partikolarment għal istituzzjonijiet finanzjarji fil-PTLHB.

- (d) il-perjodu ta' hlas lura ta' self magħmul mill-BEI mir-risorsi tiegħu stess għandu jiġi stabbilit fuq il-bażi tal-karatteristiċi ekonomiċi u finanzjarji tal-proġett, imma ma jaqbiżx il-25 sena. Dan is-self għandu normalment jikkompreni perjodu ta' grazzja fissat permezz ta' riferenza għall-perjodu ta' kostruzzjoni tal-proġett.

3. Għal investimenti finanzjarji mill-BEI mir-risorsi tiegħu stess fil-kumpaniji tas-settur pubbliku, garanziji jew xoghlijiet speċifiċi li għandhom x'jaqsmu mal-proġett jistgħu jinhtiegu mill-PTLHB konċernat.

Artikolu 3**Kondizzjonijiet għat-trasferiment tal-kambju barrani**

Il-PTLHB konċernat għandu, rigward l-operati skond din id-Deciżjoni u rigward tagħhom ingħataw approvazzjoni bil-miktub:

- (a) jingħata eżenzjoni mid-dazji kollha nazzjonali jew lokali, hla-sijiet fiskali fuq imghax, kummissjoni u hlas lura ta' self dovut bi qbil mal-liġi jew il-liġijiet tal-PTLHB konċernati;
- (b) ipoġġi għad-dispożizzjoni tal-benefiċjarji l-munita mehtieġa għall-hlas ta' imghax, kummissjoni u l-hlas lura ta' self dovut f'termini ta' kuntratti ta' finanzjament mogħtija għall-implimentazzjoni ta' proġetti u programmi fit-territorji tagħhom;
- (ċ) jagħmel disponibbli lill-BEI il-munita barranija mehtieġa għat-trasferiment tas-somom kollha li tkun irċeviet f'munita nazzjonali bir-rata tal-kambju applikabbli bejn l-Euro jew il-muniti l-oħra ta' trasferiment u l-munita nazzjonali fid-data tat-trasferiment. Dawn jinkludu l-forom kollha ta' rimunerazzjoni, bħal ma huma, fost hwejjeġ oħra, imghax, dividendi, kummissjonijiet u miżati, kif ukoll il-hlas lura ta' self u d-dhul mill-bejgħ ta' ishma dovuti f'termini ta' kuntratti ta' finanzjament mogħtija għall-implimentazzjoni ta' proġetti u programmi fit-territorji tagħhom.

L-ANNESS II Ċ

GHAJNUNA FINANZJARJA KOMUNITARJA: IL-FACILITÀ TA' INVESTIMENT TAL-PTLHB

Artikolu 1

Għan

Facilità ta' Investiment ta' PTLHB (minn issa 'l quddiem msejha bhala "l-Facilità") għandha titwaqqaf sabiex tippromwovi kummerċjalment impriži vijabbli, prinċipalment fis-settur privat imma anke dawk fis-settur pubbliku li jappoġġjaw żvilupp fis-settur privat.

It-termini u l-kondizzjonijiet ta' finanzjament rigward l-operati tal-Facilità u s-self mir-risorsi tal-BEI stess għandhom ikunu kif preskritt f'dan l-Anness, l-Anness II B u l-Artikoli 29 u 30 tal-Ftehim Intern. Dawn ir-risorsi jistgħu jġu mghoddija lil impriži eliġibbli, jew direttament jew indirettament, permezz ta' fondi ta' investimienti eliġibbli u/jew intermedjarji finanzjarji.

Artikolu 2

Risorsi tal-Facilità

1. Ir-risorsi tal-Facilità jistgħu jintużaw, fost hwejjeġ ohra, biex:

(a) jipprovdu kapitali f'riskju fil-forma ta':

- (i) parteċipazzjoni ta' l-ekwita f'impriži tal-PTLHB, inkluż istituzzjonijiet finanzjarji;
- (ii) għajjnuna kważi-kapitali għal impriži tal-PTLHB, inkluż istituzzjonijiet finanzjarji;
- (iii) garanziji u titjib iehor ta' kreditu li jista' jintuża biex ikopri riskji politiċi jew li għandhom x'jaqsmu ma' investiment iehor, kemm għal investituri barranin u lokali u kif ukoll għal dawk li jsellfu.

(b) jipprovdu self ordinarju.

2. Parteċipazzjoni ta' l-ekwita għandha tkun għal impriži ta' minorita li ma jikkontrollawx u għandhom jiġu rimunerati fuq il-bażi tal-qadi tal-proġetti konċernat.

3. Għajjnuna kważi-kapitali tista' tikkonsisti minn hlasijiet bil-quddiem ta' l-azzjonisti, bonds konvertibbli, self kondizzjonali, subordinat u parteċipanti jew kull forma ohra simili ta' għajjnuna. Din l-għajjnuna tista' tikkonsisti partikolarment minn:

- (a) self kondizzjonali, li l-hlas fuqu u/jew it-tul ta' żmien tiegħu għandhom ikunu marbuta mat-twettieq ta' ċerti kondizzjonijiet rigward il-qadi tal-proġett; fil-każ speċifiku ta' self kondizzjonali għal studji ta' investiment minn qabel jew għajjnuna teknika ohra li għandha x'taqsam mal-proġett, il-hlas jista' jiġi rinunzjat jekk l-investiment ma jitwettaqx;
- (b) self parteċipanti, il-hlas u/jew it-tul ta' żmien tiegħu għandu jiġi marbut mar-ritorn finanzjarju tal-proġett;

(ċ) self subordinat, li għandu jithallas biss wara li jkunu thallsu l-pretensjonijiet l-ohra.

4. Ir-rimunerazzjoni ta' kull operat għandu jiġi speċifikat meta jsir is-self.

Iżda:

- (a) fil-każ ta' self kondizzjonali jew parteċipanti, ir-rimunerazzjoni għandha normalment tikkompreni rata fissa ta' imghax ta' mhux aktar minn 3 % u komponent varjabbli li għandu x'jaqasma mal-qadi tal-proġett;
- (b) fil-każ ta' self subordinat, ir-rata ta' imghax għandha tkun relatata mal-bejgħ fis-suq.

5. Garanziji għandhom jiġu prezzati sabiex jiġu riflessi r-riskji assikurati u l-karatteristiċi partikolari ta' l-operat.

6. Ir-rata ta' imghax ta' self ordinarju għandu jikkompreni rata ta' riferenza applikata mill-BEI għal self komparabbli ma' l-istess termini u kondizzjonijiet bħal perjodi ta' grazzja u ta' hlas lura u mark up stabbilita mill-BEI.

7. Self ordinarju jista' jiġi estiż fuq termini u kondizzjonijiet kummerċjali fil-każijiet li ġejjin:

- (a) għal proġetti ta' infrastruttura fil-PTLHB li huma l-inqas żviluppatti li huma prerekwiziti għal żvilupp fis-settur pubbliku. F'dawn il-każijiet, ir-rata ta' imghax tas-self se jitnaqqas b' 3 %;
- (b) għal proġetti li jinvolvu operati ta' ristrutturazzjoni fil-qafas ta' privatizzazzjoni jew għal proġetti b'benefiċċji soċjali jew ambjentali sostenibbli jew li jidhru b'mod ċar. F'dawn il-każijiet, is-self jista' jiġi estiż b'sussidju tar-rata ta' imghax li l-ammont u l-għamla tiegħu se jiġi deċiż skond il-karatteristi partikolari tal-proġett. Madankollu, is-sussidju tar-rata ta' imghax m'għandux ikun aktar għoli minn 3 %.

Ir-rata finali ta' imghax m'għandhiex, f'kull każ, tkun anqas minn 50 % tar-rata ta' riferenza.

8. Il-fondi li jridu jiġu provvduti għal dawn l-ghanijiet konċessjonali jridu jsiru disponibbli mill-Facilità u m'għandhomx jaqbuż l-5 % ta' l-ammont totali allokati għal finanzjament taż investiment mill-Facilità u mill-BEI mir-risorsi tiegħu stess.

9. Sussidji ta' imghax jistgħu jiġu kapitalizzati jew jistgħu jintużaw fil-forma ta' ghotjiet li jappoġġjaw għajjnuna teknika li għandha x'taqsam ma' proġett, partikolarment għal istituzzjonijiet finanzjarji fil-PTLHB.

Artikolu 3

Operati tal-Faċilità

1. Il-Faċilità għandha topera fis-setturi kollha ekonomiċi u għandha tappoġġja investimenti ta' entitajiet fis-settur pubbliku li jitmexxew kummerċjalment, inkluż infrastruttura ekonomika u teknoloġija li tiġġenera li hija kritika għas-settur privat. Il-Faċilità għandha:

(a) titmexxa bħala fond li jirrevolvja u timmira li tkun finanzjament sostenibbli. L-operati tagħha għandhom ikunu fuq termini u kondizzjonijiet li għandhom x'jaqsmu mal-bejgħ fis-suq u għandhom jevitaw li jinholoq tagħwiġ fi swieq lokali u l-ispostar ta' risorsi privati ta' finanzji;

(b) Tagħmel sforz sabiex ikollha effett katalitiku billi jiġi nkoragġit il-mobilizzazzjoni ta' risorsi lokali fuq skond fit-tul u li jiġu attratti investituri privati u selliefa barranin għal proġetti fil-PTLHB.

2. Ma l-iskadenza ta' din id-Deciżjoni u fl-assenza ta' deciżjoni speċifika mill-Kunsill, il-mixi mill-ġdid kumulattiv lill-Faċilità għandu jingarr lejn l-Investiment Finanzjarju tal-PTLHB li jkun imiss.

Artikolu 4

Kondizzjonijiet għal riskju fir-rati tal-kambju

Sabiex jiġi minimizzati l-effetti ta' oxxillazzjonijiet fir-rata tal-kambju, il-problemi tar-riskju fir-rata tal-kambju għandhom jiġu trattati bil-mod li ġej:

(a) fil-każ ta' parteċipazzjoni ta' ekwitajiet disinjati biex jissahħu l-fondi ta' l-impriża stess, ir-riskju fir-rata tal-kambju għandha, bħala regola ġenerali, jingarr mill-Faċilità;

(b) fil-każ ta' finanzjament ta' kapitali fir-riskju għal impriži żgħar u ta' daqs medju (IŻM) ir-rata tal-kambju għandha, bħala regola ġenerali, tinqasam mill-Komunità, mill-banda waħda, u mill-partijiet l-oħra nvoluti, mill-banda l-oħra. Fuq medju ir-riskju fir-rata tal-kambju barrani għandu jinqasam ugwalment;

(ċ) fejn possibbli u xieraq, partikolarment fpajjiżi karatterizzati minn stabilita makroekonomika u finanzjarja, il-Faċilità se tisforza sabiex testendi self fmuniti lokali ta' PTLHB, b'hekk tkun qed tiehu r-riskju fir-rata tal-kambju.

L-ANNESS II D

GHAJNUNA FINANZJARJA KOMUNITARJA: APPOĠĠ ADDIZZJONALI FIL-KAŻ TA' OXXILLAZZJONIJET FUQ SKOND QASIR FI QLIGH MILL-ESPORTAZZJONI**Artikolu 1****Prinċipji**

1. Il-grad ta' dipendenza ta' ekonomija tal-PTLHB fuq esportazzjoni ta' merkanzija u partikolarment minn prodotti agrikoli u ta' thaffir fil-minjieri għandu jkun kriterju għall-istabbilizzazzjoni ta' l-allokkazzjoni ta' żvilupp fuq skond fit-tul.

2. Sabiex jiġu mitigati l-effetti ta' hsara ta' l-instabilità ta' qligh minn esportazzjoni u sabiex jiġi salvagwardjat il-programm ta' żvilupp ipperikolat mill-waqgħa fid-dhul, appoġġ finanzjarju addizzjonali jista' jiġi mobilizzat mir-risorsi programmabbli għall-iżvilupp fuq skond fit-tul tal-pajjiż fuq il-bażi ta' l-Artikoli 2 u 3.

Artikolu 2**Kriterji ta' eliġibilita**

1. Eliġibilita għal risorsi addizzjonali għandha tiġi stabbilita minn:

— 10 %, jew 2 % fil-każ ta' pajjiżi li huma l-inqas żviluppatti, t-telf ta' qligh mill-esportazzjoni minn merkanzija paragonat mal-medju aritmetiku tal-qligh fl-ewwel tliet snin ta' l-ewwel erba' snin li jiġu qabel is-sena ta' applikazzjoni;

jew

— 10 %, jew 2 % fil-każ ta' pajjiżi li huma l-inqas żviluppatti, t-telf ta' qligh mill-esportazzjoni mit-total ta' prodotti agrikoli jew minerali paragonati mal-medju aritmetiku tal-qligh fl-ewwel tliet snin ta' l-ewwel erba' snin ta' qabel is-sena ta' l-applikazzjoni għal pajjiżi fejn id-dhul mill-esportazzjoni agrikola jew minerali jirrappreżenta aktar minn 40 % tad-dhul totali minn esportazzjoni ta' merkanzija.

2. L-intitolament għal appoġġ addizzjonali għandu jiġi limitat għal erba' snin suċċessivi.

3. Ir-risorsi addizzjonali għandhom jiġu riflessi fil-kontijiet pubbliċi tal-pajjiż konċernat. Għandhom jiġu utilizzati bi qbil mad-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni li jridu jiġu preskritti skond l-Artikolu 23 ta' din id-Deċiżjoni. Bi ftehim bejn iż-żewġ Partijiet ir-risorsi jistgħu jintużaw biex jiffinanzjaw programmi inklużi festimi nazzjonali. Madankollu parti mir-risorsi addizzjonali tista' titwarrab ukoll għal setturi speċifiċi.

Artikolu 3**Hlasijiet bil-quddiem**

Is-sistema għall-allokkazzjoni ta' risorsi addizzjonali għandha tipprovdi għal hlasijiet bil-quddiem biex tkopri kull dewmien fil-ksib ta' statistiċi konsolidati ta' kummerċ u biex tiżgura li r-risorsi msemija jistgħu jiġu nklużi fl-estimi tas-sena ta' wara s-sena ta' applikazzjoni. Hlasijiet bil-quddiem għandhom jiġu mobilizzati fuq il-bażi ta' statistiċi proviżorji ta' esportazzjoni mfassla mill-awtoritajiet tal-PTLHB u sottomessi lill-Kummissjoni bil-quddiem ta' l-istatiċi uffiċjali konsolidati finali. Il-hlas bil-quddiem massimu għandu jkun 80 % ta' l-ammont stmat ta' risorsi addizzjonali għas-sena ta' l-applikazzjoni. L-ammonti li b'hekk jiġu mobilizzati għandhom jiġu aġġustati permezz tal-ftehim komuni bejn il-Kummissjoni u l-awtoritajiet tal-PTLHB fid-dawl ta' statistiċi ta' esportazzjoni konsolidati finali u ċ-ċifra finali ta' l-isbilanċ pubbliku.

Artikolu 4**Reviżjoni**

Id-dispożizzjonijiet f'dan l-Anness għandhom ikunu bla hsara għar-reviżjoni l-aktar tard wara sentejn mid-dhul fis-sehħ tad-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni riferiti fl-Artikolu 23 ta' din id-Deċiżjoni u sosegwentement fuq it-talba tal-Kummissjoni, Stat Membru jew PTLHB.

L-ANNESS II E

GHAJNUNA FINANZJARJA KOMUNITARJA: GHAJNUNA TA' L-ESTIMI GHAL PAJJIŻI LI GHADHOM QED JIŻVILUPPAW

Mingħajr preġudizzju għal modifikazzjonijiet fil-futur ta' dispożizzjonijiet ta' l-estimi, il-PTLHB jibbenefikaw mill-linji ta' l-estimi li ġejjin prevvisti għal pajjiżi li qed jiżviluppaw fl-estimi ġenerali ta' l-Unjoni Ewropea. Minbarra jekk ikunu esklużi esplicitament, il-PTLHB jistgħu jibbenefika mill-fondi ġenerali ta' l-estimi mogħtija lil pajjiżi li għadhom qed jiżviluppaw.

1. Għajjnuna fl-Ikel u Umanitarja (Titolu B7-2 1)

- Id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/576/KE tad-29 ta' Ġunju 1999 dwar l-iffirmar u n-notifika ta' l-applikazzjoni proviżorja tal-Konvenzjoni dwar l-Għajjnuna fl-Ikel ta' l-1999 u fisem il-Komunità Ewropea ⁽¹⁾.
- Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2000/421/KE tat-13 ta' Ġunju 2000, dwar il-konkluzjoni, fisem il-Komunità Ewropea, tal-Konvenzjoni dwar l-Għajjnuna fl-Ikel ta' l-1999 ⁽²⁾.
- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1292/96 tas-27 ta' Ġunju 1996 dwar il-politika tal-għajjnuna mogħtija f'ikel u l-maniġġjar tal-għajjnuna mogħtija f'ikel u operati speċjali li jappoġġaw is-sigurtà fl-ikel ⁽³⁾.
- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1257/96 tal-20 ta' Ġunju 1996 li jirrigwarda l-għajjnuna umanitarja ⁽⁴⁾.

2. Miżuri tal-Komunità li jappoġġjaw OMG-ijiet (Kapitolu B7.60)

- Ir-Resoluzzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-14 May 1992 dwar ir-rwol ta' organizzazzjonijiet mhux governattivi f'koperazzjoni ta' żvilupp ⁽⁵⁾.
- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1658/98 tas-17 ta' Lulju 1998 dwar operati ta' ko-finanzjament ma' l-organizzazzjonijiet ta' żvilupp mhux governattivi Ewropej (OMG) f'oqsma ta' interess għall-pajjiżi li għadhom qegħdin jiżviluppaw ⁽⁶⁾.

3. Tahrig u promozzjoni ta' għarfien ta' kwistjonijiet ta' żvilupp (Kapitolu B7.61)

- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2836/98 tat-22 ta' Diċembru 1998 dwar l-integrazzjoni tal-kwistjonijiet dwar is-sess fil-koperazzjoni għall-iżvilupp ⁽⁷⁾.

4. Ambjent (Kapitolu B7.62)

- Ir-Regolament (KE) Nru 2493/2000 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Novembru 2000 dwar miżuri sabiex jippromwovu l-integrazzjoni shiha tad-dimensjoni ambjentali fil-proċess ta' l-iżvilupp fil-pajjiżi li għadhom qegħdin jiżviluppaw ⁽⁸⁾.
- Ir-Regolament (KE) Nru 2494/2000 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Novembru 2000 dwar miżuri li jippromwovu l-konservazzjoni u l-maniġġjar sostenibbli tal-foresti tropikali u foresti ohra f'pajjiżi li għadhom qegħdin jiżviluppaw ⁽⁹⁾.

5. Is-sahha u l-ġlieda kontra d-droga, il-popolazzjoni u d-demografija fil-pajjiżi li għadhom qed jiżviluppaw (Kapitolu B7.63)

- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2046/97 tat-13 ta' Ottubru 1997 dwar il-koperazzjoni nord-sud fil-kampanja kontra d-droga u l-vizzju tad-droga ⁽¹⁰⁾.
- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 550/97 ta' l-24 ta' Marzu 1997 dwar l-operati li għandhom x'jaqsmu mal-HIV/AIDS fil-pajjiżi li għandhom qegħdin jiżviluppaw ⁽¹¹⁾.

6. Skemi ta' għajjnuna speċifika fil-qasam ta' l-iżvilupp (Kapitolu B7.64)

- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2258/96 tat-22 ta' Novembru 1996 dwar l-operati ta' rijabilitazzjoni u ta' rikostruzzjoni fil-pajjiżi li qegħdin jiżviluppaw ⁽¹²⁾.
- Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1659/98 tas-17 ta' Lulju 1998 dwar koperazzjoni decentralizzata ⁽¹³⁾.

⁽¹⁾ ĠU L 222, ta' l-24.8.1999, p. 38.

⁽²⁾ ĠU L 163, ta' l-4.7.2000, p. 37.

⁽³⁾ ĠU L 166, tal-5.7.1996, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU L 163, tat-2.7.1996, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU C 150, tal-15.6.1992, p. 273.

⁽⁶⁾ ĠU L 213, tat-30.7.1998, p. 1. Ir-Regolament kif emendat bir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1726/2001 (ĠU L 234, ta' l-1.9.2001, p. 10).

⁽⁷⁾ ĠU L 354, tat-30.12.1998, p. 5.

⁽⁸⁾ ĠU L 288, tal-15.11.2000, p. 1.

⁽⁹⁾ ĠU L 288, tal-15.11.2000, p. 6.

⁽¹⁰⁾ ĠU L 287, tal-21.10.1997, p. 1.

⁽¹¹⁾ ĠU L 85, tas-27.03.1997, p. 1.

⁽¹²⁾ ĠU L 306, tat-28.11.1996, p. 1.

⁽¹³⁾ ĠU L 213, tat-30.7.1998, p. 6.

7. **Il-kampanja kontra t-turiżmu tas-sess f'pajjiżi terzi** (Kapitolu B7 626)

- L-implimentazzjoni ta' l-attivitajiet maħsuba skond il-kampanja kontra turiżmu tas-sess fit-tfal se tkompli fuq il-bażi tal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-26 Mejju 1999 u l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-21 ta' Diċembru 1999.

L-ANNESS II F

GHAJNUNA OHRA KOMUNITARJA: PARTEĊIPAZZJONI FI PROGRAMMI KOMUNITARJI

Il-programmi li ġejjin, u kull programm li jiġi qabilhom, għandhom japplikaw għal ċittadini nazzjonali tal-PTLHB fil-qafas tal-kwota għall-Istat Membru li miegħu l-PTLHB huwa marbut:

1. **Programmi ta' edukazzjoni u ta' taħriġ:**
 - (a) Leonardo da Vinci, it-tieni fażi tal-programm ta' azzjoni ta' taħriġ vokazzjonali tal-Komunità, imwaqqfa mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/382/KE tas-26 ta' April 1999 ⁽¹⁾,
 - (b) Promozzjoni ta' mogħdijiet Ewropej għal taħriġ marbut max-xogħol, inkluż *apprenticeship*, imwaqqfa mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/51/KE tal-21 ta' Diċembru 1998 ⁽²⁾,
 - (c) *Socrates*, it-tieni fażi tal-programm ta' azzjoni tal-Komunità fil-qasam ta' l-edukazzjoni, imwaqqaf mid-Deċiżjoni 253/2000/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Jannar 2000 ⁽³⁾,
 - (d) "Żagħżagħ" il-programm ta' azzjoni tal-Komunità, stabbilit mid-Deċiżjoni 1031/2000/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' April 2000 ⁽⁴⁾.
2. **Il-programmi ta' appoġġ ta' l-impriza:**
 - (a) Programm multi-annwali għal Impriza u Intraprinizmu (2001-2005), imwaqqaf mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2000/819/KE ta' l-20 ta' Diċembru 2000 ⁽⁵⁾,
 - (b) *Artisanat*, provvdut fil-programm riferit f(a),
 - (c) *Euromanagement*, provvdut fil-programm riferit f(a),
 - (d) Il-kapital ta' l-avvjament (*seed capital*), skond it-tielet program multiannwali għal IŻM, imwaqqaf mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 97/15/KE tad- 9 ta' Diċembru 1996 ⁽⁶⁾.
3. **Programmi ta' riċerka, ta' żvilupp u ta' innovazzjoni tal-hames Programm Qafas:**
 - 3.1. *Programmi ta' tema:*
 - (a) Programm speċifiku għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u t-turija dwar il-kwalità ta' hajja u maniġġjar ta' risorsi hajjin (1998 sa 2002) ⁽⁷⁾,
 - (b) Programm speċifiku għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u t-turija dwar soċjeta ta' tagħrif faċli għall-utent (1998 sa 2002) ⁽⁸⁾,
 - (c) Programm speċifiku għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u t-turija dwar tkabbir kompetittiv u sostenibbli (1998 sa 2002) ⁽⁹⁾,
 - (d) Programm speċifiku għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u t-turija dwar l-enerġija, l-ambjent u żvilupp sostenibbli (1998 sa 2002), imwaqqaf mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/171/KE tal-25 ta' Jannar 1999 ⁽¹⁰⁾.
 - 3.2. *Programmi Orizzontali:*
 - (a) Programm speċifiku dwar il-konferma tar-rwol internazzjonali ta' riċerka fil-Komunità (1998-2002) ⁽¹¹⁾.
 - (b) Programm speċifiku għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u t-turija dwar il-promozzjoni ta' innovazzjoni u l-inkoraġġiment ta' parteċipazzjoni ta' l-IŻM (1998-2002) ⁽¹²⁾.
 - (c) Programm speċifiku għar-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u t-turija dwar it-titjib tal-potenzali tar-riċerka umana u l-baži ta' għerf soċjo-ekonomiku (1998-2002) ⁽¹³⁾.
4. **Programmi kulturali u awdjo-viżwali:**
 - (a) Programm li jinkoraġġixxi l-iżvilupp, id-distribuzzjoni u l-promozzjoni ta' xogħlijiet awdjo-viżwali (Media Plus - Żvilupp, Distribuzzjoni u Promozzjoni) għall-perjodu 2001-2005, imwaqqaf mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2000/821/KE ta' l-20 ta' Diċembru 2000.
 - (b) *Kultura 2000* (2000-2004), imwaqqfa mid-Deċiżjoni 508/2000/KE tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill ta' l-14 ta' Frar 2000 ⁽¹⁴⁾.
5. Il-programm Ġappuniż (PTRU) (programm ta' taħriġ fir-risorsji umani fil-Ġappun) u missjonijiet topikali, imwaqqaf mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 92/278/KE tat-18 ta' Mejju 1992 ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁾ ĠU L 146, tal-11.06.99, p. 33.

⁽²⁾ ĠU L tas-17, 22.01.99, p. 45.

⁽³⁾ ĠU L 28, tat-3.2.2000, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU L 117, tat-18.05.00, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU L 333, tad-29.12.00, p. 84.

⁽⁶⁾ ĠU L 6, ta' l-10.1.1997, p. 25.

⁽⁷⁾ ĠU L 64, tat-12.3.1999, p. 1.

⁽⁸⁾ ĠU L 64, tat-12.3.1999, p. 20.

⁽⁹⁾ ĠU L 64, tat-12.3.1999, p. 40.

⁽¹⁰⁾ ĠU L 64, tat-12.3.1999, p. 58.

⁽¹¹⁾ ĠU L 64, tat-12.3.1999, p. 78.

⁽¹²⁾ ĠU L 64, tat-12.3.1999, p. 91.

⁽¹³⁾ ĠU L 64, tat-12.3.1999, p. 105.

⁽¹⁴⁾ ĠU L 63, ta' l-10.03.00, p. 1.

⁽¹⁵⁾ ĠU L 144, tas-26.05.92, p. 19.

L-ANNESS III

RIGWARD ID-DEFINIZZJONI TAL-KUNĊETT TA' "PRODOTTI LI JORIĠINAW" U L-METODI TA' KOPERAZZJONI AMMINISTRATTIVA

INDIĊI

It-TITOLU I	DISPOZZIZJONIJIET ĠENERALI
— l-Artikolu 1	Id-definizzjonijiet
It-TITOLU II	ID-DEFINIZZJONI TAL-KUNĊETT TA' "PRODOTTI LI JORIĠINAW"
— l-Artikolu 2	Htiġijiet ġenerali
— l-Artikolu 3	Prodotti miksuba għal kollox
— l-Artikolu 4	Prodotti maħduma jew proċessati biżżejjed
— l-Artikolu 5	Operati tax-xogħol jew tal-proċessar mhux biżżejjed
— l-Artikolu 6	Kumulu ta' l-orijini
— l-Artikolu 7	Unit ta' kwalifika
— l-Artikolu 8	Aċċessorji, <i>spare parts</i> u għodda
— l-Artikolu 9	Settijiet
— l-Artikolu 10	Elementi newtrali
It-TITOLU III	HTIĠIJET TERRITORJALI
— l-Artikolu 11	Il-Prinċipju ta' territorjalita
— l-Artikolu 12	Trasport dirett
— l-Artikolu 13	Esibizzjonijiet
It-TITOLU IV	PROVA TA' ORIJINI
— l-Artikolu 14	Htiġijiet ġenerali
— l-Artikolu 15	Il-proċedura għall-kwistjoni ta' ċertifikat ta' moviment EUR.1
— l-Artikolu 16	Ċertifikati ta' moviment EUR.1 li jinħarġu retrospettivament
— l-Artikolu 17	Hruġ ta' ċertifikat ta' moviment doppju EUR.1
— l-Artikolu 18	Hruġ ta' ċertifikati ta' moviment EUR.1 fuq il-bażi tal-prova ta' l-orijini mahruġa jew magħmula minn qabel
— l-Artikolu 19	Kondizzjonijiet għall-hruġ ta' dikjarazzjoni ta' fattura
— l-Artikolu 20	Esportatur approvat
— l-Artikolu 21	Il-validita tal-prova ta' l-orijini
— l-Artikolu 22	Il-proċedura transitu
— l-Artikolu 23	Is-sottomissjoni tal-prova ta' l-orijini
— l-Artikolu 24	Importazzjoni bin-nifs
— l-Artikolu 25	Eżenzjonijiet mill-prova ta' l-orijini
— l-Artikolu 26	Proċedura ta' tagħrif għal għanijiet kumulattivi
— l-Artikolu 27	Id-dokumenti ta' sostenn
— l-Artikolu 28	Il-preservazzjoni tal-prova ta' l-orijini u d-dokumenti ta' sostenn
— l-Artikolu 29	Diskrepanzi u żbalji formali
— l-Artikolu 30	Ammonti espressi f'EUR
It-TITOLU V	ARRANĠAMENTI GħAL KOPERAZZJONI AMMINISTRATTIVA
— l-Artikolu 31	Komunikazzjoni ta' timbri u indirizzi
— l-Artikolu 32	Il-verifika ta' provi ta' l-orijini
— l-Artikolu 33	Il-verifika ta' dikjarazzjonijiet ta' provvedituri
— l-Artikolu 34	Il-ftehim f'nuqqas ta' qbil
— l-Artikolu 35	Il-Penali
— l-Artikolu 36	Żoni hielsa
— l-Artikolu 37	Derogi

It-TITOLU VI	CEUTA U MELILLA
— l-Artikolu 38	Kondizzjonijiet speċjali
It-TITOLU VII	DISPOSIZZJONIJIET FINALI
— l-Artikolu 39	Ir-reviżjoni tar-Regoli ta' l-orijini
— l-Artikolu 40	L-Appendiċi
— l-Artikolu 41	L-implimentazzjoni ta' l-Anness
— l-Artikolu 42	Il-perjodu transitorju rigward il-hruġ ta' formoli EUR.2
L-Appendiċi	
— L-Appendiċi 1	Noti introduttorji għall-lista fl-Appendiċi 2.
— L-Appendiċi 2	Lista ta' xogħol jew proċessar mehtieg li jrid jitwettaq fuq materjali li ma joriġinawx sabiex il-prodott fabbrikant jista' jkseb stat ta' oriġini.
— L-Appendiċi 3	Formola għaċ-ċertifikat tal-moviment EUR.1
— L-Appendiċi 4	Id-dikjarazzjoni tal-fattura.
— L-Appendiċi 5A	Id-dikjarazzjoni tal-provveditur għal-prodotti li għandhom stat ta' oriġini preferenzjali.
— L-Appendiċi 5B	Id-dikjarazzjoni tal-provveditur għal-prodotti li m'għandhomx stat ta' oriġini preferenzjali.
— L-Appendiċi 6	Iċ-Ċertifikat ta' tagħrif.
— L-Appendiċi 7	Formola għall-applikazzjoni għal deroga.

IT-TITOLU I

DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Definizzjonijiet

Għall-għanijiet ta' dan l-Anness:

- (a) "fabbrikazzjoni" jfisser kull tip ta' xogħol jew proċessar inkluz it-tagħqid flimkien jew operati speċifiċi;
- (b) "materjal" ifisser kull ingredjent, materja prima, komponent jew parti eċċ., użata fil-fabbrikazzjoni tal-prodott;
- (ċ) "prodott" jfisser il-prodott fabbrikat, anke jekk huwa mahsub għal użu aktar tard f'operat ieħor ta' fabbrikazzjoni;
- (d) "merkanzija" tfisser kemm materjali kif ukoll prodotti;
- (e) "valur tad-dwana" ifisser il-valur kif stabbilit bi qbil mal-Ftehim ta' l-1994 dwar l-implimentazzjoni ta' l-Artikolu VII tal-Ftehim Ġenerali dwar Tariffi u Kummerċ (Ftehim ODS dwar valwazzjoni tad-dwana);
- (f) "prezzijiet *ex-works*" ifisser il-prezz imhallas għall-prodott *ex-works* lill-fabbrikant li fl-impriża tiegħu jitwettaq l-aħhar xogħol jew proċessar, basta iżda li l-prezz jinkludi l-valur tal-materjali kollha wżati, bit-tnaqqis ta' kull taxxa interna li hija, jew tista' tkun, imhallas mill-ġdid meta l-prodott miksub jiġi esportat;
- (g) "valur ta' materjali" ifisser il-valur tad-dwana fil-hin ta' importazzjoni tal-materjali li ma joriġinawx wżati, jew, jekk dan mhuwiex magħruf u ma jistax jiġi aċċertat, l-ewwel prezz aċċertat imhallas għall-materjali fit-territorju konċernat;
- (h) "il-valur ta' materjali li joriġinaw" ifisser il-valur ta' dawn il-materjali kif definit fis-sotto-paragrafu (g) applikat *mutatis mutandis*;
- (i) "valur miżjud" għandu jittiehed bħala l-prezz ta' l-*ex-works* bit-tnaqqis tal-valur tad-dwana tal-materjali tal-pajjiżi terzi importati fil-Komunità, l-Istati AKP jew il-PTLHB;

- (j) "kapitoli" u "intestaturi" jfissru l-kapitoli u l-intestaturi (kodiċijiet ta' erba' ċifri) użati fin-nomenklatura li tagħmel parti mis-Sistema ta' Deskrizzjoni Armonizzata u l-Kodifika ta' l-Oggetti, riferita f'dan l-Anness bħala "is-sistema Armonizzata" jew "SA";
- (k) "klassifikat" jirreferi għall-klassifika ta' prodott jew materjal taht intestatura partikolari;
- (l) "kunsinja" tfisser prodotti li jew jintbagħtu simultanjament minn esportatur għal destinatarju wiehed jew li huma koperti minn dokument wiehed ta' trasport li jkopri l-bastiment tagħhom mill-esportatur sad-destinatarju jew, fl-assenza ta' dan id-dokument, minn fattura wahdanija;
- (m) "territorji" jinkludu ibhra territorjali.

IT-TITOLU II

DEFINIZZJONI TAL-KUNĊETT TA' "PRODOTTI LI JORIĠINAW"

Artikolu 2

Htiġijiet ġenerali

1. Għall-għan ta' l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' koperazzjoni ta' kummerċ tad-Deciżjoni, il-prodotti li ġejjin għandhom jitqiesu bħala li joriġinaw fil-PTLHB:
 - (a) prodotti miksuba għall-kollox fil-PTLHB fit-tifsira ta' l-Artikolu 3 ta' dan l-Anness;
 - (b) prodotti miksuba fil-PTLHB li jinkorporaw materjali li ma ġewx miksuba għal kollox hemmhekk, basta iżda li dawn il-materjali jkunu għaddew minn xogħlijiet jew proċessar biżżejjed fil-PTLHB fit-tifsira ta' l-Artikolu 4 ta' dan l-Anness.
2. Għall-għan ta' l-implimentazzjoni ta' paragrafu 1, it-territorji tal-PTLHB għandhom jitqiesu bħala territorju wiehed.

3. Prodotti li joriginaw magħmula minn materjali li jinkisbu għal kollox jew li jkunu nħaddmu jew ġew proċessati biżżejjed f'PTLHB wiehed jew aktar għandhom jitqiesu bħala prodotti li joriginaw fil-PTLHB fejn ikun sar l-aħhar xogħol jew proċessar, basta iżda li dan ix-xogħol jew proċessar imur lil hinn minn dak riferit fl-Artikolu 5 ta' dan l-Anness.

Artikolu 3

Prodotti miksuba għal kollox

1. Dawn li ġejjin għandhom jitqiesu bħala miksuba għal kollox, fil-PTLHB, fil-Komunità, jew fl-Istati ta' l-AKP:

- (a) prodotti minerali estratti mill-hamrija tagħhom jew minn qiegħ il-baħar tagħhom;
- (b) prodotti veġetali maħsuda hemm;
- (c) annimali ħajjin mitwielda u mrobbija hemm;
- (d) prodotti li ġejjin minn annimali ħajjin imrobbija hemm;
- (e) prodotti miksuba mill-kaċċa jew mis-sajd imwettqa hemm;
- (f) prodotti mis-sajd fil-baħar u prodotti ohra meħuda mill-baħar barra mill-ibhra territorjali mill-bastiment tagħhom;
- (g) prodotti magħmula abbord il-bastimenti-fabbriki tagħhom esklussivament minn prodotti riferiti fis-sottoparagrafu (f);
- (h) artikoli wżati migħbura hemmhekk li huma tajbin biss għall-irkupru ta' materji primi, inkluż *tire*-ijiet tajbin biss għal retreading jew għall-użu bħala skart;
- (i) skart u skrap li jirrisultaw minn operati ta' fabbrikazzjoni kon-dotti hemm;
- (j) prodotti estratti minn hamrija tal-baħar jew il-hamrija mill-art ta' qiegħ il-baħar barra mill-ibhra territorjali basta iżda li jkollhom id-drittijiet wahdiena li jahdmu dik il-hamrija jew il-hamrija mill-art ta' qiegħ il-baħar;
- (k) merkanzija prodotti hemm esklussivament mill-prodotti spe-cifikati f'sottoparagrafi (a) sa (j).

2. It-termini "il-bastimenti tagħhom" u "il-bastimenti-fabbriki tagħhom" fil-paragrafu 1(f) u (g) għandhom japplikaw biss għal bastimenti u bastimenti-fabbriki:

- (a) li huma reġistrati jew irrekordjati f'PTLHB, fi Stat Membru jew fi Stat ta' l-AKP;
- (b) li jbahħru taħt il-bandiera ta' PTLHB, ta' Stat Membru tal-KE jew ta' Stat ta' l-AKP;
- (c) li huma posseduti sal-punt ta' mill-inqas 50 fil-mija minn PTLHB, Stat Membru jew ċittadini nazzjonali ta' l-AKP, jew minn kumpanija li għandha l-uffiċċju prinċipali tagħha fil-PTLHB, jew f'wiehed minn dawn l-Istati, li tagħha l-President tal-Bord tad-Diretturi jew il-Bord Superviżorju, u l-maġġoranza tal-membri ta' dawn il-bordijiet huma ċittadini nazzjonali ta' PTLHB, l-Istat Membru jew l-AKP u li, b'żieda ma' dan, fil-każ ta' shubijiet jew kumpaniji limitati, mill-inqas nofs il-kapital jappartjeni għall-Istati Membri jew l-Istati ta' l-AKP jew għal korpjiet pubbliċi jew ċittadini nazzjonali ta' l-Istati msemminja, jew ta' PTLHB;

(d) li mill-inqas 50 % ta' l-ekwipaġġ, il-kaptan u l-uffiċjali nklużi, huma ċittadini nazzjonali tal-PTLHB, l-Istat Membru, jew ta' l-AKP.

3. Minkejja d-dispożizzjonijiet ta' paragrafu 2, fejn PTLHB joffri lill-Komunità l-opportunità li tinnegozja ftehim dwar is-sajd u l-Komunità ma taċċettax din l-offerta, il-PTLHB konċernat jista' jikri jew jikri b'self bastimenti ta' pajjiżi terzi sabiex jidhlu għal attivitajiet tas-sajd fiż-żona esklussiva ekonomika tiegħu u jitlob li dawn il-bastimenti jiġu ittrattati bħala "il-bastimenti tagħhom" fuq il-kondizzjonijiet li ġejjin:

- li l-PLTHB offriet lill-Komunità l-opportunità li tinnegozja ftehim dwar is-sajd u l-Komunità m' aċċettatx din l-offerta;
- li mill-inqas 50 % ta' l-ekwipaġġ, il-kaptan u l-uffiċjali nklużi huma ċittadini nazzjonali tal-PTLHB, l-Istat Membru, jew ta' l-AKP;
- li l-kuntratt tal-kiri jew tal-kiri b'self ikun ġie aċċettat mill-Kummissjoni bħala li jipprovi opportunitajiet adegwati għall-iżvilupp tal-kapaċità tal-PTLHB konċernat sabiex ikun jista' jistad għar-rasu u partikolarment bħala li jagħti lill-PTLHB konċernat ir-responsabbiltà għall-manigġjar nawtiku u kummerċjali tal-bastiment li jitqiegħed għad-dispożizzjoni tiegħu għal perjodu sinifikanti ta' żmien.

Artikolu 4

Prodotti maħduma jew proċessati biżżejjed

1. Għall-ghanijiet ta' dan l-Anness, prodotti li mhumix miksuba għal kollox huma meqjusa bħal maħduma jew proċessati biżżejjed fil-PTLHB, fil-Komunità jew fl-Istati ta' l-AKP, meta jitwettqu l-kondizzjonijiet dikjarati fil-lista fl-Appendiċi 2.

Il-kondizzjonijiet riferiti hawn fuq jindikaw, għall-prodotti kollha koperti minn din id-Deciżjoni, ix-xogħol jew il-proċessar li jrid jitwettaq fuq materjali li ma joriginawx użati fil-fabbrikazzjoni u japplikaw biss rigward dawn il-materjali. Għal din ir-raġuni, jagħmel sens li jekk prodott, li jkun akkwista stat ta' organi billi jaderixxi l-kondizzjonijiet dikjarati fil-lista, jintuża fil-fabbrikazzjoni ta' prodott ieħor, il-kondizzjonijiet applikabbli għall-prodott li fih huwa nkorporat ma japplikawx għalih, u m'għandhomx jitqiesu l-materjali li ma joriginawx li setgħu ntu-żaw fil-fabbrikazzjoni tiegħu.

2. Minkejja l-paragrafu 1, materjali li ma joriginawx li, skond il-kondizzjonijiet dikjarati fil-lista, m'għandhomx jintużaw fil-fabbrikazzjoni ta' prodott imsemmi jistgħu ma'dankollu jintużaw, basta iżda li:

- (a) il-valur totali tagħhom ma jaqbiżx il-15 fil-mija tal-prezz ta' l-ex works tal-prodott;
- (b) kull wiehed mill-persentaġġi mogħtija fil-lista għall-valur mas-simu ta' materjali li ma joriginawx ma jinqabżux permezz ta' l-applikazzjoni ta' dan il-paragrafu.

3. Il-paragrafi 1 u 2 għandhom japplikaw minbarra kif provvdut fl-Artikolu 5.

Artikolu 5

Operati tax-xoghol jew ta' proċessar mhux biżżejjed

1. Minghajr preġudizzju għall-paragrafu 2, dawn l-operati li ġejjin għandhom jitqiesu bħala xoghol jew proċessar mhux biżżejjed biex jingħatalhom l-istat ta' prodotti li joriġinaw, sewwa jekk il-htigijiet ta' l-Artikolu 4 jkunu sodisfatti u sewwa jekk le:

- (a) operati ta' preservazzjoni biex jiġi żgurat li l-prodotti jibqgħu f'kundizzjoni tajba matul it-trasport u l-ħażna;
- (b) żmuntar u tagħqid flimkien ta' pakketti;
- (ċ) hasil, tindif, tneħħija ta' trab, ossidu (sadi), żejt, żebgħa, jew kisi ieħor;
- (d) mogħdija jew ppressar ta' tessuti;
- (e) operati sempliċi ta' żebgħa u llostrar;
- (f) it-tneħħija tal-qoxra, thin parzjali jew totali, llostrar, u glejżar ta' ċereali u rossi;
- (g) operati;
- (h) tqaxxir, tneħħija ta' għadam u tal-qoxra, ta' frott, ġewż u ħxej-
jex;
- (i) sann, thin sempliċi jew qtugh sempliċi;
- (j) l-għarbiel, (*sifting, screening*), tpoġġija f'kategoriji, klassifikazzjoni, għoti ta' gradi, tqabbil; (inkluż l-immuntar ta' settijiet ta' oġġetti);
- (k) sempliċi tpoġġija go fliexken, laned, fliexken b'għenuq dojoq, basktijiet, kaxxetti, kaxex, twaħhil fuq kartunċin jew *bord*-ijiet u kull operazzjoni oħra sempliċi ta' ippakkjar;
- (l) twaħhil jew stampar ta' marki, tikketti, *logos* u sinjali oħra distintivi fuq il-prodotti jew l-ippakkjar tagħhom;
- (m) tahlit sempliċi ta' prodotti, sewwa jekk ta' tipi differenti u sewwa jekk le, fejn komponent wiehed jew aktar tat-tahlitiet ma jilhqax il-kundizzjonijiet preskritti f'dan l-Anness sabiex ikunu jistgħu jitqiesu bħala li joriġinaw mill-PTLHB, mill-Komunità jew minn Stat ta' l-AKP;
- (n) it-tagħqid sempliċi ta' partijiet ta' oġġetti biex jiġi ffurmat oġġett komplet jew l-iżmuntar tal-prodotti f'partijiet;
- (o) tagħqid ta' żewġ operati jew aktar speċifikati f'sottoparagrafi (a) sa (n);
- (p) qtil ta' annimali.

2. L-operati kollha mwettqa jew fil-PTLHB, fil-Komunità jew fl-Istati ta' l-AKP fuq prodott msemmi għandhom jitqiesu flimkien meta jiġi stabbilit jekk ix-xoghol jew il-proċessar li dak il-prodott ikun għadda minnu għandux jitqies bħala mhux biżżejjed fit-tifsira ta' paragrafu 1.

Artikolu 6

Kumulu ta' l-orijini

1. Materjali li joriġinaw mill-Komunità jew mill-Istati ta' l-AKP għandhom jitqiesu bħala materjali li joriġinaw mill-PTLHB meta jkunu nkorporati go prodott miksub hemmhekk. M'għandux ikun meħtieġ li dawn il-materjali jkunu għaddew minn xoghol jew proċessar biżżejjed, basta iżda li jkunu għaddew minn xoghol jew proċessar li jmur lil hinn minn dak riferit fl-Artikolu 5.

2. Xoghol u proċessar imwettaq fil-Komunità jew fl-Istati ta' l-AKP għandu jitqies bħala li jkun twettaq fil-PTLHB, meta l-materjali jgħaddu minn xoghol jew proċessar sosekwenti fil-PTLHB.

3. Prodotti li jkunu akkwistaw stat ta' orijini minhabba fil-paragrafu 2 għandhom jibqgħu jitqiesu biss bħala prodotti li joriġinaw mill-PTLHB, meta x-xoghol jew il-proċessar imwettaq fil-PTLHB imur lil hinn minn dak riferit fl-Artikolu 5.

4. Il-Paragrafi 1 u 2 m'għandhomx japplikaw għall-prodotti li jidhlu fil-Kapitolu 1 sa 24 tas-Sistema Armonizzata jekk il-materjali wżati joriġinaw mill-Komunità u huma koperti minn sistema ta' hlas lura (rifond) għal prodotti agrikoli, minbarra jekk tiġi provvduta xhieda li l-ebda hlas lura (rifond) ta' esportazzjoni ma tkun thallset għall-materjali wżati.

Rigward il-prodotti li jidhlu fil-Kapitolu 17 tas-SA u l-intestaturi tat-tariffa tas-SA 1806 10 30 u 1806 10 90 , il-kumulu ta' l-orijini ta' l-AKP/KE-PTLHB għandu jiġi permess sa mill-1 ta' Frar 2002 fi kwantita annwali ta' 28 000 tunnellata metrika sal-31 ta' Diċembru 2007. Din il-kwantita annwali għandha tinaqqas progressivament u jitneħħew f'fazijiet, kif ġej:

21 000 tunnellata metrika fl-1 ta' Jannar 2008;

14 000 tunnellata metrika fl-1 ta' Jannar 2009;

7 000 tunnellata metrika fl-1 ta' Jannar 2010;

zero tunnellati metriċi fl-1 ta' Jannar 2011;

Dawn il-kwantitajiet annwali ma jistgħux jingarru minn sena għall-oħra.

Għall-ghan ta' l-implimentazzjoni tar-regoli dwar il-kumulu ta' l-orijini, l-iffurmar ta' ċangaturi jew blokki kubi u t-thin għandu jitqies bħala biżżejjed sabiex jagħti stat ta' l-orijini fil-PTLHB.

Il-Kummissjoni għandha tadotta l-arrangamenti meħtieġa għall-implimentazzjoni.

5. Rigward il-prodotti li jidhlu fil-kodiċi tas-SA 1006 u minghajr preġudizzju għaž-żidiet possibbli riferiti fis-sottoparagrafi 4 u 5, il-kumulu ta' l-orijini ta' l-AKP-PTLHB għandu jiġi permess biss mill-1 ta' Frar 2002 fi kwantita ta' ammont totali ta' 16 0 000 tunnellata metrika espress bħala l-ekwivalenti ta' rossi maħruġ mill-fosdqa, li għandu jinkludi l-kwota tat-tariffa għar-ross li joriġina mill-Istati ta' l-AKP provvduti fil-Ftehim ta' Shubija ta' l-AKP-KE.

Hruġ inizjali ta' liċenzi ta' importazzjoni għal kwantita ta' 35 000 tunnellata metrika espressa bħala ross mahruġ mill-fosdqa l-ekwivalenti għandu jsir għall-PTLHB kull sena, u f'din il-kwantita, liċenzi ta' importazzjoni għal kwantita ta' 10 000 tunnellata metrika espressa bħala l-ekwivalenti tar-ross mahruġ mill-fosdqa għandhom jinharġu lill-PTLHB li huma l-inqas żviluppati mniżżla fl-istat ta' l-Anness IB. Il-liċenzi kollha l-oħra ta' importazzjoni għandhom jinharġu għall-Antilli Olandiżi u Aruba. Importi tal-PTLHB jistgħu jilhqgħu l-livell ta' 160 000 tunnellata metrika riferiti fl-ewwel sottoparagrafu, inkluż il-35 000 tunnellata metrika msemija hawn fuq, mingħajr preġudizzju għal xi żidiet riferiti fis-sottoparagrafi 4 u 5, sakemm u safejn l-Istati ta' l-AKP ma jużawx fil-fatt il-possibiltajiet diretti ta' esportazzjoni tagħhom skond il-kwota riferita fl-ewwel sottoparagrafu.

Il-hruġ ta' liċenzi ta' importazzjoni għandu jitqassam matul is-sena f'serje ta' perjodu preskritti sabiex jiżguraw maniġġjar bilanċjat ta' bejgħ fis-suq.

Bi qbil mal-proċedura preskritta fl-Artikolu 22 tar-Regolament (KE) Nru 3072/95, il-Kummissjoni tista' żżid il-kwantita riferita fl-ewwel sottoparagrafu b'massimu ta' 20 000 tunnellata metrika espressi bħala l-ekwivalenti ta' ross mahruġ mill-fosdqa jekk, matul April u la darba jkollha vizjoni ċara biżżejjed tas-sena korrenti tal-bejgħ fis-suq tal-Komunità, issib li din iż-żieda ma tfixx il-bejgħ fis-suq tal-Komunità.

Jekk il-Kummissjoni ssib, mill-1 ta' Awissu, li hemm riskju stabbilit ta' nuqqas ta' ross l-indjan fis-suq tal-Komunità, tista', bħala deroga mis-sottoparagrafi 1 sa 4 u bi qbil mal-proċeduri applikabbli ta' maniġġjar, iżżid il-kwantitajiet imsemmija hawn fuq.

Għall-ghanijiet ta' l-implimentazzjoni ta' dan il-paragrafu u minkejja l-Artikolu 5(1)(f), operati ta' thin shih jew semi-thin għandhom jitqiesu bħala biżżejjed sabiex jingħatalhom l-istat ta' prodotti li joriginaw mill-PTLHB.

Il-Kummissjoni għandha tadotta l-arranġamenti ta' implimentazzjoni meħtieġa permezz ta' l-istess proċedura.

Il-kwantitajiet dikjarati f'dan il-paragrafu ma jistgħux jingħarru minn sena għall-oħra.

Artikolu 7

Unit ta' kwalifika

1. L-unit ta' kwalifika għall-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Anness għandu jkun il-prodott partikolari li huwa meqjus bħala l-unit bażiku meta tiġi stabbilita l-klassifika permezz ta' l-użu tan-nomenklatura tas-Sistema Armonizzata.

Għal din ir-raġuni, jagħmel sens li:

- (a) meta prodott kompost minn grupp jew tagħqid ta' oġġetti huwa klassifikat skond it-termini tas-Sistema Armonizzata f'intestatura waħda, l-intier tiegħu jikkostitwixxi l-unit ta' kwalifika;
- (b) meta kunsinja tikkonsisti minn numru ta' prodotti identiċi klassifikati taħt l-istess intestatura tas-Sistema Armonizzata, kull prodott irid jitqies individwalment meta jiġu applikati d-dispożizzjonijiet ta' dan l-Anness.

2. Fejn, skond ir-Regola Ġenerali 5 tas-Sistema Armonizzata, il-pakkeġġjar huwa nkluz mal-prodott għal għanijiet ta' klassifika, għandu jiġi nkluz għall-ghanijiet ta' l-istabbilizzazzjoni ta' l-origini.

Artikolu 8

Aċċessorji, spare parts u għodda

Aċċessorji, spare parts u għodda li jintbagħtu ma' biċċa tagħmir, magna, apparat jew vettura, li huma parti mit-tagħmir normali u nkluzi fil-prezz tagħhom jew li mhumieq fatturati separatament, għandhom jitqiesu bħala oġġett wiehed mal-biċċa tagħmir, magna, apparat jew vettura msemija.

Artikolu 9

Settijiet

Settijiet, kif definiti fir-Regola Ġenerali 3 tas-Sistema Armonizzata, għandhom jitqiesu bħala li joriginaw meta l-prodotti kollha komponenti joriginaw. Madankollu, meta sett huwa kompost minn prodotti li joriginaw u li ma joriginawx, is-sett bħala wiehed għandu jitqies bħala li jorigina, basta iżda li l-valur ta' prodotti li ma joriginawx ma jaqbiż il-15 fil-mija tal-prezz ta' l-ex-works tas-sett.

Artikolu 10

Elementi newtrali

Sabiex jiġi stabbilit jekk prodott joriginax jew le, għandu jkun meħtieġ li jiġi stabbilit l-origini ta' dan li ġej li jista' jintuża fil-fabbrikazzjoni tiegħu:

- (a) l-enerġija u l-karburant;
- (b) impjant u tagħmir;
- (c) magni u għodda;
- (d) merkanzija li ma tidholx u li mhijiex maħsuba biex tidhol fil-kompetizzjoni finali tal-prodott.

IT-TITOLU III

HTIĠIJIET TERRITORJALI

Artikolu 11

Prinċipju ta' territorjalita

1. Il-kondizzjonijiet dikjarati fit-Titolu II li għandhom x'jaqsmu mal-akkwist ta' stat ta' l-oġġini jridu jitwettqu mingħajr interruzzjoni fil-PTLHB, minbarra kif provvdut fl-Artikolu 6.

2. Jekk il-merkanzija li toriġina esportat mill-PTLHB, il-Komunità, jew l-Istati ta' l-AKP lejn pajjiż iehor jiġi ritornati, iridu jitqiesu bħala li ma joriġinawx, minbarra jekk ikun jista' jintwera għas-sodisfazzjon ta' l-awtoritajiet tad-dwana li:

- (a) il-merkanzija ritornata hija l-istess merkanzija bħal dik esportata;
- (b) ma tkunx għaddiet minn xi operat aktar milli huwa mehtieg biex tibqa' preservata f'kondizzjoni tajba waqt li tkun f'dan il-pajjiż jew waqt li qed tiġi esportata.

Artikolu 12

Trasport dirett

1. It-trattament preferenzjali provvdut skond id-dispożizzjonijiet ta' koperazzjoni ta' kummerċ tad-Deciżjoni japplika biss għal prodotti, li jissodisfaw il-htiġijiet ta' dan l-Anness, li huma trasportati direttament bejn it-territorji tal-PTLHB, tal-Komunità, jew ta' l-Istati ta' l-AKP, mingħajr ma jidhlu f'xi territorju iehor. Madankollu, prodotti li jikkostitwixxu kunsinja wahdaniya jistgħu jiġu trasportati matul territorji ohra, u jekk tinholoq l-okkazzjoni, b' trasbord jew magazzzinagg temporanju f'dawn it-territorji, basta iżda li jibqgħu taht is-sorveljanza ta' l-awtoritajiet tad-dwana fil-pajjiż tat-transitu jew ta' magazzzinagg u li ma jgħaddux minn operati ohra għajr il-hatt, it-tagħbija mill-ġdid jew xi operat iehor disinjat biex jippreservahom f'kondizzjoni tajba.

Prodotti li joriġinaw jistgħu jiġu trasportati minn sistema ta' pajpijiet matul territorju iehor għajr dak tal-PTLHB, tal-Komunità, jew ta' Stat ta' l-AKP.

2. Għandha tiġi fornita lill-awtoritajiet tad-dwana fil-pajjiż importatur xhieda illi l-kondizzjonijiet dikjarati fil-paragrafu 1 ikunu ġew imwettqa bil-produzzjoni ta':

- (a) dokument wiehed ta' trasport li jkopri l-passagg mill-pajjiż jew it-territorju esportatur matul il-pajjiż tat-transitu; jew
- (b) ċertifikat mahruġ mill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż tat-transitu:
 - (i) li jagħti deskrizzjoni eżatta tal-prodotti;
 - (ii) li jiddikjara d-dati tal-hatt u t-tagħbija mill-ġdid tal-prodotti u, fejn ikun applikabbli, l-ismijiet tal-vapuri, jew il-mezzi l-ohra ta' trasport wżati;
 - (iii) li jiċċertifika l-kondizzjonijiet skond liema l-prodotti jibqgħu fil-pajjiż tat-transitu; jew
- (c) fin-nuqqas ta' dawn, kull dokument li jissostanzjahom.

Artikolu 13

Esibizzjonijiet

1. Prodotti li joriġinaw, mibghuta minn PTLHB għal esibizzjoni f'pajjiż iehor għajr PTLHB, Stat ta' l-AKP jew Stat Membru u mibjugħa wara l-esibizzjoni għal importazzjoni fil-Komunità għandhom jibbenefikaw fuq l-importazzjoni mid-dispożizzjonijiet tad-Deciżjoni basta iżda li tintwera li hija għas-sodisfazzjoni ta' l-awtoritajiet tad-dwana li:

- (a) esportatur ikun ikkonsinja dawn il-prodotti minn PTLHB għall-pajjiż li fih tinzamm l-esibizzjoni u esibixxihom hemm;
- (b) il-prodotti jkunu nbieghu jew inqerdu mod iehor minn dak l-esportatur lill-persuna fil-Komunità;
- (c) il-prodotti jkunu ġew kunsinjati matul l-esibizzjoni jew immedjatament wara fl-istat li fih ikunu ntbagħtu għall-esibizzjoni;
- (d) il-prodotti, mindu ġew kunsinjati għall-esibizzjoni, ma ntuzawx għal xi għan iehor għajr għall-wiri fl-esibizzjoni.

2. Trid tinhareġ jew issir prova ta' l-oġġini bi qbil mad-dispożizzjonijiet tat-Titolu IV u tiġi sottomessa lill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur fil-manjiera normali. L-isem u l-indirizz ta' l-esibizzjoni jrid jiġi ndikat fuqha. Fejn ikun mehtieg, xhieda addizzjonali dokumentarja tal-kondizzjonijiet skond liema jkunu ġew esibiti tista' tinhtieg.

3. Il-paragrafu 1 għandu japplika għal kull kummerċ, esibizzjoni industrijali, agrikola jew tal-krafts, fiera jew wirja (*show or display*) pubblika simili li mhijiex organizzata għal għanijiet privati fi hwienet jew fondijiet tan-negozju bil-hsieb ta' bejgħ ta' prodotti barranin, u li matulhom il-prodotti jibqgħu taht il-kontroll tad-dwana.

IT-TITOLU IV

IL-PROVA TA' L-ORIĠINI

Artikolu 14

Htiġijiet ġenerali

1. Prodotti li joriġinaw mill-PTLHB għandhom, ma' l-importazzjoni fil-Komunità jibbenefikaw minn din id-Deciżjoni mas-sottomissjoni ta' jew:

- (a) ċertifikat ta' moviment EUR 1, li kampjun tiegħu jidher fl-Appendiċi 3; jew
- (b) fil-każijiet speċifikati fl-Artikolu 19(1), dikjarazzjoni, li t-test tagħha jidher fl-Appendiċi 4, mogħtija mill-esportatur fuq fattura, *delivery note* jew xi dokument iehor kummerċjali li jid-deskrivi l-prodotti konċernati f'dettall biżżejjed sabiex ikunu jistgħu jiġu identifikati (minn issa 'l quddiem msejha d-"dikjarazzjoni tal-fattura").

2. Minkejja l-paragrafu 1, prodotti li joriginaw fit-tifsira ta' dan l-Anness għandhom, fil-kazijiet speċifikati fl-Artikolu 25, jibbenefikaw minn din id-Deċiżjoni mingħajr ma jkun meħtieġ li jis-sottomettu xi wieħed mid-dokumenti riferiti hawn fuq.

Artikolu 15

Il-proċedura għall-hruġ ta' ċertifikat ta' moviment EUR.1

1. Ċertifikat ta' moviment EUR.1 għandu jinhareġ mill-awtoritajiet tad-dwana tal-PTLHB esportatur fuq applikazzjoni li tkun saret bil-miktub mill-esportatur jew, fuq ir-responsabbiltà ta' l-esportatur, mir-rappreżentant awtorizzat tiegħu.

2. Għal dan il-ghan, l-esportatur jew ir-rappreżentant awtorizzat tiegħu għandu jimla kemm iċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1 u l-formola ta' l-applikazzjoni, li kampjun tagħhom jidhru fl-Appendiċi 3. Dawn il-formoli għandhom jmtlew bi qbil mad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Anness. Jekk ikunu miktuba bl-idejn, iridu jmtlew bl-inka f'karattri stampati. Id-deskrizzjoni tal-prodotti trid tingħata fil-kaxxa riservata għal dan il-ghan mingħajr ma jithallew linji vojta. Meta l-kaxxa ma timentelhiex kompletament, linja oriżontali trid titpenġa taht l-aħhar linja tad-deskrizzjoni, u l-ispazju vojta jinqata'.

3. L-esportatur li qed japplika għall-hruġ ta' ċertifikat ta' moviment EUR.1 għandu jkun ippreparat sabiex jissottometti f'kull hin, fuq it-talba ta' l-awtoritajiet tad-dwana tal-PTLHB esportatur fejn jinhareġ iċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1, id-dokumenti kollha xierqa li jippruvaw li l-istat ta' l-origini tal-prodotti konċernati kif ukoll it-tweġtieq tal-htigijiet l-oħra ta' dan l-Anness.

4. Ċertifikat ta' moviment EUR.1 għandu jinhareġ mill-awtoritajiet tad-dwana tal-PTLHB esportatur jekk il-prodotti konċernati jkunu jistgħu jitqiesu bħala prodotti li joriginaw mill-PTLHB, mill-Komunità jew mill-AKP u li jwettqu l-htigijiet l-oħra ta' dan l-Anness.

5. L-awtoritajiet tad-dwana tal-hruġ (ta' dawn iċ-ċertifikati) għandhom jiehdu kull pass meħtieġ sabiex jivverifikaw l-istat ta' l-origini tal-prodotti u t-tweġtieq tal-htigijiet l-oħra ta' dan l-Anness. Għal dan il-ghan, għandu jkollhom id-dritt li jitolbu kull xhieda u li jwettqu kull spezzjoni tal-kontijiet ta' l-esportatur jew xi spezzjoni oħra li titqies xierqa. L-awtoritajiet tad-dwana tal-hruġ (ta' dawn iċ-ċertifikati) għandhom jiżgura wkoll li l-formoli riferiti fil-paragrafu 2 jmtlew kif suppost. Partikolarment, għandhom jispezzjonaw jekk l-ispazju riservat għad-deskrizzjoni tal-prodotti jkunx tlesta f'manjiera li teskludi l-possibiltà kollha ta' żidiet frawdolenti.

6. Id-data tal-hruġ taċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1 għandha tiġi ndikata fil-Kaxxa 11 taċ-ċertifikat.

7. Ċertifikat ta' moviment EUR.1 għandu jinhareġ mill-awtoritajiet tad-dwana u jsir disponibbli lill-esportatur malli l-esportazzjoni attwali tkun giet effettwata jew żgurata.

Artikolu 16

Ċertifikati ta' moviment EUR.1 mahruġa retrospettivament

1. Minkejja l-Artikolu 15(7), ċertifikat tal-moviment EUR.1 jista' jinhareġ eċċezzjonalment wara l-esportazzjoni tal-prodotti li għandhom x'jaqsmu miegħu:

- (a) ma nharigx fil-hin ta' l-esportazzjoni minhabba żbalji jew ommissjonijiet involuntari jew ċirkostanzi speċjali; jew
- (b) jintwera għas-sodisfazzjoni ta' l-awtoritajiet tad-dwana li nhareġ ċertifikat ta' moviment EUR.1 imma ma giex aċċettat fl-importazzjoni għal raġuni tekniċi.

2. Għall-implimentazzjoni ta' paragrafu 1, l-esportatur irid jindika fl-applikazzjoni tiegħu il-post u d-data ta' esportazzjoni tal-prodotti li magħhom għandu x'jaqsmu iċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1, u jiddikjara r-raġunijiet għat-talba tiegħu.

3. L-awtoritajiet tad-dwana jistgħu johorġu ċertifikat ta' moviment EUR.1 retrospettivament biss wara li jivverifikaw li t-tagħrif provvdut fl-applikazzjoni ta' l-esportatur jiftiehem ma' dak il-fajl korrespondenti.

4. Ċertifikati ta' moviment EUR.1 mahruġa retrospettivament iridu jiġu endorsjati ma wahda mill-frazzjonijiet li ġejjin fil-kaxxa "Rimarki" (Kaxxa 7) taċ-ċertifikat tal-moviment EUR.1.

"EXPEDIDO A POSTERIORI", "UDSTEDT EFTERFØLGENDE", "NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT", "ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ", "ISSUED RETROSPECTIVELY", "DÉLIVRÉ A POSTERIORI", "RILASCIATO A POSTERIORI", "AFGEGEVEN A POSTERIORI", "EMITIDO A POSTERIORI", "ANNETTU JÄLKIKÄTEEN", "UTFÄRDAT I EFTERHAND".

5. L-endorjar riferit fil-paragrafu 4 għandu jiddahhal fil-kaxxa "Rimarki" taċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1.

Artikolu 17

Hruġ ta' ċertifikat doppju ta' moviment EUR.1

1. Fil-każ tas-serq, it-telf u l-qerda ta' ċertifikat ta' moviment EUR.1, l-esportatur jista' japplika lill-awtoritajiet tad-dwana li jkunu harġuh għal kopja magħmula fuq il-bażi tad-dokumenti ta' esportazzjoni fil-pussess tagħhom.

2. Iċ-ċertifikat ta' movement doppju EUR.1 għandu jiġi endorsjat fil-kaxxa "Rimarki" (Kaxxa 7) b'wahda mill-kelmiet li ġejjin:

"DUPLICADO", "DUPLIKAT", "ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ", "DUPLICATE", "DUPLICATA", "DUPLICATO", "DUPLICAAT", "SEGUNDA VIA", "KAKSOISKAPPALE".

3. L-endorjar riferit fil-paragrafu 2 għandu jiddahhal fil-kaxxa tar-"Rimarki" taċ-ċertifikat doppju ta' movement taċ-ċertifikat doppju ta' movement EUR.1.

4. Il-kopja, li trid iġġorr id-data tal-ħruġ taċ-ċertifikat oriġinal ta' moviment EUR.1, għandha tibda tapplika minn dik id-data.

Artikolu 18

Hruġ ta' ċertifikati ta' movement EUR.1 fuq il-bażi ta' prova ta' l-oriġini mahruġa jew magħmula minn qabel.

Meta prodotti li joriġinaw jitqiegħdu taħt il-kontroll ta' uffiċċju tad-dwana fil-Komunità jew fil-PTLHB, għandu jkun possibbli li tiġi mibdula l-prova oriġinali ta' l-oriġini minn ċertifikat ta' moviment wiehed jew aktar EUR.1 għall-ghan li jintbagħtu l-prodotti kollha jew xi whud minnhom x'imkien iehor fil-Komunità jew fil-PTLHB. Iċ-ċertifikat(i) ta' moviment mibdul EUR.1 għandu jinhareġ mill-uffiċċju tad-dwana li taħt il-kontroll tiegħu jitqiegħdu l-prodotti.

Artikolu 19

Kondizzjonijiet għall-ħruġ ta' dikjarazzjoni ta' fattura

1. Dikjarazzjoni ta' fattura kif riferit fl-Artikolu 14(1)(b) tista' tintbagħat:

(a) minn esportatur approvat fit-tifsira ta' l-Artikolu 20, jew

(b) minn kull esportatur għal kull kunsinja li tikkonsisti minn pakkett wiehed jew aktar li jikkontjenu prodotti li joriġinaw li l-valur totali tagħhom ma jaqbiżx il-EUR 6 000.

2. Tista' tinhareġ dikjarazzjoni ta' fattura jekk il-prodotti konċernati jkunu jistgħu jinqiesu bħala prodotti li joriġinaw fil-PTLHB, fl-Istati ta' l-AKP jew fil-Komunità u jkunu jwettqu l-htigijiet l-oħra ta' dan l-Anness.

3. L-esportatur li qed johroġ dikjarazzjoni ta' fattura għandu jkun ippreparat sabiex jissottometti f'kull hin, fuq it-talba ta' l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż jew territorju esportatur, id-dokumenti kollha xierqa li jippruvaw li l-istat ta' l-oriġini tal-prodotti konċernati kif ukoll it-twettieq tal-htigijiet l-oħra ta' dan l-Anness.

4. Dikjarazzjoni ta' fattura għandha tinhareġ mill-esportatur permezz tat-tajppar, it-timbrar jew l-istampar fuq il-fattura, id-delivery note jew dokument kummerċjali iehor, id-dikjarazzjoni, li t-test tiegħu jidher fl-Appendiċi 4, permezz tal-versjonijiet lingwistiċi dikjarati f'dak l-Anness u bi qbil mad-dispożizzjonijiet tal-ligi domestika tal-pajjiż jew territorju esportatur. Jekk id-dikjarazzjoni tkun miktuba bl-idejn, trid timtla bl-inka f'karatteri stampati.

5. Dikjarazzjonijiet ta' fattura għandhom iġorru l-firma oriġinali ta' l-esportatur bil-kitba ta' l-id. Madankollu, esportatur approvat fit-tifsira ta' l-Artikolu 20 m'għandux jinhtieg li jiffirma dawn id-dikjarazzjonijiet basta iżda li jagħti lill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż esportatur impenn bil-miktub li jaċċetta responsabbiltà shiha għal kull dikjarazzjoni ta' fattura li tidentifikah bħalli kieku jkun iffirma bil-kitba ta' l-id huwa stess.

6. Dikjarazzjoni ta' fattura tista' tinhareġ mill-esportatur meta l-prodotti li għandhom x'jaqsmu magħha jiġu esportati jew wara l-esportazzjoni fuq kondizzjoni li tiġi preżentata fil-pajjiż

importatur mhux aktar minn sentejn wara l-importazzjoni tal-prodotti li għandhom x'jaqsmu magħha.

Artikolu 20

Esportatur approvat

1. L-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż esportatur jistgħu jawtorizzaw lil kull esportatur li jagħmel tagħbija frekwenti ta' prodotti skond id-dispożizzjonijiet ta' koperazzjoni tal-kummerċ tad-Deċiżjoni biex jagħmlu dikjarazzjoni tal-fattura irrispettivament mill-valur tal-prodotti konċernati. Esportatur li jfittex din l-awtorizzazzjoni jrid joffri għas-sodisfazzjoni ta' l-awtoritajiet tad-dwana l-garanziji kollha meħtieġa sabiex jiġi verifikat l-istat ta' l-oriġini tal-prodotti kif ukoll it-twettieq tal-htigijiet l-oħra ta' dan l-Anness.

2. L-awtoritajiet tad-dwana jistgħu jagħtu l-istat ta' esportatur approvat bla ħsara għal xi kondizzjonijiet li jqisu xieraq.

3. L-awtoritajiet tad-dwana għandhom jagħtu lill-esportatur approvat numru ta' awtorizzazzjoni tad-dwana li għandu jidher fuq id-dikjarazzjoni tal-fattura.

4. L-awtoritajiet tad-dwana għandhom jimmonitorjaw l-użu ta' l-awtorizzazzjoni mill-esportatur approvat.

5. L-awtoritajiet tad-dwana jistgħu jirtiraw l-awtorizzazzjoni f'kull hin. Għandhom jagħmlu dan meta l-esportatur approvat ma joffrix aktar il-garanziji riferiti fil-paragrafu 1, ma jwettaqx il-kondizzjonijiet riferiti fil-paragrafu 2 jew inkella jagħmel użu mhux korrett ta' l-awtorizzazzjoni.

Artikolu 21

Il-validita tal-prova ta' l-o riġini

1. Prova ta' l-oriġini għandha tkun valida għal għaxar xhur mid-data tal-ħruġ fil-pajjiż esportatur, u għandha tiġi sottometta fil-perjodu msemmi lill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur.

2. Il-provi ta' l-oriġini li huma sottomessi lill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur wara d-data finali għall-presentazzjoni speċifikata fil-paragrafu 1 jistgħu jiġu aċċettati għall-ghan li jiġi applikat trattament preferenzjali, fejn nuqqas tas-sottomissjoni ta' dawn id-dokumenti sad-data finali ddikjarata hija dovuta għal ċirkostanzi eċċezzjonali.

3. F'każijiet oħra ta' presentazzjoni fit-tard, l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur jistgħu jaċċettaw il-provi ta' l-oriġini fejn il-prodotti jkunu ġew sottomessi qabel id-data finali msemmija.

Artikolu 22

Il-proċedura transitu

Meta l-prodotti jidhlu f'PTLHB jew Stat ta' l-AKP iehor għajr il-pajjiż ta' l-oriġini, perjodu aktar ta' validita ta' 4 xhur għandu jibda fid-data li fiha l-awtoritajiet tad-dwana fil-pajjiż tat-transitu jdaħhlu dan li ġej fil-kaxxa tar-Rimarki (Kaxxa 7) taċ-ċertifikat EUR.1:

— il-kelma "transitu".

— l-isem tal-pajjiż tat-transitu,

- it-timbru uffiċjali, li kampjun tiegħu jkun sar disponibbli lill-Kummissjoni, f'konformità ma' l-Artikolu 31,
- id-data ta' l-endorsjar.

Artikolu 23

Is-sottomissjoni tal-prova ta' l-orijini

Provi ta' l-orijini għandhom jiġu sottomessi lill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur bi qbil mal-proċeduri applikabbli f'dak il-pajjiż. L-awtoritajiet imsemmija jistgħu jehtieġu traduzzjoni ta' prova ta' l-orijini u jistgħu jehtieġu d-dikjarazzjoni tal-fattura li trid tiġi akkompanjata minn dikjarazzjoni mill-importatur illi turi li l-prodotti jilhqgħu l-kondizzjonijiet mehtieġa għall-implimentazzjoni tad-Deciżjoni.

Artikolu 24

Importazzjoni bin-nifs

Fejn, fuq it-talba ta' l-importatur u fuq il-kondizzjonijiet preskritti mill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur, prodotti żmontati jew mhux magħquda flimkien fit-tifsira tar-Regola Ġenerali 2(a) tas-Sistema Armonizzata li tidhol fit-Taqsimijiet XVI u XVII jew l-intestatura Nri 7308 u 9406 tas-Sistema Armonizzata huma mportati bin-nifs, prova wahdanija ta' l-orijini għal dawn il-prodotti għandha tiġi sottomessa lill-awtoritajiet tad-dwana ma' l-importazzjoni ta' l-ewwel akkont.

Artikolu 25

Eżenzjonijiet mill-prova ta' l-orijini

1. Prodotti li jintbagħtu bhala pakkett żgħar minn persuni privati għal persuni privati jew li jiffurmaw parti mill-bagalji personali tal-vjaġġaturi għandhom jiddahhlu bhala prodotti li joriġinaw mingħajr ma tkun tinhtieġ is-sottomissjoni tal-prova ta' l-orijini, basta iżda li dawn il-prodotti ma jkunux ġew importati permezz ta' kummerċ u jkunux ġew dikjarati bhala li jilhqgħu l-htigijiet ta' dan l-Anness u fejn ma jkun hemm l-ebda dubbju rigward l-onesta ta' din id-dikjarazzjoni. Fil-każ ta' prodotti li jintbagħtu bil-posta, din id-dikjarazzjoni tista' ssir fuq id-dikjarazzjoni tad-dwana CN22/CN23 jew fuq karta annessa ma dak id-dokument.

2. Importi li huma fuq bażi okkażjonali u jikkonsistu biss minn prodotti għall-użu personali tar-reċipjenti jew il-vjaġġaturi jew il-familji tagħhom m'għandhomx jitqiesu bhala importi ta' kummerċ jekk ikun ċar min-natura u l-kwantita tal-prodotti li l-ebda għan kummerċjali ma huwa mahsub.

3. Barra minn hekk, il-valur totali ta' dawn il-prodotti m'għandux jaqbeż il-500 EUR fil-każ ta' pakketti żgħar jew 1 200 EUR fil-każ ta' prodotti li jiffurmaw parti mill-bagalji personali tal-vjaġġatur.

Artikolu 26

Il-proċedura ta' tagħrif għal għanijiet ta' kumulu

1. Meta jiġu applikati l-Artikolu 2(2) jew l-Artikolu 6(1), ix-xhieda ta' l-istat ta' l-orijini fit-tifsira ta' dan l-Anness tal-materjali li jkunux ġew mill-PTLHB l-iehor, il-Komunità jew l-Istati ta' l-AKP għandhom jingħataw permezz ta' ċertifikat ta' moviment EUR.1 jew permezz ta' dikjarazzjoni tal-provvreditur, kampjun li jidher fl-Appendiċi 5 A mogħti mill-esportatur fil-pajjiż li minn jiġu l-materjali.

2. Meta jiġu applikati l-Artikolu 2(2) jew l-Artikolu 6(1), ix-xhieda tax-xogħol jew proċessar imwettaq fil-PTLHB l-iehor,

il-Komunità jew l-Istati ta' l-AKP għandhom jingħataw permezz tad-dikjarazzjoni tal-provveditur li kampjun tiegħu jidher fl-Appendiċi 5 A mogħti mill-esportatur fil-pajjiż li minn jiġu l-materjali.

3. Għandha tingħata dikjarazzjoni separata tal-provveditur mill-provveditur għal kull kunsinja ta' materjal fuq il-fattura kummerċjali li għandha x'taqasma ma' dik it-tagħbija jew f'anness ma' dik il-fattura, jew fuq *delivery note* jew xi dokument kummerċjali iehor li għandu x'jaqsa mat-tagħbija li tiddeskrivi l-materjali konċernat f'dettall biżżejjed biex ikunu jistgħu jiġu identifikati.

4. Id-dikjarazzjoni tal-provveditur tista' ssir fuq formola stampata minn qabel.

5. Id-dikjarazzjonijiet tal-provveditur għandhom jiġu ffirmati bil-kitba ta' l-id. Madankollu, fejn il-fattura u d-dikjarazzjoni tal-provveditur huma stabbiliti permezz ta' metodi elettronici ta' proċessar ta' fatti magħrufa (*data*), id-dikjarazzjoni tal-provveditur ma tehtieġx li tiġi ffirmata bil-kitba ta' l-id basta iżda li l-uffiċjali responsabbli fil-kumpanija provveditura huwa identifikat għas-sodisfazzjoni ta' l-awtoritajiet tad-dwana fil-pajjiż jew it-territorju fejn id-dikjarazzjonijiet tal-provvedituri huma stabbiliti. L-awtoritajiet tad-dwana msemija tista' tippreskrivi l-kondizzjonijiet għall-implimentazzjoni ta' dan il-paragrafu.

6. Id-dikjarazzjonijiet tal-provveditur huma sottomessi għall-uffiċċju kompetenti tad-dwana fil-PTLHB esportatur li huwa mitlub li johroġ iċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1.

7. Id-dikjarazzjonijiet tal-provveditur li jkunu saru u ċertifikati ta' tagħrif mahruġa qabel id-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Deciżjoni bi qbil ma' l-Artikolu 23 ta' l-Anness II mad-Deciżjoni 91/482/KEE għandhom jibqgħu validi.

8. Għall-ghan ta' l-Artikolu 6(4), l-ewwel sottoparagrafu, iċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1 għandu jiġi endorsjat b'wahda mill-frazzjonijiet fil-kaxxa tar-"Rimarki" (Kaxxa 7) taċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1:

"RESTITUCIÓN A LA EXPORTACIÓN NO PAGADA", "EKSPORTRESTITUTION IKKE UDBETALT", "KEINE AUSFUHRERSTATTUNG GEZAHLT", "ΔΕΝ ΚΑΤΕΒΑΗΘΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ", "EXPORT REFUND NOT PAID", "RESTITUTION À L'EXPORTATION NON PAYÉE", "RESTITUZIONE ALL'ESPORTAZIONE NON CORRISPOSTA", "GEEN UITVOERRESTITUTIE BETAALD", "RESTITUIÇÕES À EXPORTAÇÃO NÃO PAGAS", "EI MAKSETTU VIENTITUEKA", "EXPORTSTÖD EJ UTBETALAT".

Artikolu 27

Id-dokumenti ta' sostenn

Id-dokumenti riferiti fl-Artikolu 15(3) u l-Artikolu 19(3) użati għall-ghan li jixhdu li prodotti koperti minn ċertifikat ta' moviment EUR.1 jew dikjarazzjoni ta' fattura u jistgħu jitqiesu bhala prodotti li joriġinaw f'PTLHB jew fil-Komunità jew f'AKP u li jwettqu l-htigijiet l-oħra ta' dan l-Anness jistgħu jikkonsistu fost hwejjegħ oħra minn dawn li ġejjin:

- (a) xhieda diretta tal-proċessi mwettqa mill-esportatur jew mill-provveditur sabiex tinkiseb il-merkanzija konċernata, li tinstab per eżempju fil-kontijiet tiegħu jew bookkeeping intern;
- (b) dokumenti li jixhdu l-istat ta' l-orijini tal-materjali wżati, mahruġa jew magħmula f'PTLHB, jew fil-Komunità jew fi Stat ta' l-AKP fejn dawn id-dokumenti jintużaw bi qbil mal-liġi domestika;

- (c) dokumenti li jixhdu x-xogħol jew il-proċessar ta' materjali fil-PTLHB, fil-Komunità, jew fl-Istati ta' l-AKP, mahruġa jew magħmula f'PTLHB, fil-Komunità jew fi Stat ta' l-AKP, fejn dawn id-dokumenti jintużaw bi qbil mal-liġi domestika;
- (d) ċertifikati ta' moviment EUR.1 jew dikjarazzjonijiet tal-fattura li jixhdu l-istat ta' l-oġġini ta' materjali wżati, mahruġa jew magħmula fil-PTLHB, fil-Komunità jew fl-Istati ta' l-AKP u bi qbil ma' dan l-Anness.

Artikolu 28

Il-preservazzjoni tal-prova ta' l-oġġini u d-dokumenti ta' sostenn

1. L-esportatur li qed japplika għall-hruġ ta' ċertifikat ta' moviment EUR.1 għandu jżomm għal mill-inqas tliet snin id-dokumenti riferiti fl-Artikolu 15(3).
2. L-esportatur li jagħmel dikjarazzjoni tal-fattura għandu jżomm għal mill-inqas tliet snin kopja ta' din id-dikjarazzjoni tal-fattura kif ukoll id-dokumenti riferiti fl-Artikolu 19(3).
3. L-awtoritajiet tad-dwana tal-PTLHB esportatur li johroġ ċertifikat ta' moviment EUR.1 għandu jżomm għal mill-inqas tliet snin l-applikazzjoni riferita fl-Artikolu 15(2).
4. L-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur għandu jżomm għal mill-inqas tliet snin l-ċertifikati ta' moviment EUR.1 u d-dikjarazzjonijiet ta' fattura sottomessi lilhom.

Artikolu 29

Diskrepanzi u żbalji formali

1. L-iskoperta ta' diskrepanzi żgħar bejn id-dikjarazzjonijiet magħmula fil-prova ta' l-oġġini u dawk magħmula fid-dokumenti sottomessi lill-uffiċċju tad-dwana għall-ghan tat-twettieq tal-formalitajiet għall-importazzjoni tal-prodotti m'għandhiex *ipso facto* tirrendi l-prova ta' l-oġġini nulla u battala jekk ikun stabbilit kif xieraq li dan id-dokument jikkorrespondi għall-prodotti sottomessi.
2. Żbalji formali ovvi bħal ma huma żbalji tat-typing fuq prova ta' l-oġġini m'għandhomx jikkawgaw li dan id-dokument jiġi riġettat jekk dawn l-iżbalji mhumniex tali li jgħallqu dubbji rigward il-korrettezza tad-dikjarazzjonijiet li jsiru f'dan id-dokument.

Artikolu 30

Ammonti espressi f'euro

1. L-ammonti li jridu jintużaw f'kull munita nazzjonali msemmija ta' Stat Membru għandhom ikunu ekwivalenti f'dik il-munita nazzjonali ta' l-ammonti espressi f'euro ma' l-ewwel ġurnata tax-xogħol f'Ottubru 1999.

2. L-ammonti espressi f'euro u l-ekwivalenti tagħhom fil-muniti nazzjonali ta' xi whud mill-Istati Membri għandhom jiġu riveduti mill-Kumitat tal-Kodiċi tad-Dwana (Taqsimha Oriġini) fuq it-talba tal-Kummissjoni, Stat Membru jew tal-PTLHB. Hija u tliet ta' din ir-reviżjoni, il-Kumitat għandu jiżgura li ma jkun hemm l-ebda tnaqqis fl-ammonti li jridu jintużaw f'kull munita nazzjonali u barra minn hekk għandha tqis ix-xewqa li jiġu preservati l-effetti tal-limiti konċernati f'termini rejali. Għal dan il-ghan, tista' tiddeċiedi li timmodifika l-ammonti espressi f'euro.

3. Meta l-prodotti jiġu fatturati fil-munita ta' Stat Membru ieħor, il-pajjiż importatur għandu jagħraf l-ammont mgharraf mill-Istat Membru konċernat.

IT-TITOLU V

ARRANĠAMENTI GĦAL KOPERAZZJONI AMMINISTRATTIVA

Artikolu 31

Komunikazzjoni ta' timbri u ndirizzi

Il-PTLHB għandu jingħat lill-Kummissjoni kampjuni tat-timbri wżati flimkien ma' l-ndirizzi ta' l-awtoritajiet tad-dwana kompetenti biex johroġu ċertifikati ta' moviment EUR.1 u jwettqu l-verifika sosekwenti ta' ċertifikati ta' moviment EUR.1 u d-dikjarazzjonijiet tal-fattura.

Ċertifikati ta' moviment EUR.1 għandhom jiġu aċċettati għall-ghan li jiġi applikat trattament preferenzjali mid-data li l-Kummissjoni terċievi t-tagħrif.

Il-Kummissjoni għandha tibgħat dan it-tagħrif lill-awtoritajiet tad-dwana ta' l-Istati Membri.

Artikolu 32

Il-verifika ta' provi ta' l-oġġini

1. Sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni kif suppost ta' dan l-Anness, il-PTLHB, il-Komunità u l-Istati ta' l-AKP għandhom jgħinu lil xulxin permezz ta' l-amministrazzjonijiet kompetenti tad-dwana, fl-ispezzjonar ta' l-awtenticità ta' ċertifikati ta' moviment EUR.1 jew id-dikjarazzjonijiet tal-fattura u l-korrettezza tat-tagħrif mogħti f'dawn id-dokumenti.

L-awtoritajiet konsultati għandhom ifornu t-tagħrif rilevanti rigward il-kondizzjonijiet fuq liema l-prodott ikun sar, u jindikaw speċjalment il-kondizzjonijiet li fuqhom ir-regoli ta' l-oġġini jkunu ġew rispettati fid-diversi PTLHB, l-Istati Membri jew l-Istati ta' l-AKP konċernati.

2. Verifika sosekwenti ta' provi ta' l-oġġini għandhom jitwettqu kif ġie ġie jew kull meta l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur ikollhom dubbji raġunevoli rigward l-awtenticità ta' dawn id-dokumenti, l-istat ta' l-oġġini tal-prodotti konċernati jew it-twettieq tal-htigijiet l-oħra ta' dan l-Anness.

3. Għall-għanijiet ta' l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' paragrafu 2, l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur għandhom jirritormaw iċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1 u l-fattura, jekk tkun giet sottomessa, id-dikjarazzjoni tal-fattura, jew kopja ta' dawn id-dokumenti, lill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż esportatur waqt li jagħtu, fejn ikun xieraq, ir-raġunijiet għall-investigazzjoni. Kull document u tagħrif miksub li jissuggerixxi li t-tagħrif mogħti fuq il-prova ta' l-oriġini mhuwiex korrett għandu jintbagħat f'appoġġ tat-talba tal-verifika.

4. Il-verifika għandha titwettaq mill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż esportatur Għal dan il-ghan, għandu jkollhom id-dritt li jitolbu kull xhieda u li jwettqu kull spezzjoni tal-kontijiet ta' l-esportatur jew xi spezzjoni oħra li titqies xierqa.

5. Jekk l-awtoritajiet tal-pajjiż importatur jiddeċiedu li jissospendu l-ghoti ta' trattament preferenzjali lill-prodotti konċernati waqt li jistennu ir-riżultati tal-verifika, rilaxx tal-prodotti għandu jiġi offrut lill-importatur bla ħsara għal kull mizuri prekawżjonali għudikata meħtieġa.

6. L-awtoritajiet tad-dwana li qed jitolbu l-verifika għandhom jiġu mgħarrfa bir-riżultati ta' din il-verifika kemm jista' jkun malajr. Dawn ir-riżultati jridu jindikaw b'mod ċar jekk id-dokumenti humiex awtentiċi u jekk il-prodotti konċernati jistgħux jitqiesu bħala prodotti li joriġinaw fil-PTLHB, fil-Komunità jew fl-AKP u jwettqux il-htigijiet l-oħra ta' dan l-Anness.

7. Jekk f'każijiet ta' dubju raġunevoli ma jkunx hemm risposta fi żmien għaxar xhur mid-data tat-talba tal-verifika jew jekk ir-risposta ma tikkontjenix tagħrif biżżejjed biex tiġi stabbilita l-awtentiċità tad-dokument imsemmi jew l-oriġini rejali tal-prodotti, l-awtoritajiet tad-dwana li qed jitolbu dan għandhom, minbarra f'ċirkostanzi eċċezzjonali, jirrifjutaw intitolament għall-preferenzi.

8. Fejn il-proċedura tal-verifika jew kull tagħrif ieħor disponibbli jidher li qed jindika li d-dispożizzjonijiet ta' dan l-Anness qed jinkisru, il-PTLHB fuq l-inizjattiva tiegħu stess jew fuq it-talba tal-Komunità għandu jwettaq inkjesti xierqa jew jirraġa dawn l-inkjesti jwettqu bl-urġenza meħtieġa sabiex jidentifika u jipprevjeni dawn il-kontravvenzjonijiet. Il-Kummissjoni tista' tippar-teċipa fl-inkjesti.

Artikolu 33

Il-verifika ta' dikjarazzjonijiet tal-provvredituri

1. Il-verifika tad-dikjarazzjoni tal-provvedituri tista' titwettaq kif ġie ġie jew kull meta l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur ikollhom dubbi raġunevoli rigward l-awtentiċità tad-dokument jew l-eżattezza jew il-kompletezza tat-tagħrif rigward l-oriġini vera tal-materjali msemmija.

2. L-awtoritajiet tad-dwana li lilhom tiġi sottomessa dikjarazzjoni tal-provveditur jistgħu jitolbu lill-awtoritajiet tad-dwana ta' l-Istat fejn id-dikjarazzjoni kienet saret sabiex johorġu ċertifikat ta' tagħrif, li kampjun tiegħu jidher fl-Appendiċi 6. Alternattivament, l-awtoritajiet tad-dwana li lilhom tiġi sottomessa dikjarazzjoni tal-

provveditur jistgħu jitolbu lill-esportatur sabiex jipproduċi ċertifikat ta' tagħrif mahruġ mill-awtoritajiet tad-dwana ta' l-Istat fejn tkun saret id-dikjarazzjoni.

Kopja taċ-ċertifikat ta' tagħrif għandha tiġi preservata mill-uffiċċju li jkun harġu għal mill-inqas tliet snin.

3. L-awtoritajiet tad-dwana li qed jitolbu dan għandhom jiġu mgħarrfa bir-riżultati tal-verifika kemm jista' jkun malajr. Ir-riżultati jridu jkunu tali li jindikaw pożittivament jekk id-dikjarazzjoni rigward l-istat tal-materjali huwiex korrett.

4. Għall-ghan ta' verifika, provvedituri għandhom iżommu għal mhux inqas minn tliet snin kopja tad-dokument li jikkontjeni d-dikjarazzjoni flimkien max-xhied kollha meħtieġa li turi l-istat veru tal-materjali.

5. L-awtoritajiet tad-dwana fl-Istat fejn id-dikjarazzjoni tal-provveditur hija stabbilita għandu jkollhom id-dritt li jitolbu kull xhieda jew iwettqu kull spezzjoni li jqisu xierqa sabiex tiġi verifikata l-korrettività ta' kull dikjarazzjoni tal-provveditur.

6. Kull ċertifikat ta' moviment EUR.1 mahruġ jew magħmul fuq il-bażi ta' dikjarazzjoni inkorretta tal-provveditur għandu jitqies null u battal.

Artikolu 34

Il-ftehim f'nuqqas ta' qbil

Fejn jinholoq nuqqas ta' qbil rigward il-proċeduri ta' verifika ta' l-Artikoli 32 u 33 fejn ma jistax jintlaħaq ftehim bejn l-awtoritajiet tad-dwana li qed jitolbu verifika u l-awtoritajiet tad-dwana responsabbli għat-twettiq ta' din il-verifika jew fejn iqajjmu mistoqsija rigward l-interpretazzjoni ta' dan l-Anness, għandhom jiġu sottomessi lill-Kumitat tal-Kodiċi tad-Dwana – Taqsima Oriġini mwaqqfa mir-Regolament (KEE) Nru 2913/92.

Fil-każijiet kollha il-ftehim f'nuqqas ta' qbil bejn l-importatur u l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur għandu jkun skond il-leġislazzjoni tal-pajjiż imsemmi.

Artikolu 35

Il-Penali

Il-penali għandhom jiġu mposti fuq kull persuna li tfassal, jew tikkagħna t-tfassil, ta' dokument li jikkontjeni tagħrif mhux korrett għall-ghan li jinkiseb trattament preferenzjali għal prodotti.

Artikolu 36

Żoni hielsa

1. Il-PTLHB u l-Istati Membri għandhom jiehdu l-passi kollha meħtieġa sabiex jiġi żgurat li prodotti negozjati taħt koprimient ta' prova ta' l-oriġini jew dikjarazzjoni tal-provveditur u li fil-kors tat-trasport iżaw żona hielsa li tinstab fit-territorju tagħhom, mhumix sostitwiti minn merkanzija oħra u ma jgħaddux minn maniġġjar ieħor għajr l-operati normali disinjati biex tiġi preventata d-deterjorazzjoni tagħhom.

2. Permezz ta' eżenzjoni għad-dispożizzjonijiet li jinstabu fil-paragrafu 1, meta prodotti li joriġinaw jiġu mportati f'żona hielsa taht koprimint ta' prova ta' l-orġini u jgħaddu minn trattament jew proċessar, l-awtoritajiet konċernati għandhom joħorġu ċertifikat ta' moviment EUR.1 ġdid fuq it-talba ta' l-esportatur, jekk it-trattament u l-proċessar li jkun sar ikun f'konformità mad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Anness.

Artikolu 37

Derogi

1. Id-derogi minn dan l-Anness jistgħu jiġu adottati fejn l-iżvilupp ta' industriji eżistenti jew il-holqien ta' industriji godda tiġġustifikahom.

L-Istati Membri jew, fejn ikun xieraq, l-awtoritajiet tal-PTLHB konċernati għandhom jgħarrfu lill-Komunità bit-talba tagħhom għal deroga flimkien mar-raġunijiet għat-talba bi qbil mal-paragrafu 2.

Il-Komunità għandha twieġeb b'mod pożittiv għat-talbiet kollha li huma ġustifikati kif misthoq f'konformità ma' dan l-Artikolu u li ma jistgħux jikkawunaw hsara serja għal industrija Komunitarja stabbilita.

2. Sabiex jiġi faċilità l-eżami ta' talbiet għal deroga, l-Istat Membru jew il-PTLHB li qed jagħmel it-talba għandu, permezz tal-formola mogħtija fl-Appendiċi 7, iforni bhala appoġġ għat-talba tiegħu it-tagħrif possibbli l-aktar shih li jkopri partikolarment il-punti mnizzla flista hawn taht:

- deskrizzjoni tal-prodott lest
- in-natura u l-kwantita ta' materjali li joriġinaw minn pajjiż terz,
- in-natura u l-kwantita ta' materjali li joriġinaw fl-Istati ta' l-AKP, il-Komunità jew il-PTLHB, jew li jkunu ġew proċessati hemm,
- proċessi ta' fabbrikazzjoni,
- il-valur miżjud,
- in-numru ta' impjegati fl-impriza konċernata,
- il-volum antiċipat ta' esporti lejn il-Komunità,
- sorsi oħra possibbli ta' provvista għal materji primi,
- raġunijiet għat-tul ta' żmien mitlub fid-dawl ta' sforzi magħmula biex jinstabu sorsi godda ta' provvista,
- osservazzjonijiet oħra.

L-istess regoli għandhom japplikaw għal kull talba għal estensjoni.

3. L-eżami ta' talbiet għandu partikolarment iqis:

- (a) il-livell ta' żvilupp jew is-sitwazzjoni ġeografika tal-PTLHB konċernat;
- (b) każijiet fejn l-applikazzjoni tar-regoli eżistenti ta' l-orġini jkunu jaffettwaw sinifikament l-abbilita ta' industrija eżistenti f'PTLHB sabiex tkompli l-esportazzjonijiet tagħha lill-Komunità, b'riferenza partikolari għal każijiet fejn dan ikun jista' jwassal għall-waqfien ta' l-attivitajiet tagħha;

(ċ) każijiet speċifiċi fejn ikun jista' jintwera b'mod ċar li investiment sinifikanti f'industrija jista' jinżamm lura mir-regoli ta' l-orġini u fejn deroga li tiffavorixxi r-rejalizzazzjoni tal-programm ta' investiment tipperemmetti li dawn ir-regoli jiġu sodisfatti fi stadji.

4. F'kull każ għandu jsir eżami sabiex jiġi aċċertat jekk ir-regoli li għandhom x'jaqsmu mal-kumulu ta' l-orġini ma jipprovdux soluzzjoni għall-problema.

5. B'żieda ma' dan meta talba għal deroga tirrigwardja pajjiż jew territorju li huwa l-inqas żviluppat, l-eżami tiegħu għandu jitwet-taq b' bias favorevoli waqt li jitqies partikolarment:

- (a) l-impatt ekonomiku u soċjali tad-deċizzjoni li trid tittiehed speċjalment rigward l-impjiegi;
- (b) il-bżonn li wiehed japplika d-deroga għal perjodu waqt li titqies is-sitwazzjoni partikolari tal-PTLHB konċernat u d-diffikultajiet tiegħu.

6. Fl-eżami ta' talbiet, għandu jittiehed qies speċjali, każ b'każ, tal-possibiltà li jingħata stat ta' l-orġini fuq prodotti li jinkludu fil-komposizzjoni tagħhom materjali li joriġinaw fil-pajjiżi ġirien li għandhom qed jiżviluppaw jew pajjiżi l-inqas żviluppati, basta iżda li koperazzjoni amministrattiva sodisfaċenti tkun tista' tiġi stabbilita.

7. Mingħajr preġudizzju għal paragrafi 1 sa 6, id-deroga għandha tingħata fejn il-valur miżjud mal-prodotti li ma joriġinawx wżati fil-PTLHB konċernat huwa mill-inqas 45 % tal-valur tal-prodott lest, basta iżda li d-deroga mhijiex tali li tikkawża hsara serja lill-settur ekonomiku tal-Komunità jew wiehed jew aktar mill-Istati Membri.

8. (a) Il-Kunsill u l-Kummissjoni għandhom jieħdu l-passi meħtieġa biex jiżguraw li tintlaħaq deċizzjoni kemm jista' jkun malajr u f'kull każ mhux aktar minn 75 ġurnata tax-xogħol wara li il-President tal-Kumitat tal-Kodiċi tad-Dwana – Taqsima Orġini jkun irċieva t-talba. F'dan il-kuntest, id-Deċizzjoni tal-Kunsill 2000/399/KE ⁽¹⁾ għandhom japplika *mutatis mutandis*.

(b) Jekk deċizzjoni ma tittiehidx fil-limitu taż-żmien riferit f'sottoparagrafu (a), it-talba għandha titqies bhala aċċettata.

9. (a) Id-deroga għandha tkun valida għal perjodu, ġeneralment ta' hames snin.

(b) Id-deċizzjoni deroga tista' tipprovdi għal tiġdid mingħajr ma tkun meħtieġa deċizzjoni ġdida tal-Kummissjoni, basta iżda li l-Istat Membru jew il-PTLHB konċernat jissottometti, tliet xhur qabel it-tmien ta' kull perjodu, prova li għadu ma jis-tax jilhaq il-kondizzjonijiet ta' dan l-Anness minn liema ġew derogati.

Jekk issir xi oġġezzjoni għall-estensjoni, il-Kummissjoni għandha teżaminaha kemm jista' jkun malajr u tiddeċiedi jekk ittawwalx id-deroga. Il-Kummissjoni għandha tipproċedi kif provvdut fil-paragrafu 8. Għandhom jittieħdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jiġu evitati interruzzjonijiet fl-applikazzjoni tad-deroga.

⁽¹⁾ Id-Deċizzjoni tal-Kunsill tas-16 ta' Ġunju 2000 dwar il-proċedura rigward deroga mir-regoli ta' l-orġini dikjarati f'Protokoll Nru 1 mal-Ftehim ta' Shubija ta' l-AKP-KE (GU L 151, ta' l-24.6.2000, p. 16).

(ċ) Fil-perjodi riferiti f'sottoparagrafi (a) u (b), il-Komunità tista' tirrevedi t-termini għall-implimentazzjoni tad-deroga jekk jinstab li tkun seħhet bidla sinifikanti fil-fatturi sostanzjali li jirregolaw id-deċiżjoni li jagħtu d-deroga. Mal-konklużjoni tar-reviżjoni tagħha il-Komunità tista' tiddeċiedi li temenda t-termini tad-deċiżjoni tagħha rigward l-iskop tad-deroga jew kull kondizzjoni oħra preskritta minn qabel.

IT-TITOLU VI

CEUTA U MELILLA

Artikolu 38

Kondizzjonijiet speċjali

1. It-terminu "Komunità" użat f'dan l-Anness m'għandux ikopri Ceuta u Melilla. It-terminu "prodotti li joriġinaw fil-Komunità" m'għandux ikopri Ceuta u Melilla.

2. Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Anness għandhom japplikaw *mutatis mutandis* fl-istabbilizzazzjoni ta' jekk prodotti jistgħux jit-qiesu bhala li joriġinaw mill-PTLHB meta importati go Ceuta u Melilla.

3. Fejn prodotti li jinkisbu għal kollox f'Ceuta, Melilla, l-Istati ta' l-AKP jew fil-Komunità jgħaddu minn xogħol u proċessar fil-PTLHB, għandhom jitqiesu li jkun nkisbu għal kollox fil-PTLHB.

4. Xogħol jew proċessar imwettaq f'Ceuta, Melilla, l-Istati ta' l-AKP jew fil-Komunità għandu jitqies bhala li jkun sar fil-PTLHB, meta materjali jgħaddu minn aktar xogħol jew proċessar fil-PTLHB.

5. Għall-ghan ta' l-implimentazzjoni tal-paragrafi 3 u 4, l-operati li mhumiex biżżejjed mniżżla fl-istat ta' l-Artikolu 5 għandhom jit-qiesu bhala xogħol jew proċessar.

6. Ceuta u Melilla għandhom jitqiesu bhala territorju wieħed.

IT-TITOLU VII

DISPOŻIZZJONIJET FINALI

Artikolu 39

Ir-reviżjoni tar-Regoli ta' l-o riġini

1. Il-Kunsill għandu jeżamina kull meta l-awtoritajiet rilevanti ta' pajjiż jew territorju jew tal-Komunità jitolbu dan, l-applikazzjoni

tad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Anness u l-effetti ekonomiċi tagħhom bil-hsieb li jagħmlu kull emenda jew adattament meħtieġ.

Il-Kunsill għandu jqis fost elementi oħra l-effetti fuq ir-regoli ta' l-oriġini ta' żviluppi teknoloġiċi.

Id-deċiżjonijiet meħuda għandhom jiġu mplimentati kemm jista' jkun malajr.

2. Kull emenda teknika għal dan l-Anness għandha tiġi adottata bi qbil mal-proċedura regolatorja preskritta fl-Artikolu 5 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999. Il-Kummissjoni għandha tiġi meħjuna għal dan il-ghan mill-Kumitat tal-Kodiċi tad-Dwana riferit fl-Artikolu 247a tar-Regolament (KEE) Nru 2913/92 ⁽¹⁾, u l-perjodu preskritt fl-Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jkun ta' tliet xhur. Il-proċedura msemmija qabel m'għandhiex tapplika għall-Artikolu 6(4) u (5) ta' dan l-Anness.

Artikolu 40

L-Appendiċi

L-Appendiċi għal dan l-Anness għandhom jiffurmaw parti integrali minnu.

Artikolu 41

L-implimentazzjoni ta' l-Anness

Il-Komunità u l-PTLHB għandhom jiehdu l-passi meħtieġa sabiex jimplimentaw dan l-Anness.

Artikolu 42

Il-perjodu transitorju rigward il-hruġ ta' formoli EUR.2

1. Sal-31 ta' Dicembru 2002, l-awtoritajiet kompetenti tal-Komunità għandhom jaċċessat bhala prova ta' l-oriġini valida fit-tifsira ta' dan l-Anness formoli EUR.2 maħruġa fil-kuntest ta' din id-Deċiżjoni.

2. Talbiet għal verifika sosegwenti ta' formoli EUR.2 għandhom jiġu aċċettati mill-awtoritajiet kompetenti tal-pajjiżi esportaturi għal perjodu ta' sentejn wara li tkun saret il-formola EUR.2 konċernata. Dawn il-verifiki għandhom jitwettqu bi qbil mat-Title V ta' dan l-Anness.

⁽¹⁾ ĠU L 302, tad-19.10.1992, p. 1. Regolament kif l-ahhar emendat bir-Regolament (KE) Nru 2700/2000 (ĠU L 311, tat-12.12.2000, p. 17).

Appendiċi 1

Noti introduttorji għall-lista fl-Appendiċi 2

Nota 1:

Il-lista tiddikjara l-kondizzjonijiet mehtieġa għall-prodotti kollha li jridu jitqiesu bhala maħduma jew proċessati biżżejjed fit-tifsira ta' l-Artikolu 4 ta' l-Appendiċi 2.

Nota 2:

- 2.1. L-ewwel żewġ kolonni fil-lista jiddeskrivu l-prodott miksub. L-ewwel kolonna taghti n-numru ta' l-intestatura jew numru ta' kapitolu wżat fis-Sistema Armonizzata u t-tieni kolonna taghti d-deskrizzjoni ta' merkanzija wżati fdik is-sistema għal dik l-intestatura jew kapitolu. Għal kull dahla fl-ewwel żewġ kolonni tiġi speċifikata regola f'kolonna 3 jew 4. Fejn, f'xi każijiet, id-dahla fl-ewwel kolonna hija preċeduta minn "ex", dan ifisser li r-regoli f'kolonna 3 jew 4 japplikaw biss għall-parti ta' dik l-intestatura kif deskritti f'kolonna 2.
- 2.2. Fejn numru ta' numri diversi ta' intestatura jingħabru flimkien f'kolonna 1 jew numru ta' kapitolu jingħata u d-deskrizzjoni ta' prodotti f'kolonna 2 hija għalhekk mogħtija f'termini ġenerali, ir-regoli adjaċenti f'kolonna 3 jew 4 japplikaw għall-prodotti kollha li, skond is-Sistema Armonizzata, huma klassifikati f'intestaturi tal-kapitolu jew f'xi waħda mill-intestaturi miġbura flimkien f'kolonna 1.
- 2.3. Fejn hemm regoli differenti fil-lista li japplikaw għal prodotti differenti f'intestatura, kull indent jikkontjeni d-deskrizzjoni ta' dik il-parti ta' l-intestatura koperta mir-regoli adjaċenti f'kolonna 3 jew 4.
- 2.4. Fejn, għal dħul fl-ewwel żewġ kolonni, regola hija speċifikata fiż-żewġ kolonni 3 u 4, l-esportatur jista' jagħżel, bhala alternattiva, li japplika jew ir-regola dikjarata f'kolonna 3 jew dik dikjarata f'kolonna 4. Jekk l-ebda regola ta' l-oġġni ma tingħata f'kolonna 4, ir-regola dikjarata f'kolonna 3 trid tiġi applikata.

Nota 3:

- 3.1. Id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 4 ta' l-Anness III, rigward prodotti li akkwistaw stat ta' oriġini li huma wżati fil-fabbrikazzjoni ta' prodotti oħra japplikaw mingħajr ma jingħata każ ta' jekk dan l-istat ġiex akkwistat għol-fabbrika fejn dawn il-prodotti huma wżati jew għol-fabbrika oħra fil-Komunità jew fil-PTLHB.

Eżempju:

Magna ta' intestatura Nru 8407, li għaliha r-regola tiddikjara li l-valur tal-materjali li ma joriġinawx li jistgħu jiġu nkorporati ma jistax jaqbeż l-40 % tal-prezz ta' l-ex works, hija magħmula minn "illigi oħra ta' l-azzar mogħtija għamla harxa bil-forġa" ta' l-intestatura Nru ex 7224.

Jekk din il-mogħdija mill-forġa tkun saret fil-pajjiż konċernat minn ingott li ma joriġinax, diġa tkun akkwistat stat ta' oriġini minhabba fir-regola għall-intestatura Nru ex 7224 fil-lista. Il-mogħdija mill-forġa tista' imbagħad tghodd bhala li toriġina fil-kalkolu tal-valur għall-magna mingħajr ma jingħata każ jekk gietx prodotta fl-istess fabbrika jew f'fabbrika oħra fil-Komunità. Il-valur ta' l-ingott li ma joriġinax mhuwiex għalhekk meqjus meta jingħadd il-valur tal-materjali li ma joriġinawx użati.

- 3.2. Ir-regola fil-lista tirrappreżenta l-ammont minimu ta' xogħol jew proċessar mehtieġ u t-twertieq ta' aktar xogħol jew proċessar jagħti wkoll stat ta' l-oriġini; reċiprokament, it-twertieq ta' anqas xogħol jew proċessar ma jistax jagħti stat ta' l-oriġini. Għalhekk jekk regola tipprovdi li materjal li ma joriġinax f'ċertu livell ta' fabbrikazzjoni jista' jintuża, l-użu ta' dan il-materjal fi stadju aktar kmieni ta' fabbrikazzjoni huwa permess u l-użu ta' dan il-materjal fi stadju aktar tard mhuwiex.
- 3.3. Mingħajr preġidizzju għal Nota 3.2 fejn regola tiddikjara li "materjali ta' kull intestatura" jistgħu jintużaw, materjali ta' l-istess intestatura bħal dik tal-prodott jistgħu jintużaw ukoll, bla hsara, madankollu, għal kull limitazzjoni speċifika li tista' wkoll tinstab fir-regola. Madankollu, l-espressjoni "fabbrikazzjoni minn materjali ta' kull intestatura, inkluż materjali oħra ta' intestatura Nru..." tfisser li materjali klassifikati fl-istess intestatura bħall-prodott u ta' deskrizzjoni differenti minn dik tal-prodott kif mogħtija f'kolonna 2 tal-lista biss jistgħu jintużaw.
- 3.4. Fejn regola fil-lista tispeċifika li prodott jista' jiġi fabbrikat minn aktar minn materjal wiehed, dan ifisser li materjal wiehed jew aktar jistgħu jintużaw. Ma jingħatx li jintużaw kollha.

Eżempju:

Ir-regola għal fabbrikati ta' intestaturi Nri 5208 sa 5212 tipprovdi li fibri natural jistgħu jintużaw u li materjali kimiċi, fost materjali oħra, jistgħu jintużaw ukoll. Dan ma jfissirx li t-tnejn iridu jintużaw; huwa possibbli li jintuża wiehed jew l-iehor jew it-tnejn.

- 3.5. Fejn regola fil-lista tispeċifika li prodott irid jiġi fabbrikat minn materjal partikolari, il-kondizzjoni ovvjament ma tipprevjenix l-użu ta' materjali oħra li, minhabba fin-natura inerenti tagħhom, ma jistgħux jissodisfaw ir-regola. (Ara wkoll Nota 6.2 u 6.3 hawn taht rigward tessuti.)

Eżempju:

Ir-regola għal ikel imhejji ta' intestatura Nru 1904, li speċifikament teskludi l-użu ta' ċereali u d-derivattivi tagħhom ma tipprevjenix l-użu ta' mluha minerali, kimiċi u addittivi oħra li mhumiex prodotti minn ċereali.

Madankollu, dan ma japplikax għal prodotti li, għalkemm ma jistgħux jiġu fabbrikati minn materjali partikolari speċifikati fil-lista, jistgħu jiġu prodotti minn materjal ta' l-istess natura fi stadju aktar kmieni ta' fabbrikazzjoni.

Eżempju:

Fil-każ ta' artikolu ta' lbies ta' ex Kapitolu 62 magħmul minn materjali mhux minsuġa, jekk l-użu ta' haġt li ma joriġinax biss huwa permess għal din il-klassi ta' artikolu, mhuwiex possibbli li wiehed jibda minn drapp mhux minsuġ - anke jekk drappijiet mhux minsuġa ma jistgħux normalment isiru mill-haġt. F'dawn il-każijiet, il-materjali tal-bidu normalment ikunu fl-istadju qabel il-haġt - jiġifieri l-istadju tal-fibri.

- 3.6. Fejn, f'regola fil-lista, żewġ persentaġġi huma mogħtija għall-valur massimu ta' materjali oi ma joriġinawx li jistgħu jiġu wżati, imbagħad dawn il-persentaġġi ma jistgħux jingħaddu flimkien. Fil-kliem iehor, il-valur massimu tal-materjali kollha li ma joriġinawx użati ma jista' qatt jaqbez il-persentaġġ l-aktar għoli li jingħata. Barra minn hekk, il-persentaġġi individwali ma jistgħux jinqabzu rigward il-materjali partikolari li għalihom japplikaw,

Nota 4:

- 4.1. It-terminu "fibri naturali" huwa wżat fil-lista biex jirreferi għal fibri oħra għajr fibri artifiċjali jew sintetiċi. Huwa ristrett għall-istadji qabel ma jsir it-tidwir, inkluż skart, u, sakemm mhux speċifikat mod iehor, jinkludi fibri li ġew mimxuta, imħallsa jew proċessati mod iehor imma mhux minsuġa.
- 4.2. It-terminu "fibri naturali" jinkludi xagħar taż-żiemel ta' intestatura Nru 0503, ħarir ta' intestaturi Nri 5002 u 5003 kif ukoll fibri tas-suf, xagħar fin jew ohxon ta' l-annimali ta' intestaturi Nri 5101 sa 5105, fibri tal-qoton ta' intestaturi Nri 5201 sa 5203, u fibri veġetali oħra ta' intestaturi Nri 5301 sa 5305.
- 4.3. It-termini "polpa tat-tessut", "materjali kimiċi" u "materjali li minnhom isiru l-karti" huma wżati fil-lista biex jiddeskrivu l-materjali mhux klassifikati f'Kapitolu 50 sa 63, li jistgħu jintużaw biex jiffabbrikaw fibri jew ħjut artifiċjali, sintetiċi jew tal-karti.
- 4.4. It-terminu "fibri prinċipali magħmula mill-bniedem" huwa wżat fil-lista biex jirreferi għal ċimi ta' l-irmunkar ta' filamenti sintetiċi jew artifiċjali, fibri prinċipali jew skart, ta' intestatura Nri 5501 sa 5507.

Nota 5:

- 5.1. Fejn għal prodott imsemmi fil-lista issir riferenza għal din in-nota, il-kondizzjonijiet dikjarati f'kolonna 3 m'għandhomx jiġu applikati għal xi materjali bażiċi tat-tessut, użati fil-fabbrikazzjoni ta' dan il-prodott, li, meta jittiehdu flimkien, jirrappreżentaw 10 % jew anqas mill-piż totali tal-materjali bażiċi tat-tessut użati. (Ara wkoll Noti 5.3 u 5.4 hawn taht.)
- 5.2. Madankollu, it-tolleranza msemmiya f'Nota 5.1 tista' tiġi applikata biss għal prodotti mħallta li jkunu saru minn żewġ materjali bażiċi tat-tessut jew aktar.

Dawn li ġejjin huma l-materjali bażiċi tat-tessut:

- il-ħarir,
- is-suf,
- ix-xagħar ohxon ta' l-annimali,
- ix-xagħar fin ta' l-annimali,
- ix-xagħar taż-żiemel,
- it-tajjar,
- il-materjali li minnhom isiru l-karti u l-karta,
- il-ħjut tal-kittien,
- il-qanneb ta' veru,
- il-ħjut tal-ġuta u fibri oħra *bast* tat-tessut,
- is-*sisal* u fibri ta' l-insiġ oħrajn tar-razza Agave,
- il-ġewż ta' l-Indja, l-abaka, ir-ramie u fibri tal-haxix ta' l-insiġ oħrajn,
- filamenti sintetiċi magħmula mill-bniedem,
- filamenti artifiċjali magħmula mill-bniedem,
- filamenti li jikkonduċu l-kurrent,

- fibri prinċipali sintetiċi tal-polipropilene magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali sintetiċi tal-polijester magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali sintetiċi tal-polijamid magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali sintetiċi tal-polyacrylonitrile magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali sintetiċi tal-polyimide magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali sintetiċi tal-polytetrafluoroethylene magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali sintetiċi tal-polyphenylene sulphide magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali sintetiċi tal-klorur polivinil magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali sintetiċi ohra magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali artifiċjali tal-viskuż magħmula mill-bniedem,
- fibri prinċipali artifiċjali ohra magħmula mill-bniedem,
- ħajt magħmul minn poljuretan segmentat b'segmenti flessibbli ta' polyether, kemm jekk mibrum u kemm jekk le,
- ħajt magħmul minn poljuretan segmentat b'segmenti flessibbli ta' polijester kemm jekk mibrum u kemm jekk le,
- prodotti ta' intestatura Nru 5605 (ħajt metallizzat) li jinkorporaw strip li jikkonsisti minn ġewwieni ta' fuljetta ta' l-aluminju jew ġewwieni ta' film tal-plastik kemm jekk miksi bit-trab ta' l-aluminju u kemm jekk le, ta' wisa' li ma taqbiżx il-5 mm, li jinsab bejn adegiv trasparenti jew ikkulurit bejn żewġ saffi ta' film tal-plastik,
- prodotti ohra ta' l-intestatura Nru 5605.

Eżempju:

Ħajt ta' intestatura Nru 5205, magħmul minn fibri tal-qoton ta' intestatura Nru 5203 u fibri prinċipali sintetiċi ta' intestatura Nru 5506 huwa ħajt imħallat. Għalhekk, fibri prinċipali sintetiċi li ma joriġinawx li ma jissodisfawx ir-regoli ta' l-origini (li jehtiegu fabbrikazzjoni minn materjali kimiċi jew polpa tat-tessut) jistgħu jintużaw sa piż ta' 10 % tal-ħajt.

Eżempju:

Drapp tas-suf, ta' l-intestatura Nru 5112 magħmul minn ħajt tas-suf ta' intestatura Nru 5107 u ħajt sintetiku ta' fibri prinċipali ta' intestatura Nru 5509 huwa drapp imħallat. Għalhekk, ħajt sintetiku li ma jissodisfawx ir-regoli ta' l-origini (li jehtiegu fabbrikazzjoni minn materjali kimiċi jew polpa tat-tessut), jew ħajt tas-suf li ma jissodisfawx ir-regoli ta' l-origini (li jehtiegu fabbrikazzjoni minn fibri naturali, mhux mimxuta jew imħallsa jew imhejjija mod ieħor għall-insiġ), jew kombinazzjoni tat-tnejn jistgħu jintużaw basta li l-piż totali tagħhom ma jaqbiżx l-10 % tal-piż tad-drapp.

Eżempju:

Drapp tat-tessut bit-trofof ta' intestatura Nru 5802 magħmul minn ħajt tal-qoton ta' intestatura Nru 5205 u drapp tal-qoton ta' intestatura Nru 5210 huwa biss prodott imħallat jekk id-drapp tal-qoton innifsu huwa drapp imħallat magħmul minn ħjut klassifikat f'zewġ intestaturi separati jew jekk il-ħjut tal-qoton infushom huma tahlitiet.

Eżempju:

Jekk id-drapp tat-tessut bit-trofof konċernat kien magħmul minn ħajt tal-qoton ta' l-intestatura Nru 5205 u drapp sintetiku ta' intestatura Nru 5407, imbagħad, ovvjament, il-ħjut użati huma żewġ materjali tat-tessut bażiċi separati u d-drapp tat-tessut bit-trofof huwa, għal din ir-raġuni, prodott imħallat.

- 5.3. Fil-każ ta' prodotti li jinkorporaw "ħajt magħmul minn poljuretan segmentat b'segmenti flessibbli ta' polyether, kemm jekk mibruma u kemm jekk le" din it-tolleranza hija 20 % rigward dan id-drapp.
- 5.4. Fil-każ ta' prodotti li jinkorporaw "strixxa li tikkonsisti minn ġewwieni ta' fuljetta ta' l-aluminju jew ġewwieni ta' film tal-plastik kemm jekk miksi bit-trab ta' l-aluminju u kemm jekk le, ta' wisa' li ma taqbiżx il-5 mm, li tinsab bejn adegiv bejn żewġ saffi ta' film tal-plastik", din it-tolleranza hija 30 % rigward din l-istrixxa.

Nota 6:

- 6.1. Fil-każ ta' daww il-prodotti tat-tessut, li huma mmarkati fil-lista fin-nota f'qiegħ il-paġna li tirreferi għal din in-Nota Introduttoria, tirqim u aċċessorju tat-tessut li ma jissodisfawx ir-regola dikjarata fil-lista f'kolonna 3 għall-prodotti magħmula konċernati jistgħu jintużaw basta iżda li l-piż tagħhom ma jaqbiżx l-10 % tal-piż totali tal-materjali tat-tessut kollha nkorporati.

Tirqim u aċċessorji tat-tessut huma daww klassifikati f'Kapitolu 50 sa 63. Kisi u kisi minn ġewwa m'għandhomx jitqiesu bħala tirqim jew aċċessorji.

- 6.2. Kull tirqim jew aċċessorji mhux tat-tessut jew materjali ohra wżati li ma jikkontjenux tessuti ma jridux jissodisfaw il-kondizzjonijiet dikjarati f'kolonna 3 anke jekk jaqgħu barra mill-iskop ta' Nota 3.5.
- 6.3. Bi qbil man-Nota 3.5, kull tirqim u aċċessorji mhux tat-tessut li ma joriġinawx jew xi prodott iehor, li ma jikkontjenux xi tessuti, jistgħu jintużaw b'mod liberu fejn ma jkunux jistgħu jsiru mill-materjali mniżżla f'lista f'kolonna 3.
- Per eżempju, jekk regola fil-lista tgħid li għal oġġett tat-tessut partikolari bħal ma hija qmis (*blouse*), irid jintuża l-hajt, dan ma jipprevjenix l-użu ta' oġġetti tal-metall, bħal ma huma buttuni, minhabba li ma jistgħux isiru minn materjali tat-tessut.
- 6.4. Fejn regola ta' persentaġġ tapplika, il-valur ta' tirqim u aċċessorji jrid jitqies meta jiġi kalkolat il-valur ta' materjali li ma joriġinawx inkorporati.

Nota 7:

- 7.1. Ghall-ghanijiet ta' intestaturi Nri ex 2707 , 2713 sa 2715, ex 2901 , ex 2902 u ex 3403, il-“proċessi speċifiċi” huma dawn li ġejjin:
- (a) distillazzjoni bil-vakwu;
 - (b) distillazzjoni mill-ġdid bi proċess ta' frazzjonazzjoni ta' reqqa kbira ⁽¹⁾;
 - (c) tixxiq (*cracking*);
 - (d) formazzjoni mill-ġdid;
 - (e) estrazzjoni permezz ta' solventi silettivi;
 - (f) il-proċess li jinkludi l-operati kollha li ġejjin: proċessar bl-aċidu sulfuriku (spirtu tal-melħ) konċentrat, anidridu ta l-olju jew tal-kubrit; newtralizzazzjoni b'agenti alkalini; tnehhija tal-kulur u purifikazzjoni bi trabijiet tal-blat attivi naturalment, faham tal-kannol jew boksajt (*bauxite*) attivati;
 - (g) polimerizzazzjoni;
 - (h) alkajlazzjoni (*alkylation*);
 - (i) isomerizzazzjoni.
- 7.2. Ghall-ghanijiet ta' intestaturi Nri 2710, 2711 u 2712, il-“proċessi speċifiċi” huma dawn li ġejjin:
- (a) distillazzjoni bil-vakwu;
 - (b) distillazzjoni mill-ġdid bi proċess ta' frazzjonazzjoni ta' reqqa kbira;
 - (c) tixxiq (*cracking*);
 - (d) formazzjoni mill-ġdid;
 - (e) estrazzjoni permezz ta' solventi silettivi;
 - (f) il-proċess li jinkludi l-operati kollha li ġejjin: proċessar bl-aċidu sulfuriku (spirtu tal-melħ) konċentrat, anidridu ta l-olju jew tal-kubrit; newtralizzazzjoni b'agenti alkalini; tnehhija tal-kulur u purifikazzjoni bi trabijiet tal-blat attivi naturalment, faham tal-kannol jew boksajt (*bauxite*) attivati;
 - (g) polimerizzazzjoni;
 - (h) alkajlazzjoni (*alkylation*);
 - (i) isomerizzazzjoni;
 - (k) rigward ż-żjut tqal li jidhlu taht intestatura Nru ex 2710 biss, desulfurizzazzjoni bl-idroġenu li tirriżulta fi tnaqqis ta' mill-inqas 85 % tal-kontenut ta' kubrit tal-prodotti proċessati;
- (il-metodu ASTM D 1266-59 T);
- (l) fejn jidhlu l-prodotti li jidhlu taht intestatura Nru 2710 biss, it-tnehhija tal-paraffin bi proċess iehor ghajr il-filtrazzjoni;
 - (m) rigward ż-żjut tqal li jidhlu taht intestatura Nru ex 2710 biss, trattament bl-idroġeni bi pressa ta' iktar minn 20 bar u f'temperatura ta' iktar minn 250 grad Ċ bl-użu ta' katalist, ghajr biex jagħmel desulfurizzazzjoni, meta l-idroġenu jikkostitwixxi element attiv freazzjoni kimika. Trattament iktar fit-tul/fond bl-idroġenu taż-żjut lubrikanti ta' l-intestatura Nru ex 2710 (p.e. tlestija bl-ilma (*hydrofinishing*) jew tnehhija tal-kulur) sabiex, iktar u iktar jittejbu l-kulur jew l-istabbiltà ma għandhomx, madankollu, jiqiesu bhala proċess speċifiku;

⁽¹⁾ Ara Nota Addizzjonali ta' Spjega 4(b) tal-Kapitolu 27 tan-Nomenklatura Kombinata.

- (n) rigward ż-żjut tal-karburanti li jidhlu taht intestatura Nru ex 2710 biss, distillazzjoni atmosferika, bil-kondizzjoni li inqas minn 30 % ta' dawn il-prodotti jiddistillaw, fil-volum, inkluż it-telf, f'temperatura ta' 300 grad C bil-metodu ASTM D 86;
 - (o) rigward ż-żjut tqal oħra għajr żjut tal-gass u żjut tal-karburanti li jidhlu taht intestatura Nru ex 2710 biss, trattament permezz ta' ħruġ mill-*brushes* ta' ċarġ elettriku bi frekwenza għolja (ċarġ qawwi).
- 7.3. Għall-ghanijiet ta' intestaturi Nri ex 2707, 2713 sa 2715, ex 2901, ex 2902 u ex 3403, operati sempliċi bħal ma huma t-tindif, id-dekantazzjoni, it-tnehhija tal-melħ, is-separazzjoni ta' l-ilma, il-filtrazzjoni, il-kulur, l-immarrar, li kisba ta' kontenut ta' kubrit bħala riżultat ta' tahlit ta' prodotti b'kontenuti differenti ta' kubrit, jew kombinazzjoni ta' dawn l-operati jew operati simili ma jagħtux oriġini.
-

Appendiċi 2

**Lista ta' xogħol jew proċessar meħtieġ li jrid jitwettaq fuq materjali li ma joriginawx sabiex il-prodott
fabbrikat ikun jista' jikseb l-istat ta' l-origini (*)**

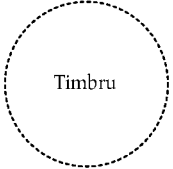
(*) Dan l-Appendiċi se jiġi pubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali kemm jista' jkun malajr.

L-Appendiċi 3

Formola ghaċ-ċertifikat ta' moviment EUR.1

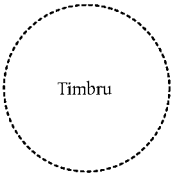
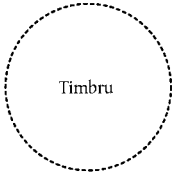
1. Ċertifikati ta' moviment EUR.1 għandhom jinħarġu fuq il-formola li kampjun tagħha tidher f'dan l-Appendiċi. Din il-formola għandha tigi stampata f'wahda jew aktar mill-lingwi li fihom din id-Deċiżjoni hija mfassla. Ċertifikati għandhom isiru f'wahda minn dawn il-lingwi u bi qbil mad-dispożizzjonijiet tal-liġi domestika ta' l-Istat esportatur. Jekk ikunu miktuba bl-idejn, għandhom jimtew bil-inka u f'ittri kbar.
2. Kull ċertifikat għandu jkejjel 210 x 297 mm, tolleranza sa aktar minn 8mm (plus 8mm) jew inqas minn 5 mm (minus 5mm) fit-tul tista' tigi permessa. Il-karta wżata trid tkun bajda, f'daqs tajjeb għall-kitba, li ma tikkontjenix polpa mekkanika u li tiżen inqas minn 25g/m². Għandha tkun stampata b'disinn aħdar guilloche fil-fond sabiex kull falsifikazzjoni b'mezzi mekkaniċi jew kimiċi tkun tidher bl-għajn.
3. L-Istati esportaturi jistgħu jirriservaw id-dritt li jistampaw iċ-ċertifikati huma stess jew jistgħu jiġu stampati minn stampaturi approvati. Fil-każ imsemmi l-aħħar kull ċertifikat jridu jinkludi riferenza għal din l-approvazzjoni. Kull ċertifikat irid iġorr l-isem u l-indirizz ta' l-istampatur jew marka li permezz tagħha l-istampatur jista' jiġi identifikat. Għandu jgħorr ukoll numru tas-serje, stampat jew mhux, imma li jista' jiġi identifikat.

ĊERTIFIKAT TA' MOVIMENT

1. Esportatur (Isem, indirizz shih, pajjiż)	EUR.1 No. A 000.000	
	Ara n-noti fuq il-paġna ta' wara qabel ma timla din il-formola.	
	2. Ċertifikat użat fil-kummerċ preferenzjali bejn u (Dahhal pajjiżi xierqa, gruppi ta' pajjiżi jew territorji)	
3. Destinatarju (Isem, indirizz shih, pajjiż) (B'għażla)	4. Pajjiż, grupp ta' pajjiżi jew territorji li fihom il-prodotti huma meqjusa li joriginaw	5. Pajjiż, grupp ta' pajjiżi jew territorji tad-desinazzjoni
6. Dettalji ta' trasport (B'għażla)	7. Rimarki	
8. Numru ta' l-oġġetti; Marka u numru; Numru u tip ta' pakketti ⁽¹⁾; Deskrizzjoni tal-merkanzija	9. Piż gross (kg) jew miżuri oħra (litri, m³, eċċ.)	10. Fattura (B'għażla)
11. ENDORSJAR TAD-DWANA Dikjarazzjoni ċertifikata Dokument ta' esportazzjoni ⁽²⁾ Formola Nru ta' Uffiċċju tad-dwana: Pajjiż tal-hruġ: Post:, data: (Firma)	 Timbru	12. DIKJARAZZJONI MILL-ESPORTATUR Jien, hawn taht iffirmat, niddikjara li l-oġġetti deskritti hawn fuq jilhqqu l-kondizzjonijiet mehtieġa għall-hruġ ta' dan iċ-ċertifikat. Post:, data: (Firma)

⁽¹⁾ Jekk l-oġġetti huma note packed, indika n-numru ta' oġġetti jew iddikjara 'bil-massa' kif xieraq.

⁽²⁾ Imla biss meta r-regolamenti tal-pajjiż jew it-territorju esportatur jehtieġu dan.

13. Talba għal verifika, għal:	14. RIŻULTAT TA' VERIFIKA
Il-verifika ta' l-awtenticiċita u l-eżattezza ta' dan iċ-ċertifikat hija mitluba Post, data Timbru (Firma)	Il-verifika mwettqa turi li dan iċ-ċertifikat (*) ☐ inhareġ mill-uffiċċju tad-dwana inkdikat u li t-tagħrif li jinstab fih huwa eżatt ☐ ma jilhaqx il-htigijiet rigward l-awtenticiċita u l-eżattezza (ara r-rimarki fl-Appendiċi) Post, data Timbru (Firma) (*) Dahhal X fil-kaxxa xierqa.

NOTI

1. Iċ-ċertifikat ma jikkontjenix taħsir jew kliem miktub wiehed fuq l-iehor. Kull tibdil irid isir permezz ta' thassir tal-partikolaritajiet mhux korretti u billi jiżdedu l-korrezzjonijiet mehtieġa. Kull tibdil bħal dan irid jiġi inizjalat mill-persuna li tkun imliet iċ-ċertifikat u endorsjat mill-awtoritajiet tad-Dwana tal-pajjiż jew territorju tal-hruġ.
2. L-ebda spazju ma jrid jithalla bjen l-oġġetti li jiddahhlu fuq iċ-ċertifikat u kull oġġett irid jiġi preċedut minn numru ta' l-oġġett. Linja oriżontali trid titpenġa immedjatament taht l-ahhar oġġett. Kull spazju li ma jintużaw irid jinqata' b'manjiera li tagħmel żidiet ohra impossibbli.
3. Il-merkanzija trid tiġi deskritta bi qbil mal-prattika kummerċjali u b'dettall biżżejjed sabiex tkun tista' tkun identifikata.

APPLIKAZZJONI GHAL ĊERTIFIKAT TA' MOVIMENT

1. Esportatur (Isem, indirizz shih, pajjiż)	EUR.1 No. A 000.000		
3. Destinatarju (Isem, indirizz shih, pajjiż) (B'għażla)	Ara n-noti fuq il-paġna ta' wara qabel ma timla din il-formola.		
	2. Applikazzjoni għaċ-Ċertifikat użat fil-kummerċ preferenzjali bejn u (Daħhal pajjiżi xierqa, gruppi ta' pajjiżi jew territorji)		
	4. Pajjiż, grupp ta' pajjiżi jew territorji li fihom il-prodotti huma meqjusa li joriġinaw	5. Pajjiż, grupp ta' pajjiżi jew territorji tad-desinazzjoni	
6. Dettalji ta' trasport (B'għażla)	7. Rimarki		
8. Numru ta' l-oġġetti; Marka u numru; Numru u tip ta' pakketti ⁽¹⁾; Deskrizzjoni tal-merkanija	9. Piż gross (kg) jew miżuri oħra (litri, m³, eċċ.)	10. Fattura (B'għażla)	

⁽¹⁾ Jekk l-oġġetti huma note packed, indika n-numru ta' oġġetti jew iddikjara 'bil-massa' kif xieraq.

DIKJARAZZJONI MILL-ESPORTATUR

Jiena, hawn taht iffirmat, l-esportatur tal-merkanzija deskritt fil-paġna ta' wara,

NIDDIKJARA, li l-merkanzija tilhaq il-kondizzjonijiet mehtieġa għall-hruġ taċ-ċertifikat imwahaal;

NISPEĊIFIKA kif ġej iċ-ċirkostanzi li ippermettew illi din il-merkanzija tilhaq il-kondizzjonijiet li ġejjin:

.....

.....

.....

.....

NISSOTTOMETTI id-dokumenti ta' appoġġ li ġejjin ⁽¹⁾

.....

.....

.....

.....

NIMPEJNA RUHI sabiex nissottometti, fuq it-talba ta' l-awtoritajiet xierqa, kull xhieda ta' appoġġ li dawn l-awtoritajiet jistgħu jehtieġu għall-ghan li jinhareġ iċ-ċertifikat imwahaal, u minpenja ruhi, jekk ikun mehtieġ, biex naqbel dwar kull spezzjoni tal-kontijiet tiegħi u biex nispezzjona dwar il-proċessi għall-fabbrikazzjoni tal-merkanzija msemmija hawn fuq, imwettqa mill-awtoritajiet imsemmija;

NITLOB il-hruġ taċ-ċertifikat imwahaal għal din il-merkanzija.

Post, data

.....
(Firma)

⁽¹⁾ Per eżempju, dokumenti ta' importazzjoni, ċertifikati ta' moviment, fatturi, dikjarazzjonijiet ta' fabbrikazzjoni, eċċ., li għandhom x'jaqsmu mal-prodotti wżati fil-fabbrikazzjoni jew mal-merkanzija esportata mill-ġdid fl-istess stat.

Appendici 4

DIKJARAZZJONI TAL-FATTURA

Id-dikjarazzjoni tal-fattura, li t-test tagħha jingħata hawn taht, trid tinhareġ bi qbil man-noti fqiegħ il-paġna. Madankollu, in-noti fqiegħ il-paġna ma jridux jiġu riprodotti.

Verżjoni Spanjola

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera nº ... ⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ... ⁽²⁾.

Verżjoni Daniża

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr ... ⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ... ⁽²⁾.

Verżjoni Ġermaniża

Der Ausführer (Zoll-Bewilligungs-Nr ... ⁽¹⁾), der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte ... Ursprungswaren sind ⁽²⁾.

Verżjoni Griega

Ο εξαγωγέας των προϊόντων του καλύπτεται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπαριθ... ⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησηακής καταγωγής ... ⁽²⁾.

Verżjoni Ingliża

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No ... ⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin ⁽²⁾.

Verżjoni Franciża

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ... ⁽¹⁾), déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽²⁾.

Verżjoni Taljana

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ... ⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ⁽²⁾.

Verżjoni Olandiża

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ... ⁽¹⁾) verklaart, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ⁽²⁾.

Verżjoni Portugiża

O, exportador dos produtos corbetos pelo presente documento (autorização aduaneira nº ... ⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ... ⁽²⁾.

Verżjoni Finlandiża

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ... ⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... ⁽²⁾ alkuperä tuotteita.

Verżjoni Svediża

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ... ⁽¹⁾) försäkrar att deessa varor, om inte annat tidligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung ⁽²⁾.

..... ⁽³⁾
(Post u data)

..... ⁽⁴⁾
(Firma ta' l-esportatur, kif ukoll l-isem tal-persuna li qed tiffirma
d-dikjarazzjoni jrid jiġi ndikat f'kitba ċara)

⁽¹⁾ Meta tinhareġ id-dikjarazzjoni tal-fattura minn esportatur approvat fit-tifsira ta' l-Artikolu 20 ta' l-Anness III, in-numru ta' awtorizzazzjoni ta' l-esportatur approvat irid jiddahhal f'dan l-ispazju. Meta ma tinhariġ id-dikjarazzjoni tal-fattura minn esportatur approvat, il-kliem fil-parentesi għandhom jithallaw barra jew l-ispazju jithalla vojta.

⁽²⁾ L-origini tal-prodotti trid tiġi ndikata. Meta d-dikjarazzjoni tal-fattura jkollha x'taqsam, fl-intier tagħha jew parti minnha, għal prodotti li joriginaw f'Ceuta u Melilla fit-tifsira ta' l-Artikolu 38 ta' l-Anness III, l-esportatur irid jindikahom b'mod ċar fid-dokument li fuqha tkun inharġet id-dikjarazzjoni permezz tas-simbolu 'CM'.

⁽³⁾ Dawn l-indikazzjonijiet jistgħu jithallaw barra jekk it-tagħrif jinstab fuq id-dokument innisfu.

⁽⁴⁾ Ara l-Artikolu 19(5) ta' l-Anness III. F'każijiet fejn l-esportatur mhuwiex mehtieg li jiffirma, l-eżenzjoni tal-firma timplika wkoll l-eżenzjoni ta' l-isem tal-firmatarju.

Appendiċi 5 A

DIKJARAZZJONI TAL-PROVVEDITUR GĦAL PRODOTTI LI GĦANDHOM STAT TA' L-ORIGINI PREFERENZALI

Jiena, hawn taht iffirmat, niddikjara li l-merkanzija mniżżla fuq din il-fattura⁽¹⁾

għew prodotti f'.....⁽²⁾ u jissodisfaw ir-regoli ta' l-origini li jirregolaw kummerċ preferenzali bejn il-PTLHB u l-Komunità Ewropea.

Jiena nimpejna ruhi sabiex naghmel disponibbli għall-awtoritajiet tad-dwana, jekk ikun meħtieġ, xhieda fl-appoġġ ta' din id-dikjarazzjoni.

.....⁽³⁾

.....⁽⁴⁾

.....⁽⁵⁾

Nota

It-test imsemmi hawn fuq, kompletat kif xieraq f'konformità man-noti f'qiegħ il-paġna hawn taht, jikkostitwixxi dikjarazzjoni tal-provveditur. In-noti f'qiegħ il-paġna ma jridux jiġu riprodotti.

⁽¹⁾ — Jekk jitqiesu biss xi wħud mill-merkanzija mniżżla fuq il-fattura iridu jiġu ndikati b'mod ċar jew jiġu mmarkati u dan il-markar imdaħħal fuq id-dikjarazzjoni kif ġej:..... imniżżla fuq din il-fattura u mmarkati għew prodotti.....

— Jekk jintuża dokument ieħor għajr fattura jew l-Anness għal fattura (ara l-Artikolu 26(3) ta' l-Anness III), l-isem tad-dokument ikkonċernat irid jissewma minflok il-kelma 'fattura'.

⁽²⁾ Il-Komunità, l-Istati Membri, l-Istati ta' l-AKP jew il-PTLHB. Fejn jingħata Stat ta' l-AKP jew PTLHB, riferenza trid issir ukoll għall-uffiċju tad-dwana tal-Komunità li għandha xi EUR.1 konċernat, waqt li jingħata n-numru ta' ċertifikat(i) konċernat u, jekk ikun possibbli, in-numru tad-dhul tad-dwana nvolut.

⁽³⁾ Post u data.

⁽⁴⁾ Isem u funzjoni fil-kumpanija

⁽⁵⁾ Firma.

Appendiċi 5 B

DIKJARAZZJONI TAL-PROVVEDITUR GĦAL PRODOTTI LI LI M'GHANDHOMX STAT TA' L-ORIGINI PREFERENZALI

Jiena, hawn taht iffirmat, niddikjara li l-merkanzija mnizzla fuq din il-fattura (1)

għew prodotti f' (2)

u jinkorporaw il-komponenti jew materjali li għejjin li m'ghandhomx origini ta' l-AKP, PTLHB jew tal-Komunità għal kummerċ preferenzjali:

..... (3) (4) (5)

.....

.....

..... (6)

Jiena nimpejna ruhi sabiex nagħmel disponibbli għall-awtoritajiet tad-dwana, jekk ikun mehtieg, xhieda fl-appoġġ ta' din id-dikjarazzjoni.

..... (7) (8)

..... (9)

Noti

It-test imsemmi hawn fuq, kompletat kif xieraq f'konformità man-noti f'qiegħ il-paġna hawn taht, jikkostitwixxi dikjarazzjoni tal-provveditur. In-noti f'qiegħ il-paġna ma jridux jiġu riprodotti.

(1) — Jekk jitqiesu biss xi wħud mill-merkanzija mnizzla fuq il-fattura iridu jiġu ndikati b'mod ċar jew jiġu mmarkati u dan il-markar imdahl fuq id-dikjarazzjoni kif ġej: imnizzla fuq din il-fattura u mmarkati għew prodotti
— Jekk jintuza dokument iehor għajr fattura jew l-Anness għal fattura (ara l-Artikolu 26(3) ta' l-Anness III), l-isem tad-dokument ikkonċernat irid jissema minflok il-kelma 'fattura'.

(2) Il-Komunità, l-Istati Membri, Stat ta' l-AKP jew il-PTLHB.

(3) Trid tinghata deskrizzjoni fil-każijiet kollha. Id-deskrizzjoni trid tkun adegwata u trid tkun dettaljata biżżejjed sabiex tippermetti l-klassifika tat-tariffa tal-merkanzija konċernata li trid tiġi stabbilita.

(4) Valuri tad-dwana jridu jinghataw biss jekk ikun mehtieg.

(5) Pajjiż ta' l-origini jrid jinghataw biss jekk ikun mehtieg. L-origini li trid tinghataw trid tkun wahda preferenzjali, l-origini l-oħra kollha jridu jinghataw bħala 'pajjiż terz'.

(6) 'u jkunu għaddew mill-proċessar li ġej f' (il-Komunità) (Stat Membru) (Stat ta' l-AKP) (PTLHB) [...] li jridu jiżiedu flimkien ma deskrizzjoni tal-proċessar imwettaq jekk ikun mehtieg dan it-tagħrif.

(7) Post u data.

(8) Isem u funzjoni fil-kumpanja.

(9) Firma.

Appendiċi 6

Ċertifikat ta' tagħrif

- 1) Il-formola ta' ċertifikat ta' tagħrif mogħti f'dan l-Appendiċi trid tintuża u tiġi stampata f'wahda jew aktar mill-lingwi uffiċjali li fihom din id-Deċiżjoni hija mfassla u bi qbil mad-dispożizzjonijiet tal-liġi domestika ta' l-Istat esportatur. Ċertifikati ta' tagħrif għandhom jintlew f'wahda minn dawk il-lingwi; jekk ikunu miktuba bl-idejn, għandhom jintlew bil-inka u f'ittri kbar. Għandhom iġorru numru tas-serje, sewwa jekk stampati u sewwa jekk le, li permezz tagħhom ikunu jistgħu jiġu identifikati.
- 2) L-ċertifikat ta' tagħrif għandu jkejjel 210 x 297 mm, tolleranza sa aktar minn 8mm (plus 8mm) jew inqas minn 5 mm (minus 5mm) fit-tul tista' tiġi permessa. Il-karta wżata trid tkun bajda, f'daqgħ tajjeb għall-kitba, li ma tikkontenix polpa mekkanika u li tiżen inqas minn 25g/m².
- 3) L-amministraturi nazzjonali jistgħu jirriservaw id-dritt li jistampaw il-formoli huma stess jew jistgħu jiġu stampati minn stampaturi approvati minnhom. Fil-każ imsemmi l-aħhar, kull formola trid tinkludi riferenza għal din l-approvazzjoni. Kull formola trid iġorr l-isem u l-indirizz ta' l-istampatur jew marka li permezz tagħha l-istampatur jista' jiġi identifikat.

KOMUNITAJIET EWROPEJ

1. Provveditur ⁽¹⁾		ĊERTIFIKAT TA' TAGHRIF sabiex jiġi faċilità il-hruġ ta' ĊERTIFIKAT TA' MOVIMENT għal kummerċ preferenzali bejn	
2. Destinatarju ⁽¹⁾		KOMUNITÀ EWROPEA U I-PTLHB	
3. Proċessur ⁽¹⁾		4. Stat li fih ikun twettaq ix-xogħol jew il-proċessar	
6. Uffiċċju tad-dwana ta' l-importazzjoni ⁽¹⁾ 7. Dokument ta' importazzjoni ⁽²⁾ Formola Nru Serje Data		5. Għall-użu uffiċjali	
MERKANZIJA MIBGHUTA LILL-ISTATI MEMBRI TAD-DESTINAZZJONI			
8. Marki, numri, kwantita u t-tip ta' pakkett	9. Numru ta' intestatura/sottointestatura tas-Sistema Armonizzata tad-Deskrizzjoni u l-Kodifika ta' l-Ogġetti (Kodiċi AS)	10. Kwantita ⁽³⁾	
		11. Valur ⁽⁴⁾	
MERKANZIJA IMPORTATA WŻATA			
12. Numru ta' intestatura/sottointestatura tas-Sistema Armonizzata tad-Deskrizzjoni u l-Kodifika ta' l-Ogġetti (Kodiċi AS)		13. Pajjiż ta' l-orijini	14. Kwantita ⁽³⁾
			15. Valur ⁽²⁾ ⁽⁵⁾
16. Natura tax-xogħol jew il-proċessar imwettaq			
17. Rimarki			
18. DIKJARAZZJONI TA' ENDORSJAR Dikjarazzjoni ċertifikata: Dokument: Formola Nru Uffiċċju tad-dwana: Data Timbru uffiċjali (Firma)		19. DIKJARAZZJONI MILL-PROVVEDITUR Jiena, hawn taht iffirmat, niddikjara li t-tagħrif fuq dan iċ- ċertifikat huwa eżatt. (Post) (Data) (Firma)	

⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ Ara n-noti f'qiegħ il-paġna fil-paġna ta' wara.

TALBA GHALL-VERIFIKA	RIŻULTAT TAL-VERIFIKA
L-uffiċjal tad-dwana hawn taht iffirmat jitlob il-verifika ta' l-awtenticiċa u l-eżattezza ta' dan iċ-ċertifikat ta' taghrif.	Il-verifika mwettqa mill-uffiċjal tad-dwana hawn taht iffirmat turi li dan iċ-ċertifikat ta' taghrif:
a) inhareġ mill-uffiċċju tad-dwana indikat u li t-taghrif li jistab fih huwa eżatt (*) b) ma jilhaqx il-htigijiet rigward l-awtenticiċa u l-eżattezza (ara n-noti fl-appendiċi) (*)	
..... (Post u data)	 (Post u data)
Timbru uffiċjali	Timbru uffiċjali
..... (Firma ta' l-uffiċjal)	 (Firma ta' l-uffiċjal)
	(*) Hassar fejn ma japplikax.

RIFERENZI MINN WAHDA GHALL-OHRA

(¹) Isem ta' l-individwu jew negozju u indirizz shih.

(²) Taghrif b'għażla.

(³) Kg, hl, m³ jew miżuri oħra.

(⁴) Il-pakkeġġjar għandu jitqies illi jiffirma oġġett shih mal-merkanzija li tinstab ġewwa. Madankollu, din id-dispożizzjoni m'għandhiex tapplika għall-pakkeġġjar li mhuwiex tat-tip normali għall-oġġett ippakkjat, u li għandu valur ta' utilita deġġiem tiegħu stess, minbarra mill-funzjoni tiegħu bħala pakkeġġjar.

(⁵) Il-valur irid jiġi ndikat bi qbil mad-dispożizzjonijiet dwar ir-regoli ta' l-orijini.

Appendiċi 7

Formola għall-applikazzjoni għal deroga

1. Deskrizzjoni kummerċjali tal-prodott lest 1.1. Klassifika tad-dwana (Kodiċi AS)	2. Kwantita annwali antiċipata ta' esportazzjonijiet lill-Komunità (piż, Nru ta' biċċiet, metri jew unit ieħor)
3. Deskrizzjoni kummerċjali tal-materjali tal-pajjiż terz Klassifika tad-dwana (Kodiċi AS)	4. Kwantita annwali antiċipata ta' materjali tal-pajjiż terz li jridu jintużaw
5. Valur ta' materjali tal-pajjiż terz	6. Valur tal-prodotti lesti
7. Oriġini tal-materjali tal-pajjiż terz	8. Raġunijiet għaliex ir-regola ta' l-orijini għall-prodott lest ma tistax titwettaq
9. Deskrizzjoni kummerċjali ta' materjali li joriġinaw fl-Istati AKP, il-KE jew il-PTLHB li jridu jintużaw	10. Kwantita annwali antiċipata ta' materjali ta' l-AKP, il-KE jew il-PTLHB li jridu jintużaw
11. Valur tal-materjali ta' l-AKP, il-KE jew il-PTLHB	12. Xogħol jew proċessar imwettaq fil-KE jew fil-PTLHB fuq materjali tal-pajjiż terz mingħajr ma jinkiseb l-orijini
13. Tul ta' żmien mitlub għad-deroga minn sa	
14. Deskrizzjoni dettaljata tax-xogħol u l-proċessar fl-Istati ta' l-AKP:	15. Struttura kapitali tad-ditta konċernata
	16. Ammont ta' investimenti magħmula/prevvisti
	17. Staff impjegat/mistenni
18. Valur miżjud mix-xogħol u l-proċessar fl-Istati ta' l-AKP: 18.1. Xogħol: 18.2. Overheads:	20. Żviluppi possibbli sabiex tingheleb il-htieġa għal deroga.
19. Sorsi oħra possibbli ta' provvista għal materjali	21. Osservazzjonijiet

NOTI

1. Jekk il-kaxxi fil-formola mhumix biżżejjed sabiex jikkontjenu t-tagħrif kollu rilevanti, paġni addizzjonali jridu jitwaħħlu mal-formola. F'dan il-każ, għandha tiddaħhal 'ara l-Anness' fil-kaxxa konċernata.
2. Jekk ikun possibbli, kampjuni jew materjali ieħor illustrattivi (stampji, disinni, katalgi, eċċ.) tal-prodott finali u tal-materjali għandhom jakkumpanjaw il-formola.
3. Formola għandha timtela għal kull prodott kopert mit-talba.

Kaxxi 3, 4, 5, 7: 'Pajjiż terz' ifisser kull pajjiż li mhuwix Stat ta' l-AKP jew tal-Komunità jew il-PTLHB.

Kaxxa 12: Jekk il-materjali tal-pajjiż terz ikunu nħaddmu jew ġew proċessati fil-Komunità jew fil-PTLHB mingħajr ma jinkiseb l-oriġini, qabel ma jkunu aktar proċessati fl-Istat ta' l-AKP li qed jitlob id-deroga, indika x-xogħol jew proċessar imwettqa fil-Komunità jew fil-PTLHB.

Kaxxa 13: Id-dati li jridu jiġu ndikati huma dik tal-bidu u dik finali għall-perjodu li fih ċertifikati ta' l-EUR.1 jistgħu jinħarġu skond id-deroga.

Kaxxa 18: Indika jew il-persentaġġ tal-valur miżjud rigward il-prezz ta' l-ex-works tal-prodott jew l-ammont monetarju tal-valur miżjud għal kull unit tal-prodott.

Kaxxa 19: Jekk jeżistu sorsi alternattivi tal-materjal, indika hawnhekk x'inhuma u, jekk ikun possibbli, ir-raġunijiet ta' l-ispiża jew raġunijiet oħra għaliex mhumix użati.

Kaxxa 20: Indika aktar investimenti possibbli jew differenzazzjoni tal-provvedituri li jagħmlu d-deroga mehtieġa għal perjodu limitat biss taż-żmien.

L-ANNESS IV

**KONDIZZJONIJET GHAD-DHUL FIL-KOMUNITÀ TA' PRODOTTI LI MA JORIĠINAWX FIL-PTLHB,
IMMA LI HUMA F'ĊIRKOLAZZJONI HIELSA FIL-PTLHB, U METODI TA' KOPERAZZJONI
AMMINISTRATTIVA**

Artikolu 1**Trasport dirett**

1. L-arrangamenti provvduti skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 36 ta' din id-Deciżjoni japplika biss għal prodotti, li jissodisfaw il-htigijiet ta' dan l-Anness, li huma trasportati direttament bejn it-territorji tal-PTLHB u tal-Komunità minghajr ma jidhlu f'xi territorju iehor. Madankollu, prodotti li jikkostitwixxu kunsinja wahdanija jistgħu jiġu trasportati matul territorju iehor għajr dak tal-PTLHB, u jekk tinholoq l-okkazzjoni, b' trasbord jew magazzinaġġ temporanju f'dawn it-territorji, basta iżda li jibqgħu taħt is-sorveljanza ta' l-awtoritajiet tad-dwana fil-pajjiż tat-transitu jew ta' magazzinaġġ u li ma jgħaddux minn operati ohra għajr il-hatt, it-tagħbija mill-ġdid jew xi operat iehor disinjat biex jippreservahom f'kondizzjoni tajba.

2. Għandha tiġi fornita lill-awtoritajiet tad-dwana responsabbli xhieda illi l-kondizzjonijiet dikjarati fil-paragrafu 1 ikunu ġew imwettqa bil-produzzjoni ta':

- (a) dokument wiehed ta' trasport li jkopri l-passaġġ mill-pajjiż jew it-territorju esportatur matul il-pajjiż tat-transitu; jew
- (b) ċertifikat mahruġ mill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż tat-transitu:
 - (i) li jagħti deskrizzjoni eżatta tal-prodotti;
 - (ii) li jiddikjara d-dati tal-hatt u t-tagħbija mill-ġdid tal-prodotti u, fejn ikun applikabbli, l-ismijiet tal-vapuri, jew il-mezzi l-ohra ta' trasport wżati;
 - (iii) li jiċċertifika l-kondizzjonijiet skond liema l-prodotti jibqgħu fil-pajjiż tat-transitu; jew
- (c) fin-nuqqas ta' dawn, kull dokument li jissostanzjahom.

Artikolu 2**Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP**

1. Xiehda ta' konformità mad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 36 ma' din id-Deciżjoni għandha tingħata permezz ta' Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP, li kampju tiegħu jidher fl-Appendiċi.

2. Ċertifikat ta' esportazzjoni EXP għandu jinhareġ mill-awtoritajiet tad-dwana tal-PTLHB esportatur fuq applikazzjoni li tkun saret bil-miktub mill-esportatur jew, fuq ir-responsabbiltà ta' l-esportatur, mir-rappreżentant awtorizzat tiegħu.

3. Għal dan il-ghan, l-esportatur jew ir-rappreżentant awtorizzat tiegħu għandhom jimlew iċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP, li kampjun tiegħu jidher fl-Appendiċi. Dawn il-formoli għandhom jimtlew bi qbil mad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Anness. Jekk ikunu miktuba bl-idejn, iridu jimtlew bl-inka f'karattri stampati. Id-deskrizzjoni tal-prodotti trid tingħata fil-kaxxa riservata għal dan il-ghan minghajr ma jithallew linji vojta. Meta l-kaxxa ma timtelhiex kompletament, linja orizzontali trid titpenga taħt l-aħhar linja tad-deskrizzjoni, u l-isparju vojti jinqata'.

Applikazzjonijiet għal Ċertifikati ta' Esportazzjoni EXP iridu jiġu preservati għal mill-inqas tliet snin mill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż jew territorju esportatur.

4. L-esportatur li qed japplika għall-hruġ ta' Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP għandu jkun ippreparat li jissottometti f'kull hin, fuq it-talba ta' l-awtoritajiet tad-dwana tal-PTLHB esportatur fejn jinhareġ iċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP, id-dokumenti kollha li jixhdu li l-prodotti li jridu jiġu esportati huma tali li jikkwalifikaw għall-hruġ ta' Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP.

L-esportaturi jinhtieġu li jzommu d-dokumenti ta' appoġġ riferiti f'dan il-paragrafu għal mill-inqas tliet snin.

5. Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP għandu jinhareġ mill-awtoritajiet tad-dwana tal-PTLHB esportatur jekk il-prodotti konċernati jkunu jistgħu jitqiesu bħala li jkunu f'ċirkolazzjoni hielsa u jwettqu d-dispożizzjonijiet l-ohra ta' l-Artikolu 36 ta' din id-Deciżjoni.

6. L-awtoritajiet tad-dwana tal-hruġ (ta' dawn iċ-ċertifikati) għandhom jiehdu l-passi kollha meħtieġa biex jivverifikaw il-korrettezza ta' l-applikazzjoni. Għal dan il-ghan, għandu jkollhom id-dritt li jitolbu kull xhieda u li jwettqu kull spezzjoni tal-kontijiet ta' l-esportatur jew xi spezzjoni ohra li titqies xierqa. L-awtoritajiet tad-dwana tal-hruġ (ta' dawn iċ-ċertifikati) għandhom jiżgura wkoll li l-formoli riferiti fil-paragrafu 3 jimtlew kif suppost. Partikolarment, għandhom jispezzjonaw jekk l-isparju riservat għad-deskrizzjoni tal-prodotti jkunx tlesta f'manjera li teskludi l-possibiltà kollha ta' zidiet frawdolenti.

7. Id-data tal-hruġ taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP għandha tiġi ndikata fil-Kaxxa 11 taċ-ċertifikat.

8. Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP għandu jinhareġ mill-awtoritajiet tad-dwana u jsir disponibbli lill-esportatur malli tkun giet effettwata jew żgurata l-esportazzjoni attwali.

Artikolu 3**Hruġ ta' Ċertifikat ta' Esportazzjoni doppju (duplicate) EXP**

1. Fil-każ tas-serq, it-telf u l-qerda ta' Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP, l-esportatur jista' japplika lill-awtoritajiet tad-dwana li jkunu harġuh għal kopja (*duplicate*) magħmula fuq il-bażi tad-dokumenti ta' esportazzjoni fil-pussess tagħhom.

2. Il-kopja (*duplicate*) mahruġa b'dan il-mod trid tiġi ndorsjata b'wahda minn dawn il-kelmiet li ġejjin:

“DUPLICADO”, “DUPLIKAT”, “ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”, “DUPLICATE”, “KOPJA”, “DUPLICATA”, “DUPLICATO”, “DUPLICAAT”, “SEGUNDA VIA”, “KAKSOISKAPPALE”.

3. L-endorsjar riferit fil-paragrafu 2 għandu jiddahhal fir-“Rimarki” kaxxa 7 taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP doppju.

4. Il-kopja, li trid iġġorr id-data tal-hruġ taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP, għandha tibda tapplika minn dik id-data.

Artikolu 4

Il-validita taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP

1. Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP għandu jkun validu għal erba' xhur mid-data tal-hruġ fil-PTLHB esportatur, u jrid jiġi sottomess fil-perjodu msemmi lill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur.

2. Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP li jingħataw lill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur wara d-data finali għall-presentazzjoni speċifikata fil-paragrafu 1 jistgħu jiġu aċċettati għall-ghan li jiġu applikati l-arrangamenti, fejn in-nuqqas li jiġu sottomessi dawn id-dokumenti sad-data finali huwa minhabba f'ċirkostanzi eċċezzjonali.

3. F'każijiet ohra ta' presentazzjoni fit-tard, l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur jistgħu jaċċettaw iċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP fejn il-prodotti jkunu ġew sottomessi qabel id-data finali msemmija.

Artikolu 5

Sottomissjoni taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP

Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP għandhom jiġu sottomessi lill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur bi qbil mal-proċeduri applikabbli f'dak il-pajjiż. L-awtoritajiet imsemmija jistgħu jeh-teġu traduzzjoni taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP u jistgħu jeh-teġu wkoll li d-dikjarazzjoni ta' importazzjoni tiġi akkompanjata minn dikjarazzjoni mill-importatur illi turi li l-prodotti jilhqgħu l-kondizzjonijiet mehtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni.

ARRANGAMENTI GĦAL KOPERAZZJONI AMMINISTRATTIVA

Artikolu 6

Assistenza bejn xulxin

1. Il-PTLHB għandu jibgħat lill-Kummissjoni kampjuni tat-timbri wżati flimkien ma' l-indirizzi ta' l-awtoritajiet tad-dwana kompetenti sabiex joħroġu Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP jekk dawn ikunu differenti minn daww inklużi fl-Artikolu 31 ta' l-Anness III. Il-PTLHB għandu jwettaq il-verifika sosegwenti taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP.

Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP għandhom jiġu aċċettati biss għall-ghan li jiġu applikati l-arrangamenti provvduti mid-data li l-Kummissjoni terċevi t-tagħrif.

Il-Kummissjoni għandha tibgħat dan it-tagħrif lill-awtoritajiet tad-dwana ta' l-Istati Membri.

2. Sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni kif suppost ta' dan l-Anness, il-PTLHB u l-Komunità għandhom iġinu lil xulxin, permezz ta' amministrazzjonijiet kompetenti tad-dwana, fl-ispezzjonar ta' l-awtenticita taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP u l-korrettezza tat-tagħrif mogħti f'dawn id-dokumenti.

Artikolu 7

Verifika taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP

1. Verifika sosegwenti taċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP għandhom jitwettqu -kif ġie ġie jew kull meta l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur ikollhom dubbji raġunevoli rigward l-awtenticita ta' dawn id-dokumenti jew il-konformita mad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 36 ma' din id-Deciżjoni.

2. Għall-ghanijiet ta' l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' paragrafu 1, l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur għandu jirritorna iċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP, id-dokumenti rilevanti kummerċjali jew kopja ta' dawn id-dokumenti, lill-awtoritajiet tad-dwana tal-PTLHB esportatur waqt li jagħtu, fejn ikun xieraq, ir-raġunijiet għall-inkjesta. Kull document u tagħrif miksub li jis-suggerixxi li t-tagħrif mogħti fuq iċ-Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP mhuwiex korrett għandu jintbagħat b'appoġġ għat-talba għall-verifika.

3. Il-verifika għandha titwettaq mill-awtoritajiet tad-dwana tal-PTLHB esportatur. Għal dan il-ghan, għandu jkollhom id-dritt li jitolbu kull xhieda u li jwettqu kull spezzjoni tal-kontijiet ta' l-esportatur jew kull spezzjoni ohra meqjusa xierqa.

4. Jekk l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur jiddeciedu li jissospendu l-applikazzjoni ta' l-arrangamenti għall-prodotti konċernati filwaqt li jistennu ir-riżultati tal-verifika, rilaxx tal-prodotti għandu jiġi offrut lill-importatur bla hsara għal kull miżura prekawzjonali għudikata mehtieġa.

5. L-awtoritajiet tad-dwana li qed jitolbu l-verifika għandhom jiġu mġarrfa bir-riżultati ta' din il-verifika kemm jista' jkun malajr. Dawn ir-riżultati jridu jindikaw b'mod ċar jekk id-dokumenti humiex awtentiċi u jekk il-prodotti konċernati jistgħux jitqiesu bħal li jkunu wettqu d-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 36 ta' din id-Deciżjoni.

6. Jekk f'każijiet ta' dubbju raġunevoli ma jkunx hemm risposta fi żmien għaxar xhur mid-data tat-talba tal-verifika jew jekk ir-risposta ma tikkontenja biżżejjed tagħrif sabiex tiġi stabbilita l-awtenticita tad-dokument imsemmi jew li l-prodotti li jridu jiġu esportati huma tali li jistgħu jikkwalifikaw għall-hruġ ta' Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP, l-awtoritajiet tad-dwana li qed jitolbu dan għandhom, minbarra f'każijiet eċċezzjonali, jirrifjutaw applikazzjoni ta' l-arrangamenti.

7. Fejn il-proċedura ta' verifika jew kull tagħrif iehor disponibbli jidher li jkun jindika li d-dispożizzjonijiet ta' dan l-Anness qed jinkisru, il-PTLHB fuq l-inizjattiva tiegħu stess jew fuq it-talba tal-Komunità għandu jwettaq inkjesti xierqa jew jirraġa sabiex dawn l-inkjesti jitwettqu b'urġenza kif misthoqq sabiex jidentifikaw u jipprevjenu dawn il-kontravvenzjonijiet. Il-Kummissjoni tista' tippartecipa fl-inkjesti.

8. Fejn jinholoq nuqqas ta' qbil rigward il-proċeduri ta' verifika fejn ma jistax jintlaħaq ftehim bejn l-awtoritajiet tad-dwana li qed jitolbu verifika u l-awtoritajiet tad-dwana responsabbli għat-twettiq ta' din il-verifika jew fejn iqajmu mistoqsija rigward l-interpretazzjoni ta' dan l-Anness, għandhom jiġu sottomessi lill-Kumitat tal-Kodiċi tad-Dwana mwaqqfa mir-Regolament (KEE) Nru 2454/93.

9. Fil-każijiet kollha il-ftehim f'nuqqas ta' qbil bejn l-importatur u l-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż importatur għandu jkun skond il-leġislazzjoni tal-pajjiż imsemmi.

*Artikolu 8***Il-Penali**

Il-penali ghandhom jiġu mposti fuq kull persuna li tfassal, jew tikkaguna t-tfassil, ta' dokument li jikkontjeni tagħrif mhux korrett sabiex prodotti jkunu jistgħu jiġu aċċettati bħala eliġibbli għall-arrangamenti provvduti.

Ċertifikat ta' Esportazzjoni EXP u li fil-kors tat-trasport jużaw zona hielsa li tinstab fit-territorju tagħhom, mhumiex sostitwiti minn merkanzija oħra u ma jgħaddux minn maniġġjar iehor għajr l-operati normali disinjati biex tiġi prevjenuta d-deterjorazzjoni tagħhom.

*Artikolu 9***Żoni hielsa**

Il-PTLHB u l-Istati Membri ghandhom jiehdu l-passi kollha meħtieġa sabiex jiġi żgurat li prodotti negozjati taħt kopriment ta'

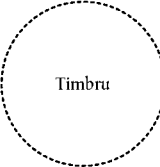
*Artikolu 10***L-Annessi**

L-Appendiċi ma' dan l-Anness ghandu jiffirma parti integra tiegħu.

*Appendiċi***Ċertifikat ta' trasbord EXP.1**

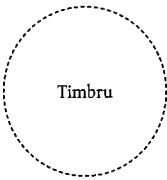
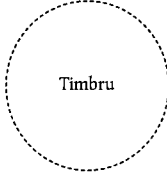
1. Iċ-Ċertifikat ta' trasbord EXP.1 għandu jinhareġ fuq il-formola li kampjun tagħha jidher f'dan l-Anness. Din il-formola għandha tiġi stampata f'wahda jew aktar mill-lingwi li fihom din id-Deċiżjoni hija mfassla. Ċertifikati għandhom isiru f'wahda minn dawn il-lingwi u bi qbil mad-dispożizzjonijiet tal-liġi domestika ta' l-Istat esportatur. Jekk ikunu miktuba bl-idejn, għandhom jimtlew bil-inka u f'ittri kbar.
2. Kull ċertifikat għandu jkejjel 210 x 297 mm, tolleranza sa aktar minn 8mm (plus 8mm) jew inqas minn 5 mm (minus 5mm) fit-tul jista' jiġi permess. Il-karta wżata trid tkun bajda, f'daqs tajjeb għall-kitba, li ma tikkontjenix polpa mekkanika u li tiżen mhux inqas minn 25g/m². Għandha tkun stampata b'disinn aħdar guilloche fil-fond sabiex kull falsifikazzjoni b'mezzi mekkaniċi jew kimiċi tkun tidher bl-ghajn.
3. L-awtoritajiet kompetenti tal-PTLHB esportatur jistgħu jirriservaw id-dritt li jistampaw iċ-ċertifikati huma stess jew jistgħu jiġu stampati minn stampaturi approvati. Fil-każ imsemmi l-aħhar kull ċertifikat jridu jinkludi riferenza għal din l-approvazzjoni. Kull ċertifikat irid iġorr l-isem u l-indirizz ta' l-istampatur jew marka li permezz tagħha l-istampatur jista' jiġi identifikat. Għandu jgħorri ukoll numru tas-serje, sewwa jekk stampat u sewwa jekk le, li permezz tiegħu jista' jiġi identifikat.

ĊERTIFIKAT TA' TRASBORD

1. Esportatur (Isem, indirizz shih, pajjiż)	EXP.1 No. A 000.000	
	Ara n-noti fuq il-paġna ta' wara qabel ma timla din il-formola	
	2. Ċertifikat użat fil-kummerċ preferenzjali bejn u (Dahhal pajjiżi xierqa, gruppi ta' pajjiżi jew territorji)	
3. Destinatarju (Isem, indirizz shih, pajjiż) (B'għażla)	4. Pajjiż, grupp ta' pajjiżi jew territorji li fihom il-prodotti huma meqjusa li joriġinaw	5. Pajjiż, grupp ta' pajjiżi jew territorji tad-desinazzjoni
6. Dettalji ta' trasport (B'għażla)	7. Rimarki	
8. Numru ta' l-oġġett; Marka u numru; Numru u tip ta' pakketti ⁽¹⁾; Deskrizzjoni tal-merkanzija	9. Piż gross (kg) jew miżuri oħra (litri, m³ eċċ.)	10. Fattura (B'għażla)
11. ENDORSJAR TAD-DWANA Dikjarazzjoni ċertifikata Dokument ta' esportazzjoni ⁽²⁾ Formola Nru: Uffiċċju tad-dwana: Pajjiż jew territorju tal-hruġ: Data: (Firma)	 Timbru	12. DIKJARAZZJONI MILL-ESPORTATUR "Jien, hawn taht iffirmat, niddikjara li l-oġġetti deskritti hawn fuq jilhq u l-kondizzjonijiet mehtieġa għall-hruġ ta' dan iċ-ċertifikat. Post u data: (Firma)

⁽¹⁾ Jekk l-oġġetti mhumiex ippakkjati, indika n-numru ta' oġġetti jew iddikjara 'bil-massa' kif xieraq.

⁽²⁾ Imla biss meta r-regolamenti tal-pajjiż jew it-territorju esportatur jehtieġu dan.

13. Talba għall-verifika, għal: Il-verifika ta' l-awtentiċità u l-eżattezza ta' dan iċ-ċertifikat hija mitluba. (Post u data) Timbru (Firma)	14. IR-RIŻULTAT TAL-VERIFIKA Il-verifika mwettqa turi li dan iċ-ċertifikat (*) ☐ inhareġ mill-uffiċċju tad-dwana inkdikat u li t-tagħrif li jinstab fih huwa eżatt ☐ ma jilhaqx il-htiġijiet rigward l-awtentiċità u l-eżattezza (ara r-rimarki fl-Appendiċi) (Post u data) Timbru (Firma) (*) Dahhal X fil-kaxxa xierqa.
---	--

NOTI

1. Iċ-ċertifikat ma jridx jikkontjeni taħsir jew kliem miktub wiehed fuq l-iehor. Kull tibdil irid isir permezz ta' thassir tal-partikolaritajiet mhux korretti u billi jiżdiedu l-korrezzjonijiet meħtieġa. Kull tibdil bhal dan irid jiġi inizjalat mill-persuna li tkun imliet iċ-ċertifikat u endorsjat mill-awtoritajiet tad-dwana tal-pajjiż jew territorju tal-hruġ.
2. L-ebda spazju ma jrid jithalla bjen l-oġġetti li jiddahhlu fuq iċ-ċertifikat u kull oġġett irid jiġi preċedut minn numru ta' l-oġġett. Linja oriżontali trid titpenġa immedjatament taħt l-aħhar oġġett. Kull spazju li ma jintużaw irid jinqata' b'manjera li tagħmel żidiet ohra impossibbli.
3. Il-merkanzija trid tiġi deskritta bi qbil mal-prattika kummerċjali u b'dettall biżżejjed sabiex tkun tista' tkun identifikata.

APPLIKAZZJONI GĦAL ĊERTIFIKAT TA' TRASBORD

1. Esportatur (Isem, indirizz shih, pajjiż) (B'għażla)		EXP.1		Nru. A 000.000	
		2. Applikazzjoni għaċ-Ċertifikat użat fil-kummerċ preferenzjali bejn u (dahhal pajjiżi xierqa, gruppi ta' pajjiżi jew territorji)			
3. Destinatarju (Isem, indirizz shih, pajjiż) (B'għażla)		4. Pajjiż, grupp ta' pajjiżi jew territorji li fihom il-prodotti huma meqjusa li joriginaw		5. Pajjiż, grupp ta' pajjiżi jew territorji tad-destinazzjoni	
		7. Rimarki			
6. Dettalji ta' trasport (B'għażla)					
8. Numru ta' l-oġġett; Marki u numri; Numru u tip ta' pakketti (!); Deskrizzjoni tal-merkanija		9. Piż gross (kg) jew miżuri oħra (litri, m³, eċċ.)		10. Fatturi (B'għażla)	

(¹) Jekk l-oġġetti mhumienx ippakkjati, indika n-numru ta' oġġetti jew iddikjara 'bil-massa' kif xieraq.

DIKJARAZZJONI MILL-ESPORTATUR

Jiena, hawn taht iffirmat, l-esportatur tal-merkanzija deskritt fil-paġna ta' wara,

NIDDIKJARA, li l-merkanzija tilhaq il-kondizzjonijiet mehtieġa għall-hruġ taċ-ċertifikat imwahaħhal;

NISPEĊIFIKA kif ġej iċ-ċirkostanzi li ippermettew illi din il-merkanzija tilhaq il-kondizzjonijiet li ġejjin:

.....

.....

.....

.....

NISSOTTOMETTI id-dokumenti ta' appoġġ li ġejjin ⁽¹⁾

.....

.....

.....

.....

NIMPEJNA RUHI sabiex nissottometti, fuq it-talba ta' l-awtoritajiet xierqa, kull xhieda ta' appoġġ li dawn l-awtoritajiet jistghu jehtieġu għall-ghan li jinhareġ iċ-ċertifikat imwahaħhal, u minpenja ruhi, jekk ikun mehtieġ, biex naqbel dwar kull spezzjoni tal-kontijiet tiegħi u biex nispezzjona dwar il-proċessi għall-fabbrikazzjoni tal-merkanzija msemmija hawn fuq, imwettqa mill-awtoritajiet imsemmija;

NITLOB il-hruġ taċ-ċertifikat imwahaħhal għal din il-merkanzija.

.....
(Post u data)

.....
(Firma)

⁽¹⁾ Per eżempju, dokumenti ta' importazzjoni, ċertifikati ta' moviment, fatturi, dikjarazzjonijiet ta' fabbrikazzjoni, eċċ., li għandhom x'jaqsmu mal-prodotti wżati fil-fabbrikazzjoni jew mal-merkanzija esportata mill-ġdid fl-istess stat.

L-ANNESS V

ĊENTRI TA' KORRESPONDENZA EURO-INFO (EICC)

Xogholijiet ta' l-EICC

Rigward il-PTLHB ix-xogholijiet ta' Ċentri ta' Korrespondenza *Euro-info* (EICC) għandhom ikunu li:

- ixxerrdu tagħrif tal-Komunità lil ditti tal-PTLHB,
- jiġbru u jittrasmettu liċ-Ċentri ta' l-*Euro-info* (EIC) tagħrif mill-PTLHB li jista' jkun ta' użu lill-impriżi żgħar u ta' daqs medju Ewropej,
- iwieġbu mistoqsijiet ġenerali, legali, amministrattivi u statistiċi minn ditti tal-PTLHB dwar l-Unjoni Ewropea,
- iwieġbu mistoqsijiet ġenerali, legali, amministrattivi u statistiċi minn ditti tal-Komunità dwar il-PTLHB,

Biex tinkisb l-akbar reċiproċità possibbli fil-bdil ta' tagħrif, il-Kummissjoni għandha tiżgura li d-ditti tal-Komunità jkollhom aċċess għall-istess tip ta' tagħrif u l-istess servizzi konsultattivi/ta' appoġġ rigward il-PTLHB bħal dawk offruti mill-omunità għad-ditti tal-PTLHB.

Għodda u servizzi

L-għodda u s-servizzi li ġejjin għandhom ikunu disponibbli jew akkwistati miċ-Ċentri ta' Korrespondenza għall-qadi kif suppost tax-xogħol tagħhom:

- (a) dokumentazzjoni: lista ta' dokumenti magħżula sabiex tiffirma gabra bażika ta' librerija (li trid tiġi akkwistata); termini u prezz ta' akkwist;
- (b) programm speċifiku ta' *software* (li jrid jiġi akkwistat) biex jinholqu u jitmexxew *dossier*-ijiet dwar kwistjonijiet speċifiċi u biex jiġu kondotti ftittxijiet dwar *dossier*-ijiet ta' qabel u dokumenti u *databases* eżistenti;
- (c) *databases*: lista ta' databanks disponibbli (li għalihom hemm hlas); termini u prezz għall-konnessjoni;
- (d) taħriġ: korsijiet fejn wiehed jgħalliem lilu nnifsu (li jrid jiġi akkwistat), tabella taż-żmien ta' sessjonijiet ta' taħriġ (materji speċifiċi Komunitarji, hdim ta' l-EIC-ijiet), sessjonijiet ta' taħriġ fl-użu tad-database bil-hlas ta' miżata, u konferenza annwali ta' l-EIC-ijiet u l-EICC-ijiet kollha (għal dawn l-attivitajiet kollha, spejjeż ta' vjaġġar u akkomodazzjoni jridu jingarru mill-EICC);
- (e) aċċess għal uffiċjali ta' tagħrif ta' l-amministrazzjoni ċentrali għal risposti għal talbiet għal tagħrif dwar materji li għandhom x'jaqsmu mal-Komunità;
- (f) aċċess għad-database ta' kapitalizzazzjoni permezz tal-VANS: din id-database tax-xibka EIC tikkontjeni mistoqsijiet u tweġibiet prinċipalment fuq materji tal-Komunità;
- (g) posta elettronika: l-EICC-ijiet għandu jkollha aċċess għas-sistema ta' posta elettronika, parikolarment l-ambjent tax-xibka ta' l-EIC stess.

Proċeduri ta' stabiliment

1. Talba għall-istabiliment ta' ċentru ta' korrespondenza u l-għażla ta' l-istruttura tal-lqugh għandha tiġi ndirizzata lill-Kummissjoni mill-awtoritajiet kompetenti tal-pajjiż jew territorju permezz tal-mezzi provvduti fl-Artikolu 59 ta' din id-Deċiżjoni.
2. Ftehim li jipprovdi għal, fost hwejjeġ ohra, risorsi suffiċjenti umani, materjali u finanzjarji għandhom jiġu konklużi bejn il-EICC u l-Kummissjoni.

Kriterji għall-għażla ta' l-istruttura tal-lqugh

Il-kriterji li ġejjin għandhom jintużaw biex jintgħażlu strutturi tal-lqugh applikanti tal-EICC-ijiet:

- esperjenza ta' l-istruttura ta' l-applikant fl-għajjnuna u l-konsultazzjoni ta' negozji, atitudni orjentata lejn in-negozju f'impriżi żgħar u ta' daqs medju,
- rappreżentanti rigward is-settur tan-negozju fil-pajjiż jew territorju applikant,
- tagħrif dwar kwistjonijiet Ewropej,
- ir-rieda u l-abbiltà biex tiġi żgurata reċiproċità ta' servizzi lill-PTLHB u ditti tal-PTLHB u tal-Komunità,
- il-potenzjal għal indipendenza finanzjarja,
- ir-rieda li jimpjegaw bhala staff għaċ-Ċentru, nies li jafu sew l-Ingliz u l-Franċiż u li għandhom esperjenza tal-kompjuter,
- dispożizzjoni ta' tagħmir tal-kompjuter u tal-komunikazzjonijiet li tikkonforma ma' l-ispeċifikazzjonijiet,
- impenn li jiġu servuti l-impriżi kollha żgħar u ta' daqs medju ugwalment minghajr diskriminazzjoni rigward stat jew settur, fejn xieraq f'għaqda ma' EIC-ijiet jew EICC-ijiet fuq ix-xibka.